

Raport roczny

2017

Dzięki
Bankom
Spółdzielczym
SGB

 Bank SA

przedsiębiorczości i pomysłowości
skutecznym działaniom

Dzięki
Bankom
Spółdzielczym
SGB

sprawnemu przepływowi informacji
odpowiedzialnym decyzjom

poświęceniu
i wysiłkom

pasji i talentom

owocnej współpracy
najlepszym rozwiązaniom

zaangażowaniu
społecznemu

lokalnym działaniom

Spis treści

List Zarządu	5
1. Podstawowe informacje na temat banku	7
1.1 Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP	8
1.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	8
1.3 Akcjonariat	10
1.4 Struktura SGB-Banku S.A.	11
2. Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku	13
2.1 Otoczenie makroekonomiczne	14
2.2 Tendencje na rynku finansowym	17
2.3 Otoczenie prawne	19
3. Oświadczenie o informacjach niefinansowych	22
3.1 Obsługa banków spółdzielczych	23
3.2 Bankowość korporacyjna oraz obsługa segmentu finansów publicznych	28
3.3 Działalność skarbową	30
3.4 Działalność powiernicza	30
3.5 Bankowość transakcyjna	30
3.6 Bankowość detaliczna	31
3.7 Działalność w sektorze AGRO	32
4. Obszary wsparcia	33
4.1 Kanały dystrybucji	34
4.2 Zmiany w zakresie technologii informatycznych	35
4.3 Zmiany procesów i produktów	36

5. Zarządzanie ryzykiem	37
5.1 Cele i zasady zarządzania ryzykiem	38
5.2 Ryzyko kredytowe	38
5.3 Ryzyko płynności	39
5.4 Ryzyko stopy procentowej	41
5.5 Ryzyko walutowe	42
5.6 Ryzyko operacyjne	43
5.7 Adekwatność kapitałowa, fundusze własne i współczynnik wypłacalności	43
5.8 Kapitał wewnętrzny (Filar II)	44
5.9 Działalność Komitetów	45
6. System kontroli wewnętrznej	47
6.1 Kontrola wewnętrzna – funkcja kontroli	48
6.2 Zapewnienie zgodności	49
7. Wyniki finansowe	50
8. Prognozy i zamierzenia	54
8.1 Prognozy otoczenia makro oraz rynku finansowego	55
8.2 Zamierzenia	57
Załączniki	59
1. Struktura organizacyjna Banku	60
2. Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31.12.2017 r.	61
3. Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. – stan na 31.12.2017 r.	62
Sprawozdanie finansowe	65
1. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta	66
2. Bilans Banku	72
3. Rachunek zysków i strat	76
4. Zestawienie zmian w kapitale własnym	78
5. Pozycje pozabilansowe	81

List Zarządu

Szanowni Państwo,

przekazujemy w Państwa ręce roczne sprawozdanie finansowe SGB-Banku S.A. za rok 2017.

Rok 2017 był kolejnym rokiem realizacji Strategii przyjętej na lata 2016-2020. Był również rokiem pełnym wyzwań, zakończonym skutecznym wdrożeniem szeregu rozwiązań mających wspierać działanie i rozwój Spółdzielczej Grupy Bankowej.

Dzięki depozytom pozyskiwanym na lokalnych rynkach przez Zrzeszone Banki Spółdzielcze i poprzez alokację nadwyżek pozyskiwanych środków w Banku Zrzeszającym suma bilansowa SGB-Banku S.A. na koniec 2017 roku wzrosła do poziomu 19 465 950,3 tys. zł., tj. o 12% w porównaniu do końca 2016 roku, dając gwarancję wysokiej płynności Grupy SGB.

Główną pozycję aktywów SGB-Banku S.A. stanowiły dłużne papiery wartościowe (65,6% aktywów), w których zdecydowanie dominowały bezpieczne papiery wartościowe Skarbu Państwa oraz bony pieniężne NBP. W minionym roku działalność kredytowa Banku koncentrowała się głównie na uzupełnianiu oferty Banków Spółdzielczych i finansowaniu klientów w ramach konsorcjum bankowego. Portfel kredytów udzielonych przez SGB-Bank S.A. sektorowi niefinansowemu i budżetowi na koniec 2017 roku wyniósł 4 898 134 tys. zł. Działania, które kontynuowane będą w kolejnych okresach, ukierunkowane były również na poprawę jakości portfela kredytowego.

Łączny współczynnik kapitałowy Banku ukształtował się na koniec roku na poziomie 14,62%. W strukturze kapitałów dominowały kapitały o największej stabilności (Tier 1) stwarzając potencjał do dalszego bezpiecznego rozwoju Banku w przyszłości.

Dynamicznemu rozwojowi podlegało Centrum Usług Wspólnych budowane w Grupie SGB. Wiele projektów z fazy pilotażu przeszło do fazy produkcyjnej. Rosta liczba Banków Spółdzielczych korzystających z rozwiązań oferowanych przez Bank Zrzeszający, a zainteresowanie zaimplementowaniem wykazały kolejne Banki Spółdzielcze. Współpraca Banku Zrzeszającego z Bankami Spółdzielczymi w tym aspekcie, bazując na efekcie synergii pozwala na znaczne optymalizowanie kosztów w Grupie SGB, jest to kierunek zgodny z realizowaną Strategią i będzie rozwijany w kolejnych latach.

Zwiększenie konkurencyjności, pozyskiwanie nowych klientów dla Grupy SGB to cel jaki został postawiony przy opracowaniu nowego wspólnego produktu Grupy SGB „Konto za 1 zł”. Produkt został zaoferowany w tym samym czasie niemal w całej Grupie. Stawiając na nowoczesne kanały dostępu do obsługi konta zaproponowano m.in. aplikację mobilną „Portfel SGB” pozwalającą na weryfikację salda i historii prowadzonych operacji. Pojawienie się nowego produktu poprzedziła profesjonalna kampania marketingowa zarówno na poziomie lokalnym, jak i ogólnopolskim. Produkt został doskonale odebrany przez rynek, cieszy się nieustającym zainteresowaniem klientów. Został również wyróżniony Złotym Laurem Biznesu 2017 dla Spółdzielczej Grupy Bankowej w kategorii „Finanse i ubezpieczenia”. Produkty i usługi, które wyróżniają Grupę SGB, pretendują do konkurowania z sukcesem na rynku finansowym i są dostępne w ofercie wszystkich Uczestników Grupy. To również cele jakie stawiamy sobie na przyszłość.

W roku 2017 przygotowaliśmy również rozwiązania pozwalające wywiązać się Grupie z obowiązków wynikających z przepisów ustawowych mających na celu uszczelnianie systemu podatkowego. Wdrożone zostały prace związane z implementacją przepisów

dotyczących ochrony danych osobowych. Uczestnictwo SGB-Banku S.A. w pracach konsultacyjnych nad projektowanymi rozwiązaniami pozwoliło na uwzględnienie w wielu aspektach rozwiązań ustawowych specyfiki funkcjonowania Grupy. Bieżące uczestnictwo i reprezentowanie interesów Spółdzielczej Grupy Bankowej na forach i w gremiach, gdzie prezentowane są stanowiska i podejmowane są decyzje będzie kontynuowane.

Wiele działań zostało podjętych w celu rozwoju bezpiecznego i efektywnego systemu informatycznego, stworzono model finansowy i operacyjny wdrożeń Banków Spółdzielczych Grupy SGB do rozwiązania informatycznego System SGB, dającego potencjał dalszej optymalizacji kosztowej i procesowej Grupy. Kolejne grupy Banków zadeklarowały przystąpienie do Systemu SGB i rozpoczęcie wdrożeń w najbliższej perspektywie. Proces będzie w dalszym ciągu realizowany dla zainteresowanych Banków Spółdzielczych.

Dużym wyzwaniem jest przygotowanie Grupy SGB do wdrożenia Dyrektywy PSD2, dającej nowe możliwości rozwoju. W Banku prowadzony jest projekt mający dać szanse i nową perspektywę bycia Grupą otwartą na zmiany, innowacyjną, wykorzystującą nowości technologiczne, oferującą swoim klientom najnowocześniejsze rozwiązania przy zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa.

Aktywnie budujemy kompetencje pracowników Banku i wspieramy rozwój pracowników Banków Spółdzielczych stawiając akcent na relacje z klientami, zwiększając kompetencje sprzedażowe.

Wspieraliśmy wiele inicjatyw Banków Spółdzielczych umacniających wizerunek Banków Spółdzielczych Grupy SGB. Z naszymi partnerami biznesowymi stworzyliśmy i zrealizowaliśmy projekty wydawnictwa kart kibica dla klientów Banków Grupy SGB ze współpracą z klubami sportowymi działającymi w środowiskach lokalnych. Jesteśmy aktywni we wspieraniu inicjatyw lokalnych nie pozostając obojętnym na wsparcie najbardziej potrzebujących.

W 2018 roku spodziewamy się utrzymania pozytywnej tendencji otoczenia makroekonomicznego. W polskiej gospodarce w dalszym ciągu wzrastać powinna konsumpcja oraz następować wzrost inwestycji. Powinno się to przełożyć na dalszy wzrost wyników finansowych Grupy SGB. Jednym z celów na najbliższy okres jest zwiększenie wolumenu portfela kredytowego o dobrej jakości, jak i wykorzystanie potencjału cross-sellingu.

Wierzemy, iż konsekwentna realizacja Strategii ukierunkowana na szeroką współpracę Banków Spółdzielczych z Bankiem Zrzeszającym spowoduje rozwój Grupy SGB oferującej swoim klientom najbardziej profesjonalne, dopasowane do ich potrzeb i zaawansowane technologicznie produkty i usługi.

Pragniemy serdecznie podziękować wszystkim naszym pracownikom, naszym klientom oraz wszystkim akcjonariuszom.

Szczególne podziękowania kierujemy do członków Rady Nadzorczej i Rady Zrzeszenia, Prezesów Zarządu Banków Spółdzielczych za zaufanie i wsparcie, którym obdarzyli Zarząd.

Z wyrazami szacunku,

Zarząd SGB-Banku S.A.

1

Podstawowe informacje na temat banku

1.1	Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP	8
1.2	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	8
1.3	Akcjonariat	10
1.4	Struktura SGB-Banku S.A.	11

Dzięki
poświęceniu
i wysiłkom

1.1 Nazwa, siedziba, nr KRS, REGON, NIP

SGB-Bank Spółka Akcyjna jest bankiem w formie spółki akcyjnej, działającym na podstawie przepisów prawa, w szczególności Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawy Prawo bankowe oraz ustawy Kodeks spółek handlowych. Statutowo określonym przedmiotem działania Banku jest pełnienie funkcji banku zrzeszającego dla banków spółdzielczych, które zawarły z Bankiem umowę zrzeszenia, uniwersalna obsługa bankowa osób fizycznych, prawnych, jednostek nieposiadających osobowości prawnej, w tym podmiotów gospodarczych oraz organów samorządu terytorialnego, a także realizowanie innych form współpracy z bankami spółdzielczymi – akcjonariuszami, jak również podejmowanie inicjatyw dla rozwoju bankowości spółdzielczej. W tabeli poniżej zestawiono podstawowe dane identyfikacyjne SGB-Banku S.A.

Tabela 1. Dane rejestrowe

Firma	SGB-Bank Spółka Akcyjna
Siedziba	Poznań
Adres	ul. Szarych Szeregów nr 23a miejscowość: Poznań, kod: 60-462 pocztą: Poznań, kraj: Polska
KRS	0000058205
REGON	004848247
NIP	7770005362

1.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd

W 2017 roku następowały zmiany w składzie Zarządu SGB-Banku S.A. W okresie od 1.01.2017 r. do 16.02.2017 r. skład Zarządu SGB-Banku S.A. przedstawiał się następująco:

- Ryszard Lorek – Prezes Zarządu,
- Karolina Jankowiak – Wiceprezes Zarządu,
- Ziemowit Stempin – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 16 lutego 2017 r. Rada Nadzorcza SGB-Banku S.A. przyjęła rezygnację Pana Ryszarda Lorka z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu i jednocześnie oddelegowała Pana Sebastiana Nietykszę – Sekretarza Rady Nadzorczej – do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu SGB-Banku S.A.

W związku z powyższym w okresie od 16 lutego 2017 r. do 8 marca 2017 r. skład Zarządu SGB-Banku S.A. przedstawiał się następująco:

- Karolina Jankowiak – Wiceprezes Zarządu, koordynujący pracami Zarządu,
- Ziemowit Stempin – Wiceprezes Zarządu,
- Sebastian Nietyksza – Członek Rady Nadzorczej delegowany do Zarządu Banku

W dniu 8 marca 2017 r. Rada Nadzorcza SGB-Banku S.A. powołała Pana Pawła Pyzika na stanowisko Wiceprezesa Zarządu i powierzyła obowiązki Prezesa Zarządu SGB-Banku S.A. na okres do dnia uzyskania decyzji Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażeniu zgody na pełnienie przez Pana Pawła Pyzika funkcji Prezesa Zarządu SGB-Banku S.A.

W okresie od 9 marca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. skład Zarządu SGB-Banku S.A. był następujący:

- Paweł Pyzik – Wiceprezes Zarządu, p. o. Prezesa Zarządu,
- Karolina Jankowiak – Wiceprezes Zarządu,
- Ziemowit Stempin – Wiceprezes Zarządu.

Zarząd Banku odbył 72 posiedzenia, podjął 601 uchwał oraz przyjął 729 stanowisk. Uchwały Zarządu dotyczyły między innymi:

- podjęcia decyzji kredytowych, w tym dla zrzeszonych Banków Spółdzielczych,
- zmian organizacyjnych,
- przyjęcia planu finansowego Banku, planu pozyskiwania i utrzymania środków obcych stabilnych i planu kapitałowego Banku,
- określenia warunków szczegółowych subskrypcji prywatnej akcji SGB-Banku S.A., emisji Bankowych Papierów Wartościowych SGB-Banku S.A.,
- wyrażenia zgody na nabycie lub objęcie przez SGB-Bank S.A. obligacji i certyfikatów inwestycyjnych,

- wprowadzenia nowych regulacji wewnętrznych,
- dostosowania istniejących regulacji do zmian prawa oraz zmian organizacyjnych w Banku,
- rekomendowania kandydatów ze strony SGB-Banku S.A. do organów spółek zależnych.

Zarząd podejmował także decyzje w zakresie wyrażania zgód dla zrzeszonych Banków Spółdzielczych na poszerzenie terenu działania i wykonywanie czynności, o których mowa w Prawie bankowym, wymagających zgody banku zrzeszającego oraz wydawał opinie o kandydatach na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego.

Ponadto na posiedzeniach Zarząd:

- przyjmował informacje o realizacji Strategii SGB-Banku S.A. oraz Strategii Spółdzielczej Grupy Bankowej,
- przyjmował informacje związane z informatyzacją Zrzeszenia oraz podejmował decyzje dotyczące Systemu SGB,
- omawiał sprawy związane z kolokacją centrum zapasowego SGB-Banku S.A.,
- podejmował decyzje dotyczące wsparcia zgłoszonych inicjatyw promujących Zrzeszenie oraz działań sponsoringowych,
- dokonywał analizy informacji zarządczych z obszaru skarbu, udzielonych kredytów, klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz o wyniku finansowym,
- dokonywał analizy szczegółowej informacji na temat ekspozycji kredytowych oraz analizy zidentyfikowanych znaków ostrzegawczych w monitoringu podmiotów o najwyższym zaangażowaniu Banku,
- przyjmował informacje o sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku i Zrzeszenia oraz o wynikach oceny punktowej zrzeszonych Banków Spółdzielczych,
- dokonywał oceny poziomu ryzyka bankowego, kredytowego i operacyjnego,
- wprowadzał zmiany w modelu funkcjonowania Oddziałów SGB-Banku S.A.,
- podejmował decyzje dotyczące zmiany wewnętrznych struktur organizacyjnych komórek organizacyjnych i ich etatyacji,
- decydował w sprawach kadrowych wymagających decyzji całego Zarządu,
- przyjmował sprawozdania z działalności komitetów i zespołów,
- przyjmował informacje o stanie realizacji projektów z Portfela Projektów Banku, informacje o poziomie wykorzystania limitów zaangażowania SGB-Banku S.A. w zaangażowania kapitałowe oraz raporty z zakresu ryzyka braku zgodności,
- przyjmował sprawozdania z działalności audytu wewnętrznego sprawowanego przez IPS-SGB, sprawozdania z wykonania harmonogramów prac związanych z realizacją zaleceń pójnspekcyjnych wydanych przez KNF lub IPS-SGB oraz sprawozdania o ustaleniach i wnioskach, wynikających z przeprowadzonych kontroli zewnętrznych,
- przyjmował informacje i podejmował stanowiska w sprawach merytorycznych, które wymagały bieżących lub kierunkowych decyzji Zarządu.

W dniu 09 lutego 2018 r. Rada Nadzorcza SGB-Banku S.A. przyjęła rezygnację Pana Pawła Pyzika z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu i jednocześnie oddelegowała Panią Leokadię Danutę Tołwińską – Z-cę Przewodniczącą Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. – do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu SGB-Banku S.A. W związku z powyższym, od 9 lutego 2018 r. skład Zarządu SGB-Banku S.A. przedstawiał się następująco:

- Karolina Jankowiak – Wiceprezes Zarządu p. o. Prezesa Zarządu,
- Ziemowit Stempin – Wiceprezes Zarządu,
- Leokadia Danuta Tołwińska – Członek Rady Nadzorczej delegowany do Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza

W okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2017 r. Skład Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. przedstawia tabela 2.

W 2017 r. Rada Nadzorcza odbyła 9 posiedzeń oraz 1 wspólne z Radą Zrzeszenia SGB, podejmując 81 uchwał oraz przyjmując 148 stanowisk.

Tabela 2. Skład Rady Nadzorczej X kadencji

Przewodniczący Rady	Sławomir Flissikowski	
Zastępcy Przewodniczącego	Leokadia Danuta Tołwińska	
Sekretarz Rady	Sebastian Nietyksza	
Członkowie Rady	Jerzy Bibro Krzysztof Sadurski Waldemar Zieliński	Zofia Kałek-Bazyluk Katarzyna Zimniak Ryszard Żuraw

Tabela 3. Skład Komitetu Audytu

Przewodnicząca Komitetu	Zofia Kałek-Bazyluk
Zastępca Przewodniczącego	Waldemar Zieliński
Członek Komitetu	Krzysztof Sadurski
Stały Uczestnik Komitetu – Dyrektor Departamentu Zapewnienia Zgodności	Wiesław Bazaniak

WZA

W 2017 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy SGB-Banku S.A. w dniu 12 stycznia 2017 roku oraz Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy SGB-Banku S.A. w dniu 28 czerwca 2017 roku.

Głównym tematem NWZA było podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego SGB-Banku S.A. w Poznaniu w drodze emisji akcji imiennych, zwykłych serii „AL” i zaoferowania ich w drodze prywatnej subskrypcji, pozbawienia prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy oraz zmiany Statutu SGB-Banku S.A. w Poznaniu.

1.3 Akcjonariat

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy SGB-Banku S.A. w dniu 1 czerwca 2016 roku podjęło uchwałę o emisji akcji imiennych, zwykłych serii AK. W dniu 30 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu wpisał w Krajowym Rejestrze Sądowym podwyższenie kapitału zakładowego SGB-Banku S.A. w wyniku emisji akcji imiennych, zwykłych serii AK do kwoty 265 655 900 zł.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy SGB-Banku S.A. w dniu 12 stycznia 2017 roku podjęło uchwałę o emisji akcji imiennych, zwykłych serii AL. W jej wyniku zaoferowano akcjonariuszom akcje imienne, zwykłe serii AL. Akcje zostały objęte przez dotychczasowych akcjonariuszy. 144 akcjonariuszy – Banków Spółdzielczych nabyło 381 907 akcji o wartości 38 190 700,00 zł. Emisja zarejestrowana została w KRS w dniu 18 sierpnia 2017 roku, kapitał zakładowy SGB-Banku S.A. podwyższony został do kwoty 303 846 600,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał zakładowy SGB-Banku S.A. wynosił 303 846 600,00 zł.

Tematyka WZA obejmowała przedstawienie i zatwierdzenie Sprawozdania Zarządu z działalności SGB-Banku S.A. w Poznaniu oraz Sprawozdania Finansowego za 2016 rok, a także Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu za 2016 rok oraz udzielenie absolutorium członkom organów SGB-Banku S.A. w Poznaniu za 2016 rok. Przedmiotem WZA było również podjęcie uchwały w sprawie podziału zysku SGB-Banku S.A. w Poznaniu za 2016 rok.

Podczas obrad Akcjonariusze zapoznali się z informacją Komisji Uchwał i Wniosków w sprawie spełnienia przez członków Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. i Radę Nadzorczą SGB-Banku S.A. warunków formalnych, wynikających z obowiązującej w Banku procedury oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu, a następnie podjęli uchwały w sprawie oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. i Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. za 2016 r.

WZA podjęło uchwały w sprawie: udzielenia upoważnienia Zarządowi SGB-Banku S.A. w Poznaniu na okres jednego roku do nabywania akcji własnych SGB-Banku S.A. w Poznaniu, celem ich dalszej odsprzedaży lub umorzenia, wprowadzenia zmian w Statucie SGB-Banku S.A., a także upoważnienia dla Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu do ustalenia jednolitego tekstu Statutu Banku uwzględniającego uchwalone zmiany.

WZA uchwaliło ponadto wprowadzenie zmian w Regulaminie działania Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu oraz przyjęcie jednolitego tekstu Regulaminu działania Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu.

WZA podjęło także uchwałę w sprawie uchylenia dotychczas obowiązującej „Procedury oceny kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu” oraz przyjęcia nowej „Procedury oceny kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej SGB-Banku S.A. w Poznaniu”.

WZA dokonało w drodze uchwały oceny polityki wynagradzania stosowanej w SGB-Banku S.A. w Poznaniu, a także zaakceptowało zmiany wprowadzone w „Zasadach ładu korporacyjnego SGB-Banku S.A.”.

1.4 Struktura SGB-Banku S.A.

Centrala

W 2017 roku nastąpiła zmiana struktury organizacyjnej SGB-Banku S.A.

W dniu 21 lipca 2017 r. Zarząd podjął uchwałę o wprowadzeniu w życie najpóźniej do dnia 30 września 2017 r. nowej struktury organizacyjnej SGB-Banku S.A., którą Rada Nadzorcza zatwierdziła w dniu 2 sierpnia 2017 r.

Z dniem 18 września 2017 r. wszedł w życie Regulamin organizacyjny, uwzględniający zmiany wprowadzone w strukturze Centrali Banku. Zmiany te znalazły także odzwierciedlenie w uchwałach w sprawie przekazania członkom Zarządu uprawnień Zarządu SGB-Banku S.A.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w strukturze organizacyjnej Centrali Banku funkcjonowało 17 komórek organizacyjnych, w tym 14 Departamentów, 2 Biura oraz samodzielne stanowisko Inspektora Ochrony Danych podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Komórki organizacyjne Centrali były pogrupowane w trzech pionach. Każdemu członkowi Zarządu przyporządkowany był jeden pion.

Schemat organizacyjny Banku wg stanu na 31 grudnia 2017 r. stanowi załącznik nr 1 do Sprawozdania.

Oddziały

Na dzień 31 grudnia 2017 r. SGB-Bank S.A. prowadził działalność operacyjną poprzez 17 Oddziałów (w tym 5 Oddziałów – Finansowe Centra Biznesu i 4 Oddziały – placówki zrzeszeniowe).

W porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. liczba Oddziałów zmniejszyła się o 1 Oddział; z dniem 7 marca 2017 r. nastąpiło przekazanie Oddziału w Lesznowoli do zrzeszonego Banku Spółdzielczego i jego likwidacja w strukturze SGB-Banku S.A.

Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31 grudnia 2017 r. zawiera załącznik nr 2 do Sprawozdania.

Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w SGB-Banku S.A. według stanu na dzień 31.12.2017 r. wynosiło 663,28 etaty. Tabela 3 przedstawia podstawowe informacje dotyczące zatrudnienia w Banku na przestrzeni ostatnich 5 lat.

Przeciętne zatrudnienie (iloraz sumy miesięcznych stanów zatrudnienia w roku kalendarzowym i liczby miesięcy) w SGB-Banku S.A. wynosiło w: 2013 r. 833,25 etatu, w 2014 r. 771,04 etatu, w 2015 r. 779,97 etatu, w 2016 r. 676,97 etatu, a w 2017 r. 639,98 etatu.

Zrzeszenie

Na dzień 1 stycznia 2017 roku liczba zrzeszonych Banków Spółdzielczych wynosiła 202.

Tabela 4. Zatrudnienie w SGB-Banku S.A. w latach 2013-2017

	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2013 r.	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2014 r.	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2015 r. (bez Oddziału w Lesznowoli)	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2016 r. (bez Oddziału w Lesznowoli)	Według stanu zatrudnienia na dzień 31.12.2017 r.
Etaty	776,61*	725,41*	744,55* (714,55)	648,53* (625,53*)	649,28*
Etaty na zastępstwo	+12,00	+28,00	+24,00	+18,00	+14,00
Osoby	791	755	769 (739)	672 (649)	668

*poziom zatrudnienia zgodny z planem długoterminowym

W trakcie roku sprawozdawczego nastąpiły następujące procesy łączeniowe między zrzeszonymi Bankami Spółdzielczymi:

- z dniem 20 października 2017 r. nastąpiło połączenie Banku Spółdzielczego w Raciążu (bank przejmujący) z Bankiem Spółdzielczym w Gąsolinie (bank przejmowany),
- z dniem 31 października 2017 r. nastąpiło połączenie Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Choszczynie (bank przejmujący) ze Spółdzielczym Bankiem Rzemiosła w Szczecinie (bank przejmowany). Po połączeniu bank przyjął nazwę: Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy.

W efekcie powyższych procesów liczba zrzeszonych Banków Spółdzielczych zmniejszyła się i na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła 200.

Wykaz zrzeszonych Banków Spółdzielczych wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. zawiera załącznik nr 3 do Sprawozdania.

W 2017 r. odbyło się 5 posiedzeń Rady Zrzeszenia oraz 1 wspólne posiedzenie z Radą Nadzorczą SGB-Banku S.A. W roku 2017 Rada Zrzeszenia podjęła 14 uchwał oraz podjęła 96 stanowisk.

Najistotniejsze zaangażowania kapitałowe SGB-Banku S.A.

Wśród najistotniejszych zaangażowań kapitałowych, z punktu widzenia SGB-Banku S.A. oraz Spółdzielczej

Grupy Bankowej wymienić należy spółki (wraz ze wskazaniem ich podstawowego zakresu działalności):

1. Bankowy Ośrodek Doradztwa i Edukacji Sp. z o.o. – działalność edukacyjna, konsultacyjno-doradcza w zakresie finansów, organizacji i zarządzania przedsiębiorstwami, działalność wydawnicza,
2. FAKTORZY S.A. – świadczenie usług finansowych w zakresie faktoringu i wykupu wierzytelności,
3. FORTUNE S.A. – restrukturyzacja, a następnie sprzedaż posiadanych aktywów, których nabycie wiąże się najczęściej z przejęciem, w drodze egzekucji, zabezpieczeń z portfela bankowego,
4. LMB Capital S.A. – finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych,
5. SGB CDR Investment Sp. z o.o. – pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe. W praktyce spółka zajmuje się dochodzeniem należności, windykacją oraz wykupem wierzytelności,
6. SGB-Leasing Sp. z o.o. – zawieranie z kontrahentami umów leasingu w większości dotyczącego maszyn i urządzeń oraz pojazdów.

Ocena posiadanych zaangażowań kapitałowych jest prowadzona w SGB-Banku S.A. cyklicznie, a wnioski z niej wypływające są realizowane na bieżąco. Celem takiego podejścia jest uwzględnianie zmieniających się okoliczności w celu optymalizacji zaangażowań kapitałowych SGB-Banku S.A. i koncentracji na zaangażowaniach najefektywniej przekładających się na wsparcie banków spółdzielczych SGB oraz SGB-Banku S.A.

2

Czynniki i zdarzenia wpływające na sytuację banku

2.1	Otoczenie makroekonomiczne	14
2.2	Tendencje na rynku finansowym	17
2.3	Otoczenie prawne	19

Dzięki
skutecznym
działaniom

2.1 Otoczenie makroekonomiczne

Gospodarka światowa

W 2017 r. koniunktura w światowej gospodarce uległa poprawie. Według Międzynarodowego Funduszu Walutowego w minionym roku światowy PKB zwiększył się o 3,7%, co było wynikiem lepszym o 50 p.b. od odnotowanego w 2016 r. Dane makroekonomiczne wskazują na szeroki zasięg geograficzny i sektorowy obserwowanego ożywienia gospodarczego. Według Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju światowemu wzrostowi gospodarczemu w ubiegłym roku towarzyszyło rosnące zatrudnienie, umiarkowane nasilenie popytu inwestycyjnego i ożywienie w handlu międzynarodowym. Jednocześnie inflacja utrzymała się na umiarkowanym poziomie, choć można było dostrzec oznaki budowania się presji kosztowej, przyczyną której były drożące surowce. Mimo to obserwowane ożywienie gospodarcze było słabsze niż w przeszłości w okresach boomów, w szczególności w krajach rynków wschodzących.

W strefie euro wzrost PKB okazał się mocny, zgodnie z bardzo wysokimi indeksami nastrojów przedsiębiorców i konsumentów. Na gospodarkę strefy euro przekładało się łagodne nastawienie polityki pieniężnej EBC. Akcja kredytowa dla sektora prywatnego rosła pod wpływem niskich stóp procentowych i korzystnych warunków zaciągania kredytów. Pozytywny wpływ na spożycie prywatne i dynamikę inwestycji mieszkaniowych miała poprawa warunków na rynku pracy. Zaczęły też rosnąć inwestycje przedsiębiorstw, m.in. pod wpływem umacniania się marż wskutek rosnącej presji popytowej. Eksport strefy euro był mocny dzięki ożywieniu aktywności gospodarczej na świecie i wzrostowi popytu zewnętrznego. Wzrost gospodarczy w Stanach

Zjednoczonych również był szybszy niż w poprzednich latach, a inflacja mierzona indeksem PCE pozostała poniżej 2%. Rynek pracy znalazł się w pobliżu stanu pełnego zatrudnienia, a dane o płacach wskazały na ich umiarkowany wzrost. Z szacunków międzynarodowych instytucji finansowych wynika, że produkt krajowy brutto w Stanach Zjednoczonych wzrósł w 2017 r. o 2,2-2,3%, a w strefie euro o ok. 2,4%.

W krajach Europy Środkowej i Wschodniej obserwowano przyspieszenie wzrostu gospodarczego, głównie dzięki rosnącemu popytowi zewnętrznemu. Istotnym czynnikiem wzrostu była też konsumpcja prywatna, rosnąca wraz ze wzrostem dochodów rozporządzalnych gospodarstw domowych. Było to możliwe dzięki poprawie sytuacji na lokalnych rynkach pracy, niewielkiej presji cenowej w bezpośrednim otoczeniu, jak również dzięki wsparciu ze strony polityki fiskalnej i pieniężnej. Słaby okazał się za to popyt inwestycyjny, m.in. wskutek ograniczonej absorpcji funduszy unijnych. Zaobserwowano wzrost inflacji w tych państwach, głównie wskutek wyższych cen energii i żywności, jednak inflacja bazowa pozostała niska i ograniczona przez umiarkowaną presję popytową i płacową.

Główne banki centralne utrzymywały niskie podstawowe stopy procentowe, choć w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych nastąpiły ich podwyżki. Stopy procentowe pozostały jednak na historycznie niskich poziomach, zachęcając do podejmowania ryzyka i utrudniając właściwą wycenę aktywów, w tym także nieruchomości.

Tabela 5. Podstawowe stopy procentowe, stan na 31.12.2017 r.

Bank centralny	Bank Anglii	Bank Szwajcarii	EBC	Fed
Podstawowa stopa procentowa	0,50%	-1,25 - (-)0,25%	0,00%	1,25-1,75%
Data ostatniej zmiany stopy procentowej	listopad 2017	styczeń 2015	marzec 2016	grudzień 2017

Federalny Komitet Otwartego rynku podniósł stopę funduszy federalnych trzykrotnie, dzięki czemu wzrosła ona z poziomu 0,5–0,75% w styczniu do 1,25–1,5% w grudniu 2017 r. Jednocześnie rozpoczęto program redukcji bilansu Systemu Rezerwy Federalnej. Tym samym, począwszy od października 2017 r., nastąpiło zmniejszenie skali reinwestowania kapitału i odsetek z zapadających instrumentów finansowych. Miesięczny wolumen obligacji skarbowych, z których kapitał i odsetki nie będą reinwestowane, wynosi 6 mld dolarów i jest zwiększany co trzy miesiące o 6 mld dolarów, do pułapu 30 mld dolarów na miesiąc. Obowiązuje też analogiczny limit dla wolumenu obligacji zabezpieczonych hipotecznie, wynoszący 4 mld dolarów miesięcznie i zwiększany o 4 mld dolarów co trzy miesiące, aż do poziomu 20 mld dolarów na miesiąc.

Natomiast Rada Prezesów EBC utrzymała podstawowe stopy procentowe na poziomie bliskim zera, w tym stopę depozytową poniżej zera, kontynuując zarazem program ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej i skupując co miesiąc aktywa finansowe netto za 60 mld euro. Bank reinwestował przy tym środki z zapadających obligacji, co zwiększało miesięczne zakupy aktywów. Na październikowym posiedzeniu Rady Prezesów EBC zdecydowano przy tym o wydłużeniu czasu realizacji programu ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej przy ograniczonej o połowę skali zakupów aktywów finansowych. Zgodnie z podjętą decyzją, program jest kontynuowany do września 2018 r., a od stycznia 2018 r. EBC co miesiąc kupuje aktywa finansowe za 30 mld euro, kontynuując reinwestowanie odsetek i środków pozyskanych z zapadających instrumentów, wykupywanych przez emitentów. Rada Prezesów EBC zadeklarowała przy tym, że może wydłużyć obowiązywanie programu lub zwiększyć skalę zakupów do czasu, gdy ścieżka inflacji będzie zgodna z celem inflacyjnym.

Gospodarka Polski

Według wstępnego szacunku produkt krajowy brutto w 2017 roku był realnie wyższy o 4,6% w porównaniu z 2016 r., wobec 2,9% w 2016 r. (w cenach stałych roku poprzedniego). Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w 2017 r. wzrosła o 4,3% wobec wzrostu o 2,8% w 2016 r. Popyt krajowy wzrósł realnie o 4,7%. Spożycie ogółem przekroczyło poziom z 2016 r.

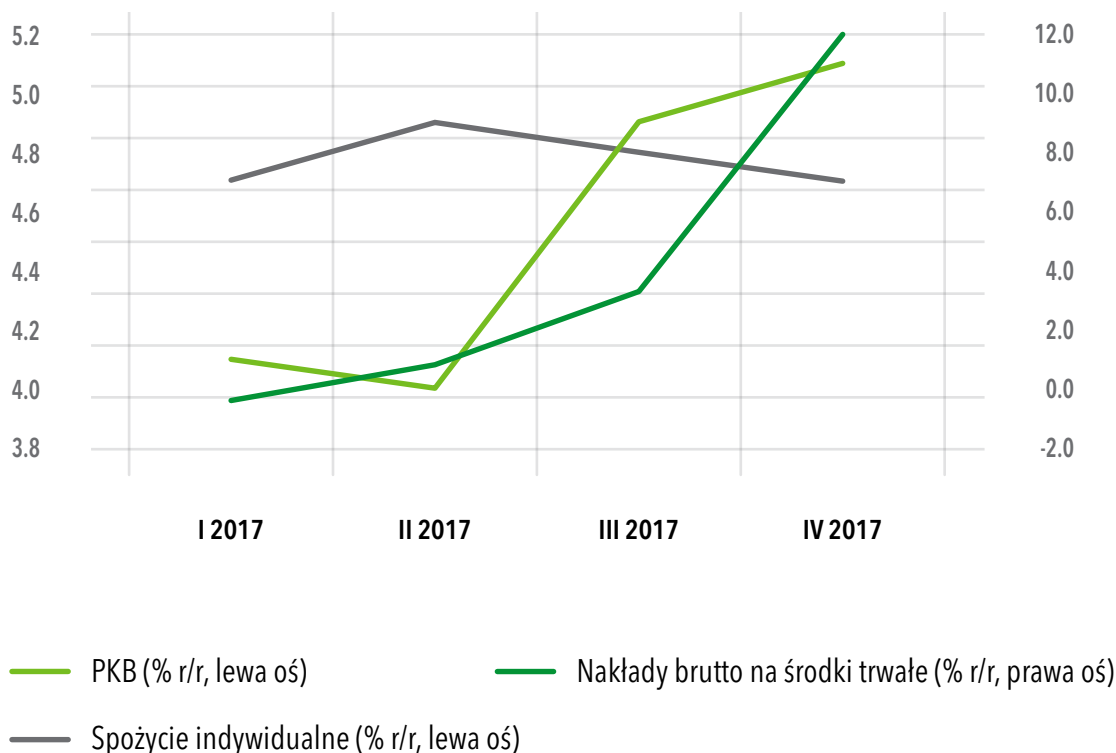
o 4,2%, w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych – o 4,8%. Akumulacja brutto w 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła realnie o 6,4%, w tym nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 5,4%, ponieważ mimo słabego wzrostu w trzech pierwszych kwartałach w IV kwartale 2017 r. inwestycje wzrosły w tempie dwucyfrowym. Pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy wywarły wszystkie składowe PKB. Spożycie prywatne wniosło 2,8 p.p., inwestycje – 1,0 p.p., zmiana stanu zapasów – 0,2 p.p., zaś eksport netto – 0,1 p.p. Z kolei PKB niewyrównany sezonowo w IV kwartale 2017 r. zwiększył się o 5,1% r/r, a produkt krajowy brutto niewyrównany sezonowo (w cenach stałych przy 2010 jako roku odniesienia) zwiększył się o 1,0% k/k i o 4,3% r/r.

Koniunktura w polskim przemyśle była pozytywna. Opracowywany przez IHS Markit Poland indeks PMI dla sektora przemysłowego w ciągu ostatnich 5 miesięcy minionego roku wzrósł czterokrotnie, odnotowując w grudniu poziom 55 pkt. Wynik ten zasygnalizował najsilniejszą od lutego 2015 r. ekspansję w polskim sektorze przemysłowym, wydłużając tym samym obecny okres poprawy ocen koniunktury do 39 miesięcy (była to najdłuższa seria pozytywnych odczytów od rozpoczęcia badań w czerwcu 1998 r.). W 2017 r. średnia wartość indeksu PMI wyniosła 53,6 pkt., co było najwyższym wynikiem od 2006 r. i drugim najlepszym wynikiem w historii.

Głównym motorem wzrostu PKB w Polsce była konsumpcja prywatna – w całym 2017 r. sprzedaż zwiększyła się o 7,3% wobec wzrostu o 5,7% w 2016 r. Konsumpcję wspierała poprawa na rynku pracy, wyższe wynagrodzenia oraz świadczenia wypłacane w ramach programu „Rodzina 500+”. Nastroje konsumentów okazały się bardzo pozytywne. Bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej GUS, opisujący tendencje konsumpcji prywatnej, w 2017 r. osiągnął wartość 2,4 p.p. i był o 7,6 p.p. wyższy w porównaniu do 2016 r. Za to wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej GUS, opisujący oczekiwane tendencje konsumpcji prywatnej, wyniósł w 2017 r. – 0,3 p.p. i był o 8,3 p.p. wyższy niż w 2016 r.

Z wyjątkiem ostatniego kwartału 2017 r. słaby okazał się za to wzrost inwestycji. Było to przede wszystkim

Wykres 1. Dynamika wybranych wskaźników makroekonomicznych w 2017 r. (%)

następstwem braku aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw. Według cyklicznej analizy sytuacji sektora przedsiębiorstw, prowadzonej przez NBP, inwestycje w sektorze średnich i dużych przedsiębiorstw wzrosły w III kwartale 2017 r. w ujęciu realnym jedynie o 0,1% r/r, na co w dużej mierze wpłynął spadek inwestycji w energetyce. Inwestycje poza sektorem energetyki wzrosły nieznacznie szybciej niż w II kwartale, i to głównie w przedsiębiorstwach sektora publicznego. Słabiej rozwijała się aktywność inwestycyjna w przedsiębiorstwach prywatnych. Obserwacje te potwierdziły dane GUS z jednostek zatrudniających 50 i więcej osób. W III kwartale 2017 r. nakłady na maszyny i urządzenia w tych podmiotach spadły o 5,6% r/r. O niespełna 2% r/r zmalały inwestycje budowlane, i to mimo niskiej bazy odniesienia z zeszłego roku. Wzrosły za to wydatki na środki transportu, a tempo tego wzrostu wyniosło aż 25,5% r/r. Przedsiębiorstwa wstrzymywały realizację projektów inwestycyjnych z uwagi na wysoką niepewność odnośnie do prawnych i podatkowych aspektów prowadzenia działalności, a także wskutek trudności z pozyskaniem pracowników.

Rosły inwestycje finansowane ze środków unijnych. Do 24 grudnia 2017 r. podpisano z beneficjentami umowy o dofinansowanie projektów na kwotę dofinansowania w części UE na 162,1 mld zł. Na wzrost inwestycji publicznych wskazały też dane o jednostkach samorządu terytorialnego. W III kwartale 2017 r. inwestycje tych jednostek wzrosły w ujęciu nominalnym o 44,5% r/r, m.in. wskutek niskiej bazy odniesienia z zeszłego roku, ale i ożywienia aktywności inwestycyjnej.

Według GUS w 2017 r. eksport w cenach bieżących wyniósł 870,1 mld zł, a import 868,0 mld zł. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 2,1 mld zł, podczas gdy w 2016 r. wyniosło 17,0 mld zł. W ujęciu rocznym eksport wzrósł o 8,3%, a import o 10,4%. Największy udział w eksporcie ogółem Polska miała z krajami rozwiniętymi – 86,4% (w tym UE 79,7%), a w imporcie – 67,4% (w tym UE 60,1%), wobec odpowiednio 86,3% (w tym UE 79,8%) i 68,2% (w tym UE 61,2%) w 2016 r. Najniższy udział odnotowano w handlu z krajami Europy Środkowo-Wschodniej; w eksporcie ogółem wyniósł on 5,9%, a w imporcie 8,1%, wobec odpowiednio 5,5% i 7,2%

w 2016 r. Największym partnerem handlowym Polski pozostały Niemcy, a ich udział w eksporcie ogółem wyniósł 27,4%, tak jak rok temu, a w imporcie ogółem obniżył się o 0,2 p.p., do 23,1%. Dodatnie saldo wyniosło 36,1 mld zł wobec 36,8 mld zł w 2016 r.

Zgodnie z danymi NBP w 2017 r. saldo rachunku bieżącego było dodatnie i wyniosło 1,85 mld zł. Złożyły się na to ujemne salda dochodów pierwotnych (76,2 mld zł) i wtórnych (0,5 mld zł) oraz dodatnie salda obrotów towarowych (2,3 mld zł) oraz usług (76,3 mld zł). Rok temu saldo rachunku bieżącego wyniosło - 5,4 mld zł. Oszacowana wartość eksportu towarów wyniosła 842,3 mld zł, rosnąc o 8,8% r/r. Wartość importu towarów zwiększyła się o 10,3% r/r i osiągnęła poziom 840,0 mld zł. Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 221,5 mld zł (+12,8% r/r), podczas gdy wartość rozchodów wyniosła 145,2 mld zł (+7,5% r/r). W efekcie w minionym roku rachunek bieżący zamknął się nadwyżką, wynoszącą niemal 2 mld zł (0,1% PKB). Był to pierwszy taki przypadek od 1995 r., czyli od 22 lat. Zgodnie z danymi GUS oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w grudniu 2017 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,6% i była o 1,6 p.p. niższa niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2017 r. wyniosła 1,08 mln i w porównaniu do końca listopada wzrosła o 15,4 tys. osób (o 1,4%). Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy w grudniu 2017 r. wyniosła 94,9 tys. i była o 4,3 tys., czyli o 4,7%, wyższa od liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do urzędów pracy w grudniu 2016 r. W całym 2017 r. liczba bezrobotnych spadła o 252,1 tys. osób (o 18,9%).

2.2 Tendencje na rynku finansowym

Rynek finansowy w Polsce

Polityka Pieniężna RPP

Od marca 2015 r. Rada Polityki Pieniężnej utrzymuje bez zmian podstawowe stopy procentowe banku centralnego bez zmian. Stopa referencyjna na koniec 2017 r. wyniosła 1,5%, stopa lombardowa - 2,5%, a stopa depozytowa - 0,5%. Argumentacja zawarta

w wydawanych przez RPP komunikatach zmienia się nieznacznie. Rada uznała, że ryzyko trwałego przekroczenia celu inflacyjnego w średnim okresie jest ograniczone i podtrzymała ocenę, że obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

Rada Polityki Pieniężnej oceniła, że mimo ożywienia globalnej koniunktury inflacja za granicą pozostaje umiarkowana, czego przyczyną jest wciąż niska wewnętrzna presja inflacyjna w wielu krajach. Zwrócono uwagę, że umiarkowana dynamika cen utrzymuje się w szczególności w bezpośrednim otoczeniu polskiej gospodarki, zwłaszcza w strefie euro, a także - pomimo wyraźnego ożywienia koniunktury i wysokiej dynamiki płac - w Europie Środkowo-Wschodniej. Odnosząc się do sytuacji na rynku pracy w Polsce wyrażono opinię, że dynamika wynagrodzeń jest ograniczana przez zamrożenie płac w sektorze publicznym oraz prawdopodobnie niższą dynamikę wynagrodzeń w małych przedsiębiorstwach, w których pracuje znaczna część zatrudnionych. Większość członków Rady oceniła, że rynek pracy nie generował istotnej presji inflacyjnej. Analizując procesy inflacyjne w Polsce zaznaczono, że głównym czynnikiem podwyższającym inflację była wysoka dynamika cen żywności oraz wyrażnie wyższa niż w poprzednich latach dynamika cen energii. Jednocześnie podkreślono, że inflacja bazowa po wyłączeniu cen żywności i energii pozostaje niska.

Rynki: pieniężny i obligacji

W 2017 r. stawki rynku międzybankowego pozostały stabilne. Było to reakcją na brak zmian nastawienia polityki pieniężnej. Wahały się za to rentowności obligacji skarbowych. Na notowania na rynku polskiego długu wpływ wywierały przede wszystkim decyzje władz monetarnych w krajach wysoko rozwiniętych. Umocnienie papierów skarbowych o krótszym terminie zapadalności wspierała łagodna polityka pieniężna Rady Prezesów EBC. Zapowiedź przedłużenia programu ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej do września 2018 r. wpłynęła jednak na wzrost rentowności obligacji skarbowych o dłuższym terminie do wykupu. W efekcie na polskim rynku obserwowano pewne przesunięcie w górę krzywej dochodowości na

środku oraz na długim jej krańcu. W kierunku spadku rentowności oddziaływał za to wzrost cen na rynkach bazowych, wywołany łagodniejszym niż oczekiwano stanowiskiem Federalnego Komitetu Otwartego Rynku w sprawie kolejnych podwyżek stopy funduszy federalnych, sformułowanym pod koniec roku. Miało to wpływ na notowania długu także w krajach rynków wschodzących. Silniejszym spadkiem rentowności przeciwdziałały oczekiwania, że w warunkach coraz szybszego wzrostu gospodarczego w strefie euro Rada Prezesów EBC zdecyduje o zakończeniu programu ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej w 2018 r., a w kolejnym roku rozpocznie podnoszenie podstawowych stóp procentowych.

Na notowania polskiego długu oddziaływały również krajowe dane makroekonomiczne: lepsze od oczekiwań dane o wzroście gospodarczym, stopie bezrobocia rejestrowanego, produkcji przemysłowej i sprzedaży detalicznej. Krótki kraniec krzywej dochodowości zakotwiczyły wypowiedzi członków RPP, większość których uznała, że nie ma potrzeby podnoszenia podstawowych stóp procentowych NBP.

Spadek cen polskich skarbowych papierów dłużnych powstrzymywała korzystna sytuacja fiskalna. Wsparciem dla notowań obligacji na rynku długu było też ograniczenie podaży skarbowych papierów wartościowych w drugiej połowie 2017 r. w reakcji na wysoki

stopień realizacji potrzeb pożyczkowych na 2017 i 2018 rok.

Rynki: walutowy i giełdowy

W ostatnim kwartale 2017 r. złoty umacniał się wobec najważniejszych walut. Poprawa nastrojów na światowych rynkach i spadek awersji do ryzyka na rynkach światowych, czego oznaką był spadek indeksu zmienności VIX na koniec 2017 r. do poziomu zbliżonego do historycznego minimum, sprzyjały napływowi kapitału do Polski. W rezultacie od początku 2017 r. złoty umocnił się w stosunku do dolara o ok. 20%, zaś wobec euro – o ok. 5,5%. Aprecjacja polskiej waluty w stosunku do dolara była najsilniejsza. Trwała przez cały 2017 r., i to mimo podnoszenia stopy funduszy federalnych przez Federalny Komitet Otwartego Rynku. Impulsem wzmacniającym złotego były dobre krajowe dane makroekonomiczne. Kurs złotego – pomimo umocnienia – nie stanowił jednak w 2017 r. bariery dla konkurencyjności cenowej polskich towarów.

W 2017 r. nastroje na światowych rynkach finansowych wyraźnie się poprawiły, do czego przyczyniło się dalsze ożywienie koniunktury na świecie przy wciąż łagodnej polityce pieniężnej. Sprzyjało to wzrostowi indeksów giełdowych na świecie, które w wielu gospodarkach rozwiniętych ukształtowały się na poziomie zbliżonym do historycznych rekordów. W ślad za wzrostem cen

Tabela 6. Stawki WIBOR i rentowność obligacji skarbowych w latach 2016-2017 (%)

Termin	28.12.2017	30.12.2016	Zmiana (p.p.)
O/N	1,37	1,04	+0,33
1W	1,57	1,58	-0,01
1M	1,65	1,66	-0,01
3M	1,72	1,73	-0,01
6M	1,81	1,81	0,00
9M	1,82	1,83	-0,01
12M	1,85	1,85	-0,01
rentowność obligacji 2-letnich	1,69	2,04	-0,35
rentowność obligacji 5-letnich	2,65	2,89	-0,24

akcji na świecie oraz pod wpływem korzystnych sygnałów dotyczących koniunktury w krajowej gospodarce rosły ceny akcji również w Polsce. W efekcie główny indeks giełdowy zbliżył się do poziomów najwyższych od 2007 r. Wzrost cen akcji polskich spółek był związany przede wszystkim z wyższą wyceną podmiotów z sektora bankowego w ślad za podobnymi tendencjami na giełdach europejskich. Dodatkowo wzrost cen surowców, a w szczególności ropy naftowej, przyczynił się do wyższej wyceny spółek sektora energetycznego.

2.3 Otoczenie prawne

Najistotniejsze zmiany prawodawstwa krajowego zaistniały w 2017 roku:

1. Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz.U. 2016 poz. 2255)

Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2017 roku zmieniając brzmienie art. 115 KC dotyczącego sposobu oznaczania ostatniego dnia terminu do wykonania czynności. Zgodnie z nowelizacją jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

2. Ustawa o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw z dnia 30 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1997)

Wejście w życie z dniem 8 lutego ustawy będącej implementacją dyrektywy PAD UE. Ustawa wprowadza obowiązek wprowadzenia do oferty rachunku podstawowego, to jest uproszczonego i bezpłatnego rachunku, przez wszystkie podmioty świadczące usługę prowadzenia rachunku płatniczego dla konsumentów nie posiadających jeszcze rachunku w żadnej z wymienionych instytucji.

3. Ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 16 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1947)

Wejście w życie z dniem 1 marca 2017 r. Ustawa określa zadania, organy i organizację Krajowej Administracji Skarbowej, formy realizacji niektórych zadań KAS i szczególne uprawnienia organów

KAS oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, warunki pracy i służby, zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy.

4. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie przekazywania w formie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez banki, oddziały banków zagranicznych, firmy inwestycyjne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową z dnia 8 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 514)

Wejście w życie z dniem 11 marca 2017 r. Rozporządzenie określa:

- dodatkowe warunki, jakie powinny spełniać umowy, o których mowa w art. 304 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji („ustawa”);
- minimalny poziom stosunku wartości aktywów, o których mowa w art. 304 ust. 2 ustawy, do wielkości zobowiązań do zapłaty;
- limity określające udział poszczególnych aktywów w łącznej kwocie środków odpowiadających zobowiązaniom do zapłaty;
- szczegółowy zakres i tryb przekazywania informacji, o których mowa w art. 304 ust. 6 ustawy.

5. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych (Dz.U. z 2017 r. poz. 855)

Wejście w życie z dniem 27 kwietnia 2017 r. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności przez firmę inwestycyjną, bank, o którym mowa w art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zwanej dalej „ustawą”, oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych przez bank powierniczy oraz szczegółowe warunki funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem

w firmie inwestycyjnej niebędącej firmą, o której mowa w art. 95 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.) lub domem maklerskim, o którym mowa w art. 110a ust. 1 pkt 4 ustawy.

6. Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 768)

Wejście w życie z dniem 27 kwietnia 2017 r. Ustawa nowelizuje wiele ustaw, w tym prawo bankowe w zakresie przepisów dotyczących tajemnicy bankowej, tj. art. 105, 106 i 106a prawa bankowego, ustawę z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, czy ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

7. Ustawa o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 791)

Wejście w życie z dniem 29 kwietnia 2017 r. Ustawa nowelizuje wiele ustaw, w tym prawo bankowe, ustawę o rachunkowości, kodeks spółek handlowych, czy prawo upadłościowe. Akt wprowadza między innymi pojęcie rachunków derywatów będącymi rachunkami, na których są zapisywane instrumenty pochodne dopuszczone do obrotu zorganizowanego, prowadzone wyłącznie przez domy maklerskie i banki prowadzące działalność maklerską, banki powiernicze, zagraniczne firmy inwestycyjne i zagraniczne osoby prawne prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału – jeżeli oznaczenie tych rachunków pozwala na identyfikację osób, którym przysługują prawa z instrumentów pochodnych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego. Ustawa wprowadza przepisy określające zakres działań spółek prowadzących rynek regulowany.

8. Ustawa o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami z dnia 23 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 819)

Wejście w życie z dniem 22 lipca 2017 r. Ustawa po raz pierwszy szczegółowo reguluje kwestie dotyczące umów o kredyt hipoteczny. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, którzy zawierają umowy o kredyt związany z nieruchomością. Ma ona spowodować rozwój bardziej przejrzystego, skutecznego i konkurencyjnego rynku przez zawieranie spójnych i uczciwych umów, dostarczanie klientom odpowiednich informacji i wyjaśnień na każdym etapie, a także ma przyczynić się do wyrównywania asymetrii informacyjnej między profesjonalnymi uczestnikami rynku a ich klientami. Stworzono zamknięty katalog podmiotów uprawnionych do udzielania kredytów hipotecznych. Pośrednictwo kredytu hipotecznego mogą wykonywać tylko pośrednicy kredytu hipotecznego oraz ich agenci. Ich działalność została uregulowana nową ustawą. Aby zostać pośrednikiem trzeba zdać egzamin państwowy na pośrednika hipotecznego lub ukończyć wyższe studnia ekonomiczne lub prawnicze i uzyskać tytuł magistra. W zakresie reklamowania usług związanych z kredytem hipotecznym wprowadzono szereg obostrzeń. Reklamy muszą być jednoznaczne, rzetelne, zrozumiałe oraz widoczne. Wprowadzono zakaz stosowania dwuznacznych i nieprecyzyjnych sformułowań, które mogłyby spowodować u konsumenta fałszywe oczekiwania. Ustawa wprowadza wiele nowych obowiązków informacyjnych; część informacji musi być przekazana konsumentowi na trwałym nośniku. Ustawa wprowadza zakaz dokonywania sprzedaży związanej usług finansowych w związku z zawarciem umowy o kredyt hipoteczny. Nie będzie można skłaniać konsumentów do zawierania umów o kredyt hipoteczny, obciążonych dodatkowymi opcjami. Nie dotyczy to prowadzonych bezpłatnie rachunków płatniczych lub rachunków oszczędnościowo-kredytowych, których jedynym

celem jest: gromadzenie środków finansowych przeznaczonych na spłatę kredytu, jego obsługę lub zapewnienie kredytodawcy dodatkowego zabezpieczenia w przypadku zaległości w spłacie kredytu. Natomiast kredytodawca może wymagać od konsumenta zawarcia lub posiadania umowy ubezpieczenia dotyczącej umowy o kredyt hipoteczny lub przelewu wierzytelności z tej umowy ubezpieczenia na kredytodawcę. Kredytodawca jest obowiązany zapewnić, że jego powiązany pośrednik kredytu hipotecznego oraz agent i personel tego powiązanego pośrednika kredytu hipotecznego co najmniej raz na 3 lata odbywają szkolenie z zakresu zagadnień dotyczących opracowywania, oferowania lub zawierania umów o kredyt hipoteczny, a także świadczenia usług pośrednictwa w zakresie kredytu hipotecznego lub świadczenia usług doradczych. Ustawa nakłada na kredytodawcę obowiązek ustanowienia i stosowania procedur oraz określa informacje, na podstawie których jest dokonywana ocena zdolności kredytowej. Usługi doradcze dotyczące kredytów hipotecznych mogą być świadczone wyłącznie przez kredytodawcę, pośrednika kredytu hipotecznego lub agenta. W ustawie zostały zawarte rozwiązania mające na celu zapewnienie konsumentom możliwości restrukturyzacji zadłużenia w wypadku, gdy konsument nie jest w stanie spłacić zobowiązań. Konsument ma prawo w każdym czasie dokonać spłaty całości lub części kredytu hipotecznego przed terminem określonym w umowie o kredyt hipoteczny. Konsument ma prawo odstąpić od umowy kredytu nie podając przyczyny, w terminie 14 dni od zawarcia umowy. W nowej ustawie nastąpiło znaczące ograniczenie możliwości zawierania umów o kredyt hipoteczny w walucie obcej.(za KNF)

9. Ustawa o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa z dnia 10 lutego 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 623)

Wejście w życie z dniem 1 września 2017 r. Ustawa określa organizację i zadania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Krajowy Ośrodek realizuje zadania wynikające z polityki państwa, w szczególności w zakresie wdrażania i stosowania instrumentów wsparcia rolnictwa, aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich. Do zadań Krajowego Ośrodka należy m.in.:

- a. tworzenie oraz poprawa struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych;
- b. tworzenie warunków sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu potencjału produkcyjnego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- c. restrukturyzacja oraz prywatyzacja mienia Skarbu Państwa użytkowanego na cele rolnicze;
- d. obrót nieruchomościami i innymi składnikami majątku Skarbu Państwa użytkowanymi na cele rolne;
- e. administrowanie zasobami majątkowymi Skarbu Państwa przeznaczonymi na cele rolne.

10. Ustawa o zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2233)

Wejście w życie z dniem 5 grudnia 2017 roku. Nowelizacja rozszerza katalog podmiotów, do których nie stosuje się zapisów ustawy m. in. w przypadku nabycia nieruchomości rolnych w rozumieniu ustawy o spółki prawa handlowego, których wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będących operatorami systemu przesyłowego albo posiadające koncesję na przesyłanie paliw ciekłych, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

3

Oświadczenie o informacjach niefinansowych

3.1	Obsługa banków spółdzielczych	23
3.2	Bankowość korporacyjna oraz obsługa segmentu finansów publicznych	28
3.3	Działalność skarbowa	30
3.4	Działalność powiernicza	30
3.5	Bankowość transakcyjna	30
3.6	Bankowość detaliczna	31
3.7	Działalność w sektorze AGRO	32

Dzięki
sprawnemu
przepływowi
informacji

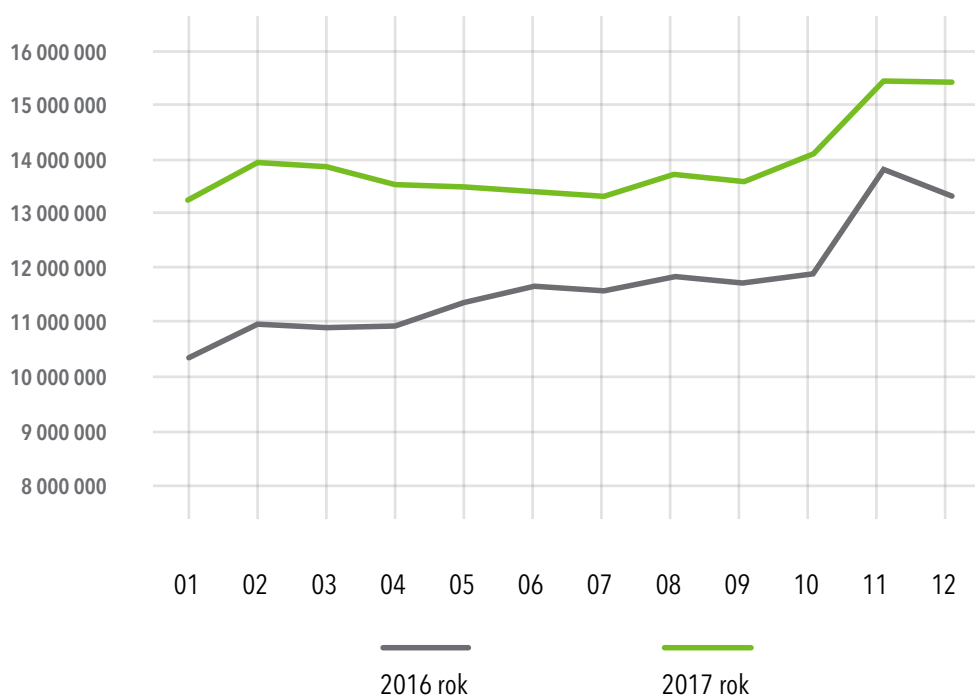
3.1 Obsługa banków spółdzielczych

Współpraca w zakresie lokat

SGB-Bank S.A. finansuje swoją działalność przede wszystkim dzięki środkom pozyskanym od banków spółdzielczych zrzeszonych w Spółdzielczej Grupie Bankowej oraz – w mniejszym stopniu – od banków komercyjnych i klientów niefinansowych. Udział środków pozyskanych od banków spółdzielczych w sumie bilansowej na dzień 31.12.2017 r. wynosił 83%.

Banki spółdzielcze lokują swoje nadwyżki w SGB-Banku S.A. na rachunkach bieżących oraz lokatach O/N i terminowych. Ponadto, za pośrednictwem SGB-Banku SA mogą nabywać dłużne papiery wartościowe, takie jak: bony pieniężne, bony skarbowe oraz papiery komercyjne i obligacje komunalne.

Wykres 2. Stany bilansowe depozytów banków spółdzielczych na koniec miesiąca w tys. zł (PLN i waluta).

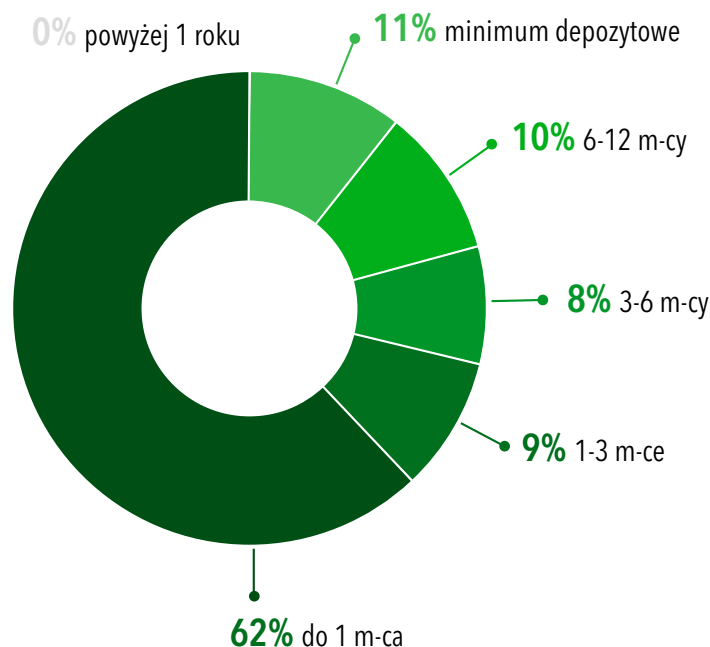
W 2017 roku dynamika przyrostu lokat terminowych banków spółdzielczych kształtowała się podobnie jak w ubiegłym roku. Najbardziej znaczący wzrost środków banków spółdzielczych zaobserwowano w IV. kwartale, co miało związek z uruchomieniem dopłat bezpośrednich. W całym roku 2017 utrzymywał się stabilny stan środków z lekką tendencją wzrostową.

Na koniec 2017 roku jedynie trzy banki zrzeszone w SGB znajdowały się poza Spółdzielczym Systemem Ochrony SGB (IPS-SGB). Przystąpienie do IPS-SGB wiązało się

m.in. z obowiązkiem utrzymywania przez uczestników środków na rachunkach Minimum Depozytowego do wysokości indywidualnie wyznaczonych limitów.

Średni stan lokat przyjętych od banków spółdzielczych z uwzględnieniem środków na rachunkach Minimum Depozytowego w 2017 r. wyniósł 14.216.818,0 tys. zł, co oznacza przyrost o 20,0% w stosunku do roku 2016. Na dzień 31.12.2017 r. stan lokat terminowych pozyskanych od banków spółdzielczych wynosił 15.430.140,4 tys. zł, z czego 89,2% stanowiły lokaty terminowe złotowe, 10,6% środki na Minimum

Wykres 3. Struktura terminowa depozytów przyjętych od banków spółdzielczych na dzień 31.12.2017 r.

Depozytowe i 0,2% lokaty walutowe. Oznacza to wzrost środków o 15,8% w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2016 r. Banki spółdzielcze lokowały większość swoich nadwyżek na krótkie terminy, według stanu na 31.12.2017 r. 62% lokat zdeponowanych było na okresy do 1 miesiąca, 9% na okres od 1 do 3 miesięcy. Należy przy tym podkreślić, że mimo krótkich terminów lokowania, lokaty banków spółdzielczych charakteryzowały się dużą stabilnością.

Banki spółdzielcze w procesie zarządzania bieżącymi nadwyżkami środków korzystają z automatycznych O/N w ramach rachunków bieżących. Stan środków zgromadzonych na automatycznych O/N na 31.12.2017 r. wynosił 244.932,3 tys. zł, średni stan w 2017 r. wynosił zaś 221.313,4 tys. zł.

Średnie saldo na rachunkach bieżących banków spółdzielczych w 2017 r. kształtowało się na poziomie 443.3542,4 tys. zł i w 98,0% składało się na nie rachunki walutowe. W stosunku do 2016 r. oznacza to wzrost o 40,6%. Na dzień 31.12.2017 r. stan na rachunkach bieżących banków spółdzielczych wynosił

541.883,4 tys. zł, co oznacza wzrost o 44,4% w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2016 r., wzrost ten miał miejsce na rachunkach lora walutowych.

W 2017 r. rozwijano współpracę z bankami spółdzielczymi w zakresie transakcji wymiany walut. W stosunku do 2017 roku zwiększono obrót walutowy o 3,0%. Realizowano transakcje w następujących walutach: EUR, USD, GBP, CZK, DKK, NOK oraz SEK.

W roku 2017 SGB-Bank S.A. kontynuował współpracę z bankami spółdzielczymi w zakresie usług komplementarnych, obejmujących zawieranie z klientami banków spółdzielczych transakcji wymiany walut z natychmiastową dostawą, transakcji zabezpieczających ryzyka finansowe oraz transakcji na papierach wartościowych. W ramach współpracy banki spółdzielcze miały udział w wynikach generowanych na transakcjach z ich klientami. Znaczny wpływ na rozwój współpracy w tym obszarze miało wdrażanie w kolejnych bankach spółdzielczych Platformy wymiany walut (ET), w 2017 roku podwoiła się liczba banków spółdzielczych udostępniających ET swoim klientom.

Współpraca w zakresie kredytów

Na dzień 31.12.2017 r. stan kredytów sektora niefinansowego i budżetowego, udzielonych w ramach konsorcjum SGB-Banku S.A. z bankami spółdzielczymi, wyniósł 2 222 226 tys. zł. Udzielanie kredytów w konsorcjum odbywa się z wykorzystaniem systemu Case Pro.

Współpraca w zakresie usług leasingowych

Banki Spółdzielcze przy współpracy z SGB Leasing Sp. z o.o., podobnie jak w poprzednich latach oferowały swoim klientom finansowanie w formie leasingu. Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość umów netto zawartych przez banki spółdzielcze wyniosła 19 754 tys. zł, oznacza to spadek wartości sprzedaży o 12,2 % w porównaniu do roku 2016 r.

Współpraca w zakresie usług faktoringowych

W 2017 r. Banki Spółdzielcze, we współpracy z firmą Faktorzy S.A., świadczyły klientom usługi finansowe w zakresie faktoringu. Wartość umów zawartych na koniec 2017 r. dla klientów Banków Spółdzielczych wyniosła 3 950 tys. zł, oznacza to wzrost wartości sprzedaży o 150 tys. zł (wzrost sprzedaży o 4%) w porównaniu do roku 2016.

Współpraca w zakresie usług ubezpieczeniowych

Banki Spółdzielcze, tak jak w latach ubiegłych współpracując z Concordia Ubezpieczenia (WTUŻiR Concordia Capital SA i Concordia Polska TUW), oferowały swoim Klientom produkty ubezpieczeniowe w zakresie zrzeczeniowych i niezrzeczeniowych umów ubezpieczeniowych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku przypis składek z tytułu ubezpieczeń wyniósł:

1. życiowych – 15 150 tys. zł, co oznacza wzrost wartości przypisu składek o 406 tys. zł w porównaniu do roku 2016,
2. majątkowych – 19 358 tys. zł, co oznacza wzrost o 798,6 tys. zł w porównaniu do roku 2016.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Banku

Wsparcie regulacyjne w zakresie produktów

W ramach wsparcia regulacyjnego przeprowadzono konsultacje merytoryczne i wdrożeniowe dla Banków Spółdzielczych oraz prowadzono dla nich działania komunikacyjne m.in. warsztaty oraz webinaria mające na celu wdrażanie zrzeczeniowych regulacji wzorcowych.

Dokonywano bieżącej aktualizacji i dalszej optymalizacji regulacji produktowych. Przygotowywano oraz udostępniano Bankom Spółdzielczym regulacje produktowe umożliwiające oferowanie i obsługę nowych i modyfikowanych produktów zrzeczeniowych.

Wsparcie w zakresie programów specjalnych

W 2017 r. banki SGB udzieliły 1 848 kredytów z pomocą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w formie dopłat do oprocentowania na łączną kwotę 412 291,70 tys. zł. Liczba kredytów inwestycyjnych z dopłatami do oprocentowania udzielonych przez banki SGB wyniosła 1 295 szt. na kwotę 336 110,16 tys. zł, kredytów tzw. klęskowych z dopłatami do oprocentowania 480 szt. na kwotę 47 175,79 tys. zł, kredytów na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych z dopłatami do oprocentowania 73 szt. na kwotę 29 005,75 tys. zł. Łączna kwota pozyskanych z ARiMR za 2017 r. środków na dopłaty do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki SGB wynosi 33 793,78 tys. zł, natomiast środków na częściową spłatę kredytów z linii CSK – 1 165,05 tys. zł.

W 2017 r. banki SGB udzielały kredytów z pomocą Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym kredytów studenckich oraz kredytów z finansowym wsparciem ze środków Funduszu Dopłat udzielanych na zasadach określonych Ustawą z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi, tzw. program „Mieszkanie dla młodych”. W 2017 r. banki SGB udzieliły 132 kredytów „Mieszkanie dla młodych”

Rozdział 3

Oświadczenie o informacjach niefinansowych

na łączną kwotę 21 031,42 tys. zł, do których uzyskano dofinansowanie w kwocie 4 130,80 tys. zł. Bank Gospodarstwa Krajowego zabezpieczył w formie gwarancji i poręczeń BGK 820 kredytów udzielonych przez banki SGB MŚP na łączną kwotę zabezpieczenia w wysokości 313 352,43 tys. zł, w tym 635 gwarancji de minimis na łączną kwotę 278 279,00 tys. zł.

W 2017 r. banki SGB za pośrednictwem SGB-Banku S.A. pozyskały 1 424,98 tys. zł dotacji w ramach kredytów udzielanych we współpracy z WFOŚiGW w Poznaniu, 2 112,45 tys. zł dopłat BGK do oprocentowania kredytów mieszkaniowych udzielonych w ramach programu „Rodzina na swoim”, oraz 286,74 tys. zł dopłat BGK do oprocentowania kredytów studenckich.

SGB-Bank rozpoczął pozyskiwanie wsparcia dla kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy, z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców na kwotę 20,55 tys. zł.

Wsparcie w zakresie dodatkowych usług dla Banków Spółdzielczych

W 2017 r. w ramach wsparcia Banków Spółdzielczych SGB-Bank S.A. prowadził intensywne działania mające na celu wdrożenie obsługi dodatkowych usług dla Banków Spółdzielczych. W szczególności zrealizowano:

1. rozwinięcie usługi obsługi kadrowo-płacowej dla Banków Spółdzielczych;
2. rozwinięcie usługi wydruków i dystrybucji korespondencji masowych;
3. przygotowanie szablonów stron internetowych dla Banków Spółdzielczych;
4. wdrożenie oferty dla grup zakupowych.

Marketing i komunikacja

Działalność komunikacyjna SGB-Banku S.A. skupiona była na promowaniu wizerunku i marki Banków Spółdzielczych oraz aktywnym wsparciu ich lokalnych działań marketingowych. Działania promocyjne obejmowały również w sposób pośredni aktywność rynkową sieci oddziałów SGB-Banku S.A., w zakresie wyznaczonym przez strategię SGB.

Promocja marki (Fundusz Promocyjny SGB)

W 2017 r. składka na Fundusz Promocyjny SGB od banków spółdzielczych została zawieszona, ze względu na pozyskane wsparcie zewnętrzne, w związku z czym Fundusz Promocyjny SGB opierał się wyłącznie na składce SGB-Banku S.A. W ramach dostępnych środków zrealizowana została telewizyjna kampania produktowa „Konta za Złotówkę”.

Komunikacja z najmłodszymi

Banki Spółdzielcze SGB, podobnie jak w latach poprzednich, uczestniczyły w skierowanym do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów projekcie „SKO w SGB”. Jest to jeden z najpopularniejszych programów edukacji ekonomicznej dla dzieci i młodzieży, dzięki któremu poznają oni różne formy oszczędzania i zarządzania swoimi pieniędzmi.

W akcji wzięło udział kilka tysięcy uczniów z niemal 400 szkół. W ramach konkursu głównego przygotowane zostały dwa konkursy internetowe, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Promocje produktowe

Rok 2017 był kolejnym okresem rozwoju działań promocyjnych wspierających sprzedaż produktów oferowanych przez Spółdzielczą Grupę Bankową. Oprócz cyklicznie prowadzonych promocji lokat terminowych, zostały również zorganizowane promocje kart płatniczych systemu Visa i Mastercard, kredytów konsumenc- kich oraz kont. Najważniejsze projekty:

1. 4 loterie „Lokata SGB” wspierające sprzedaż lokat terminowych,
2. loteria kredytu gotówkowego z nagrodami: „Kredyt świąteczny 2017”,
3. promocja „Konta za złotówkę” wsparta szeroko zakrojoną kampanią w mediach,
4. „Wygodne konto dla klientów ZUS” – promocyjna oferta dla świadczeniobiorców.

Równolegle kontynuowano działania z organizacją Visa i Mastercard mające na celu zwiększenie transakcji

bezugotówkowych oraz wydawnictwa kart do kont osobistych i rachunków firmowych. Oprócz udziału w systemowych akcjach przeprowadzanych przez organizacje płatnicze, zorganizowano konkursy i promocje wspierające transakcyjność oraz wydawnictwo kart.

Sektor AGRO – działania strategiczne

Rok 2017 to czas wzmożonych działań promocyjnych skierowanych do klientów z sektora AGRO. Należały do nich m.in.

1. współpraca redakcyjna z wiodącymi branżowymi mediami;
2. uczestnictwo w eventach sektora AGRO: Targi Agro Pomierania 2017, Forum Rolnicze Gazety Pomorskiej, Narodowe Wyzwania w Rolnictwie 2017;
3. nowe projekty materiałów dedykowanych dla oferty produktowej AGRO;
4. promocje w mediach branżowych: kredyt na zakup ziemi, kredyt gospodarski, kartę dla rolnika AGRO SGB;
5. komunikacja unikalnego programu skupiającego wybranych Partnerów Banków Spółdzielczych oferujących rabaty klientom posiadającym kartę z logo SGB; Program kierowany jest głównie do klientów z sektora AGRO, natomiast każdy klient posiadający kartę płatniczą z logo SGB może otrzymać rabat;
6. bieżąca aktualizacja dla klientów nowego serwisu internetowego www.agro-sgb.pl prezentującego ofertę produktową Zrzeszenia oraz realizowane inicjatywy AGRO;
7. wspieranie Banków Spółdzielczych w ramach lokalnych dożynek – komunikacja linii produktów AGRO;
8. współpraca z Wielkopolską Izbą Rolniczą w ramach Wielkopolskich Forów Rolniczych 2017.

Pozostałe działania z zakresu marketingu produktowego

1. kampania w zakresie finansowania agrobiznesu: sprzedaż bezpośrednia produktów z gospodarstw rolnych;
2. wspólna z Concordia Ubezpieczenia kampania „Concordia DOM” – w ramach programu rabatowego AGRO Rabat SGB;

3. kampania reklamowa wspierająca sprzedaż karty rolnika AGRO;
4. promocyjne finansowanie fabryczne Ursus;
5. udział w Demo Tourach z URSUS i Concordia;
6. promocja oferty produktowej Zrzeszenia w ramach współpracy z Polskim Wydawnictwem Rolniczym;
7. realizacja wspólnie z Concordia filmu wizerunkowego.

Nagrody, wyróżnienia przyznane SGB

1. I miejsce w liczbie udzielonych kredytów preferencyjnych w 2017 roku wg danych ARiMR;
2. Złoty Laur Biznesu 2017 dla Spółdzielczej Grupy w kategorii „Finanse i ubezpieczenia”. Kapituła doceniła nowatorski produkt „Konto za złotówkę”. Jest to pierwszy, wspólny produkt oferowany przez Banki Spółdzielcze SGB;
3. Ubankowiony rolnik – ranking „Bank Najlepszy dla Rolnika” 2017 – w trzech obszarach z czterech, SGB Spółdzielcza Grupa Bankowa znalazła się w pierwszej trójce;
4. Kapituła konkursu „Jakość Roku 2017” zdecydowała o nadaniu usługom SGB-Banku SA najwyższego wyróżnienia i tym samym certyfikatu „Jakość Roku 2017”. Na wyróżnienie zasłużyły oferowane przez SGB-Bank SA oraz Banki Spółdzielcze SGB „Program rabatowy SGB” i „Rabat AGRO SGB”.

Działalność sponsoringowa

Działalność sponsoringowa realizowana przez SGB-Bank S.A. na przestrzeni 2017 roku miała dwójaki charakter:

1. sponsoring prowadzony w imieniu SGB-Banku S.A. mający na celu budowanie wizerunku Grupy SGB,
2. sponsoring realizowany indywidualnie przez poszczególne banki spółdzielcze przy wsparciu ze strony SGB-Banku S.A.

Realizowane działania miały na celu kreowanie wizerunku Banków Spółdzielczych jako instytucji godnych zaufania, dbających o swoich klientów, ale także zaangażowanych w działania lokalne mające na celu budowanie kapitału społecznego. Banki Spółdzielcze mogły w 2017 roku liczyć na wsparcie przy realizacji zgłoszonych przedsięwzięć zarówno poprzez pomoc w organizacji, jak i dofinansowaniu wydarzeń,

wypożyczenie materiałów ekspozycyjnych, a także indywidualne konsultacje oraz uczestnictwo przedstawicieli SGB-Banku S.A. w sponsorowanych wydarzeniach.

Obszar działań PR

Spółecznik 2.0 – promocja zaangażowania społecznego banków spółdzielczych

W 2017 roku kontynuowano rozwój portalu internetowego Spółecznik 2.0, skierowanego do osób, którym bliska jest idea zaangażowania społecznego. Treści tam zamieszczone podpowiadają jak działać oraz zachęcają do podejmowania dużych i małych inicjatyw społecznikowskich integrujących społeczność i poprawiających jakość ich życia. Działania komunikacyjne związane z tym wątkiem zmierzają do utrwalenia w opinii publicznej silnych związków misji banków spółdzielczych SGB z procesem rozwoju społeczności lokalnych.

W tym celu w serwisie umieszczono mapę zaangażowania, wskazującą ogrom wsparcia realizowanego przez banki spółdzielcze.

W ramach projektu Spółecznik 2.0 w 2017 r. zostały przeprowadzone dwie kolejne edycje konkursu na lokalne inicjatywy społecznikowskie – „Spółdzielnia pomysłów”. Łącznie zgłoszono kilkaset projektów, na które oddano kilkadziesiąt tysięcy głosów.

Do tej pory, w siedmiu edycjach zgłoszono 1 182 projekty, na które łącznie oddano ponad 290 tysięcy głosów. Liczba fanów na oficjalnym Fanpage’u akcji (facebook.pl/Spolecznik20) przekroczyła granicę 22 000 i wciąż systematycznie rośnie.

Komunikacja zewnętrzna

Informacje na temat Spółdzielczej Grupy Bankowej jak również SGB-Banku S.A. pojawiły się w wielu tytułach prasowych. Zgodnie z raportem firm monitorujących media w 2017 r. pojawiło się ponad 3000 informacji prasowych i materiałów internetowych informujących o banku zrzeszającym i Zrzeszeniu SGB.

3.2 Bankowość korporacyjna oraz obsługa segmentu finansów publicznych

W roku 2017 SGB-Bank S.A. przeprowadził 30 emisji dłużnych papierów wartościowych, w tym 21 emisji obligacji komunalnych o wartości 48.878,0 tys. zł (poziom porównywalny z 2016 r.) oraz 9 emisji obligacji komercyjnych o wartości programów 69.038,0 tys. zł (wzrost wartości emisji o 48,9% w stosunku do roku 2016). Na dzień 31.12.2017 r. wartość papierów komercyjnych wyemitowanych przez SGB-Bank S.A. w portfelu Banku wynosiła 210.972,2 tys. zł, obligacji komunalnych 181.381,4 tys. zł.

SGB-Bank S.A. w ramach działalności statutowej zawierał transakcje z klientami dotyczące obrotu nieskarbowymi papierami wartościowymi. W 2017 roku sprzedano klientom papiery wartościowe komercyjne oraz komunalne o wartości nominalnej 1.188,0 tys. zł. Poza papierami wartościowymi, SGB-Bank S.A. oferował klientom posiadającym znaczne nadwyżki możliwość lokowania w Banku środków w formie lokat SKARB, których oprocentowanie każdorazowo jest negocjowane w stosunku do kwotowań na rynku międzybankowym. W roku 2017 przyjęto 136 lokat na terminy od jednego dnia do 1 roku na kwotę 282.692,6 tys. zł. Klienci w ramach umowy lokaty SKARB mogli również skorzystać z automatycznego O/N w ramach rachunku bieżącego. Na koniec grudnia 2017 r. z tej możliwości korzystało 47 klientów. Na dzień 31.12.2017 r. stan lokat SKARB wynosił 57.031,6 tys. zł.

W 2017 r. rozwijano współpracę z klientami w zakresie transakcji wymiany walut. W stosunku do 2016 roku zrealizowano o 84,8% więcej transakcji, obrót walutowy zwiększono o 59,0%.

Realizowano transakcje wymiany walut zarówno z natychmiastową wymianą waluty jak i transakcje terminowe, zabezpieczające ryzyko finansowe w walutach EUR, USD, GBP, CZK, NOK, SEK oraz DKK. Dynamiczny wzrost obrotów wiązał się z rozwojem platformy walutowej (ET), oferującej klientom Grupy SGB pełen serwis oparty na standardach rynkowych.

Rozdział 3

Oświadczenie o informacjach niefinansowych

Działalność kredytowa

Na dzień 31 grudnia 2017 r. portfel kredytów z sektora niefinansowego, budżetowego wyniósł 4.898.134 tys. zł, notując wzrost o 1,34% w stosunku do poprzedniego roku tj. o 64.742 tys. zł.

Działalność depozytowa

Na dzień 31 grudnia 2017 r. portfel depozytów z sektora niefinansowego i budżetowego (bez odsetek i pozostałych zobowiązań bieżących) wyniósł 800.402 tys. zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego zanotowały one spadek o 24%: spadły zarówno depozyty sektora niefinansowego, jak również budżetowego. Dynamika portfela depozytów sektora niefinansowego wyniosła 80%, tj. spadek o 199.062 tys. zł, a sektora budżetowego 21%, co oznacza spadek o 48.388 tys. zł (tabela 8).

Usługi faktoringowe i leasingowe

SGB-Bank S.A. we współpracy z firmą Faktorzy S.A., podobnie jak w poprzednich latach oferował klientom usługi finansowe w zakresie faktoringu.

SGB-Bank S.A. kontynuował również współpracę z SGB Leasing Sp. z o.o., oferując klientom usługi finansowe w zakresie leasingu. Na koniec roku wartość umów netto zawartych dla klientów SGB-Banku S.A. wyniosła 10 521 tys. zł, co oznacza wzrost wartości o 42,2 % w porównaniu do roku 2016 r.

SGB-Bank S.A. kontynuował również współpracę z SGB Leasing Sp. z o.o., oferując klientom usługi finansowe w zakresie leasingu. Na koniec roku wartość umów netto zawartych dla klientów SGB-Banku S.A. wyniosła 7 397,4 tys. zł, co oznacza spadek wartości o 67,0% w porównaniu do roku 2015 r.

Tabela 7. Portfel kredytów podmiotów niefinansowych i budżetowych SGB-Banku S.A. według stanu na dzień 31.12.2017 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2017	Struktura
Sektor niefinansowy	4 296 644	87,72%
Sektor budżetowy	601 490	12,28%
Wartość portfela kredytów niefinansowych, budżetowych na koniec 2017 r.	4 898 134	
Wartość portfela kredytów niefinansowych, budżetowych na koniec 2016 r.	4 833 392	
Dynamika 2017/2016	101,34%	

Tabela 8. Portfel depozytów podmiotów niefinansowych i budżetowych SGB-Banku S.A. (w tys. zł)

Depozyty	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016	% Dynamika
Sektor niefinansowy:	787 463	986 524	79,8%
a'vista	648 491	747 347	86,8%
lokaty terminowe	138 972	239 177	58,1%
Sektor budżetowy	12 939	61 327	21,1%
Razem	800 402	1 047 852	76,4%

Działalność produktowa

W zakresie rozwoju oferty produktowej kontynuowano działania mające na celu realizację założeń platformy produktowo-marketingowej. Do najważniejszych elementów platformy należą:

1. dobór pakietu produktów i cen dla kluczowych segmentów,
2. unowocześnienie oferty produktowej,
3. optymalizacja procesów obsługi klientów,
4. rozwój produktów i usług dewizowych,
5. wzmocnienie elementów wsparcia sprzedaży produktów.

W ramach współpracy z podmiotami zewnętrznymi uruchomiono gwarancje spłaty kredytów udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach:

- a. umowy portfelowej linii gwarancyjnej FG POIR,
- b. umowy o współpracy w ramach Funduszu Gwarancyjnego dla Podmiotów Ekonomii Społecznej.

W zakresie regulacji produktowych prowadzono działania mające na celu ich doskonalenie oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów zewnętrznych i wewnętrznych. W zakresie wsparcia sprzedaży, inicjowano działania mające na celu podniesienie poziomu ukartowania rachunków oraz zwiększenie transakcyjności na kartach płatniczych, w tym rozwój transakcji zbliżeniowych, m.in. poprzez sprzedaż premii dla klientów Banków Spółdzielczych oraz konkursy dla pracowników Banków Spółdzielczych wydających karty płatnicze. Działania wspierające wydawnictwo kart płatniczych były organizowane przy współpracy organizacji płatniczych Visa i Mastercard.

3.3 Działalność skarbowa

Działalność skarbową SGB-Banku S.A. ma na celu przede wszystkim zabezpieczenie płynności Banku i całego zrzeszenia oraz inwestowanie nadwyżek na rynku finansowym. Aktywność SGB-Banku S.A. na tej płaszczyźnie polega głównie na angażowaniu wolnych środków w dłużne papiery wartościowe oraz w lokaty międzybankowe. Wartość środków zagospodarowanych na rynku finansowym w 2017 roku w stosunku do 2016 roku wzrosła o 21,1%. Portfel papierów wartościowych składał się przede wszystkim z papierów

Skarbu Państwa oraz bonów pieniężnych NBP (84% portfela papierów wartościowych na koniec 2017 r.), w stosunku do 2016 r. ich udział się zwiększył się o 2 p.p. Stan obligacji skarbowych na koniec 2017 r. wyniósł 7.556.235,2 tys. zł, w stosunku do 31.12.2016 r. był wyższy o 44,4%. Stan bonów pieniężnych wyniósł 3.009.697,8 tys. zł i był niższy o 8,4%.

Część portfela obligacji skarbowych oraz bonów pieniężnych była zablokowana pod zabezpieczenie Minimum Depozytowego oraz Funduszu Pomocowego w ramach funkcjonującego IPS-SGB. Na dzień 31.12.2017 r. pod Minimum Depozytowe oraz Fundusz Pomocowy zablokowane były papiery wartościowe w wysokości 1.906.031,6 tys. zł.

W 2017 r. SGB-Bank S.A. nieznacznie zwiększył zaangażowanie w komercyjnych papierach dłużnych. Na dzień 31.12.2017 r. wartość papierów komercyjnych w portfelu Banku wynosiła 1.609.042,8 tys. zł i w stosunku do poprzedniego roku była wyższa o 7,7%. Stan obligacji komunalnych na koniec roku ukształtował się na poziomie 193.148,9 tys. zł, wyższym o 7,4% w stosunku do 2016 r.

Pozostałe papiery wartościowe to jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych oraz certyfikaty inwestycyjne, łączna wartość tych aktywów na koniec roku wyniosła 226.694,2 tys. zł.

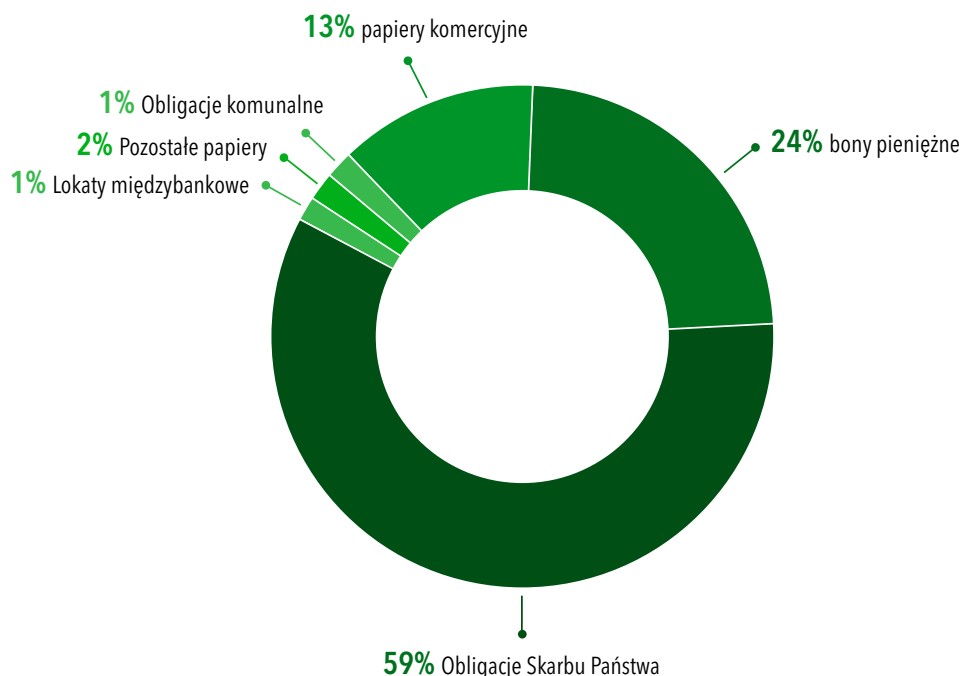
W 2017 r. SGB-Bank S.A. w porównaniu z 2016 r. był aktywny głównie na rynku walutowym. Stan lokat międzybankowych na dzień 31.12.2017 r. wyniósł 178.118,0 tys. zł, z czego 83,2% stanowiły lokaty walutowe. W stosunku do 2016 r. stan lokat był wyższy o 19,2%. Udział środków zaangażowanych w działalności skarbowej w sumie bilansowej wyniósł na dzień 31.12.2017 r. 65,6% (60,6% na koniec 2016 r.).

3.4 Działalność powiernicza

Usługa prowadzenia klientowskich rachunków papierów wartościowych (działalność powiernicza)

W Banku według stanu na koniec 2017 r. prowadzono 53 rachunki papierów wartościowych. Wszystkie rachunki prowadzone były dla zrzeszonych banków spółdzielczych. Na rachunkach tych zarejestrowane były wyłącznie bony pieniężne o całkowitej wartości wynoszącej 439 800 tys. zł. Na ww. rachunkach na koniec 2017 r. nie zarejestrowano bonów skarbowych.

Wykres 4. Struktura aktywów uplasowanych na rynku finansowym przez SGB-Bank S.A. – stan na dzień 31.12.2017 r.

Usługa obsługi emisji papierów wartościowych i prowadzenia klientowskich rachunków depozytowych

W Banku prowadzono obsługę depozytową i finansową obligacji rynku niepublicznego, dla których Bank pełnił funkcję Depozytariusza i Agenta ds. płatności. Na koniec 2017 r. obsługa obejmowała 76 emitentów: 56 jednostek samorządu terytorialnego i 20 przedsiębiorstw, w tym emisje obligacji dla zrzeszonych banków spółdzielczych. Łączna wartość nominalna papierów wartościowych zarejestrowanych na rachunkach wyniosła 521 525 tys. zł, w tym odpowiednio: 142 608 tys. zł na rachunkach depozytowych prowadzonych dla klientów i 378 917 tys. zł w rejestrze Agenta Emisji. Wartość nominalna obligacji zarejestrowanych na rachunkach depozytowych zrzeszonych banków spółdzielczych wynosiła łącznie 73 034 tys. zł. Na koniec roku prowadzono 136 rachunków depozytowych.

3.5 Bankowość transakcyjna

Usługi rozliczeniowe

W 2017 r. dokonano rozliczeń blisko 132 mln zleceń płatniczych, w tym 78 tys. za pośrednictwem Express Elixir. Do usługi Express Elixir wdrożono w 2017 roku 19 banków spółdzielczych. W stosunku do 2016 r. nastąpił przyrost rozliczonych zleceń o 3 mln zleceń.

W 2017 r. dokonano rozliczeń ponad 114 tys. zleceń płatniczych w obrocie dewizowym – kierunku wychodzące (przyrost w stosunku do 2016 r. o 16,86 %) oraz ponad 446 tys. zleceń przychodzących (przyrost w stosunku do 2016 r. o 10,34 %).

Przetworzono niemal 113 mln transakcji dokonanych kartami klientów oraz transakcji wykonanych w bankomatach i POS-ach Spółdzielczej Grupy Bankowej (przyrost w stosunku do 2016 r. o ok. 14 mln transakcji).

3.6 Bankowość detaliczna

Sektor bankowości detalicznej zgodnie ze strategią SGB-Banku S.A. i Grupy SGB nie stanowił priorytetowego segmentu w działalności banku.

W zakresie rozwoju oferty produktowej kontynuowano działania mające na celu realizację założeń platformy produktowo-marketingowej poprzez rozwój oferty oraz dostosowanie cen dla poszczególnych segmentów.

Zawarto Porozumienie o współpracy pomiędzy Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz SGB-Bankiem S.A. oraz Krajowym Związkiem Banków Spółdzielczych, którego intencją jest realizacja projektu, mającego na celu promowanie wśród świadczeniobiorców ZUS bezgotówkowych form pobierania świadczeń w sposób zaproponowany przez Bank BPS i SGB-Bank. Na mocy Porozumienia SGB-Bank S.A. oraz 65 Banków Spółdzielczych SGB wprowadziło do oferty „Wygodne Konto dla klientów ZUS” na warunkach określonych w regulaminie promocji. W ramach opłaty za prowadzenie rachunku klienci otrzymali na okres jednego roku darmowe ubezpieczenie Assistance obejmujące pomoc w domu, pomoc medyczną na terenie RP, podczas podróży zagranicznej oraz podróży samochodem a dodatkowo ubezpieczenie bagażu podróżnego.

W kwestii ochrony konsumentów, dokonywano przeglądu regulacji mając na celu zapewnienie zgodności zapisów regulacji z przepisami prawa, z uwzględnieniem kwestii przeglądu regulacji pod kątem klauzul niedozwolonych.

Inicjowano działania mające na celu ukartownienie rachunków oraz zwiększenie transakcyjności na kartach płatniczych, w tym rozwój transakcji zbliżeniowych, m.in. poprzez sprzedaży premiowe dla klientów Grupy SGB oraz konkursy pracowników banków spółdzielczych wydających karty płatnicze.

3.7 Działalność w sektorze AGRO

Zrealizowano plan strategicznych działań produktowo-marketingowych dla sektora AGRO.

W 2017 roku Banki Spółdzielcze SGB zajęły I miejsce w liczbie i wartości udzielonych kredytów preferencyjnych dla rolnictwa we współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Kontynuując działania dotyczące poszerzenia oferty kredytowej dla sektora Agro, w 2017 r. podpisano kontynuowaną umowę współpracy z Ursus S.A. w zakresie promocyjnego finansowania fabrycznego wyrobów produkowanych przez Ursus S.A. W ramach promocyjnego finansowania fabrycznego Banki SGB oferują dwa produkty: kredyt preferencyjny z linii RR oraz komercyjny o jednolitych warunkach, również cenowych, we wszystkich Bankach.

W ramach strategii dla sektora Agro, we współpracy z Concordia oraz z Polskim Wydawnictwem Rolniczym, realizowano kampanię produktowo-marketingową w zakresie łączonej oferty na kredyt inwestycyjny i obrotowy VAT 0%, do której przystąpiły 123 Banki Spółdzielcze. bazującą na promocji programu rabatowego RABAT AGRO SGB.

Dla klientów z sektora AGRO przygotowano także kartę rolnika wraz z programem rabatowym RABAT AGRO SGB.

4

Obszary wsparcia

4.1	Kanały dystrybucji	34
4.2	Zmiany w zakresie technologii informatycznych	35
4.3	Zmiany procesów i produktów	36

Dzięki
najlepszym
rozwiązaniom

4.1 Kanały dystrybucji

Oddziały

Na dzień 31 grudnia 2017 r. SGB-Bank S.A. prowadził działalność operacyjną poprzez 17 Oddziałów (w tym 5 Oddziałów – Finansowe Centra Biznesu i 4 Oddziały – placówki zrzeszeniowe).

Bankowość elektroniczna

Bankowość elektroniczną wg stanu na 31 grudnia 2017 r. użytkowało 8 725 klientów detalicznych i 731 klientów korporacyjnych SGB-Banku S.A. Wszystkich klientów (łącznie SGB-Bank i Banków Spółdzielczych użytkujących wspólny system) korzystających z Bankowości elektronicznej było 44 365 (41 878 klientów detalicznych oraz 2 487 klientów korporacyjnych).

SGB-Bank S.A. posiada Bankowość elektroniczną przeznaczoną dla osób fizycznych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz dla klientów korporacyjnych. W 2017 roku zgodnie z założeniami Zintegrowanego Rozwiązania Zrzeszeniowego, system ten został udostępniony klientom kolejnego Banku Spółdzielczego (PBS Świdwin).

Karty płatnicze

Na koniec grudnia 2017 roku liczba kart płatniczych funkcjonujących w ramach SGB wynosiła ponad 720 tys. Ogólna liczba transakcji dokonanych kartami płatniczymi SGB w 2017 roku wyniosła niemal 67 milionów (z czego ponad 46 milionów to transakcje bezgotówkowe) na łączną kwotę ponad 14,5 miliardów złotych (z czego ponad 3,6 miliarda to obrót bezgotówkowy). 2017 to kolejny rok w historii Spółdzielczej Grupy Bankowej, w którym liczba transakcji bezgotówkowych przewyższyła liczbę transakcji gotówkowych. W 2017 roku zanotowano duże wzrosty w zakresie liczby i wartości dokonanych transakcji bezgotówkowych w stosunku do roku poprzedniego. Na szczególną uwagę zasługuje osiągnięta dynamika wzrostu liczby transakcji dokonywanych kartami płatniczymi w internecie (niemal 150% w stosunku do roku poprzedniego) oraz liczba transakcji zbliżeniowych (niemal 260 w stosunku do roku poprzedniego).

W 2017 roku podjęto współpracę z kolejnymi Bankami Spółdzielczymi w zakresie Indywidualnej Taryfy Opłat i Prowizji umożliwiającej bankom stosowanie przez nie indywidualnych opłat naliczanych na klientów.

W 2017 roku kontynuowano prace w zakresie „Programu rozwoju kart kredytowych SGB”, który ma na celu zwiększenie wydawnictwa kart kredytowych w bankach Spółdzielczej Grupy Bankowej. Do oferty Grupy wdrożono nową usługę polegającą na możliwości wysyłki numeru PIN do karty poprzez SMS na numer telefonu zdefiniowany przez klienta. Dzięki temu rozwiązaniu, PIN będzie dostarczany klientowi dużo szybciej oraz bez obaw, że przesyłka z PIN-em zagubi się z winy firmy dystrybucyjnej. Ponadto wprowadzone rozwiązanie dostosowuje ofertę Grupy SGB do rozwiązań rynkowych w zakresie dystrybucji numeru PIN.

Do oferty dla nowych klientów wdrożony został pakiet „Konto za złotówkę”, nagrodzony Złotym Laurem w kategorii Finanse i ubezpieczenia. W skład pakietu wchodzi konto, karta debetowa i aplikacja mobilna Portfel SGB. Portfel SGB w wersji 2.0, daje klientom dostęp do nowych funkcjonalności. Do aplikacji można dodać każdą kartę plastikową debetową lub kredytową aby uzyskać podgląd informacji o środkach dostępnych, transakcjach dokonanych kartą 30 dni wstecz oraz o aktualnym statusie karty. Za pośrednictwem Portfela SGB nadal można dokonywać transakcji kartą mobilną zainstalowaną w telefonie z systemem operacyjnym Android. Aplikację można również zainstalować w urządzeniach mobilnych posiadających system operacyjny iOS.

W ramach projektu „Konto za złotówkę” pierwszy raz przeprowadzono produktową kampanię reklamową w ogólnokrajowych mediach. Spoty reklamowe emitowane były w wielu kanałach telewizyjnych. Kampania wsparta została również szeroko zakrojoną akcją marketingowo-promocyjną.

W 2017 roku SGB-Bank S.A. podjął również współpracę z Klubem Piłki Siatkowej Skra Bełchatów, w ramach której wdrożona została do oferty SGB nowa karta kibica Skry Bełchatów. Nowy produkt wyróżniony został

nagrodą w konkursie Digital Payments w Polsce w 2017 roku w kategorii Najlepszy Lojalnościowy Instrument Płatniczy 2017 Roku.

Ponadto, we współpracy z firmą Flotex, przygotowana została oferta pakietowa dla firm, w ramach której klienci mogą dodatkowo otrzymywać rabaty na paliwo na stacjach paliw – Orlen, BP oraz Bliska.

Bankomaty i terminale POS

Liczba bankomatów sieci SGB według stanu na koniec grudnia 2017 r. wyniosła niemal 1 400 urządzeń. Większość bankomatów zlokalizowana jest w placówkach bankowych. Obecnie poza placówkami banków funkcjonuje 281 bankomatów (20% wszystkich bankomatów SGB).

Łącznie, w ramach zawartego z inicjatywy SGB-Banku S.A. porozumienia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie oraz z Krakowskim Bankiem Spółdzielczym, wg. stanu na 31 grudnia 2017 r. w „Spółdzielczej Sieci Bankomatów” funkcjonowało 3787 urządzeń na terenie całego kraju.

Prowadzono również działania wspierające rozwój rynku terminali POS w ramach oferty skierowanej do klientów Banków Spółdzielczych, w szczególności do jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto we współpracy z First Data Polska S.A. przygotowana była dla Banków Spółdzielczych oferta na terminale płatnicze POS dla klientów Banków Spółdzielczych.

4.2 Zmiany w zakresie technologii informatycznych

W zakresie wdrożeń Banków Spółdzielczych do rozwiązania zrzeszeniowego:

Wdrożenia Banków Spółdzielczych do Rozwiązania Zrzeszeniowego:

1. Pomorski Bank Spółdzielczy w Świdwinie (wdrożono do produkcji),
2. Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy w Choszcznie (rozpoczęto wdrożenie).

W zakresie zmian biznesowych systemu finansowo-księgowego:

Najważniejsze zmiany implementowane w roku 2017 obejmują:

1. Uruchomienie obsługi wsadów do BIK Przedsiębiorca.
2. Wdrożenie zmian obsługi dochodów zastrzeżonych (wyłączenie przeksięgowania dochodów odsetkowych ESP na dochody odsetkowe ESP – zastrzeżone oraz odpowiednio dochody prowizyjne liniowe na dochody prowizyjne liniowe – zastrzeżone).
3. Wdrożenie automatyzacji księgowania zleceń zagranicznych przychodzących i wychodzących pomiędzy systemami Zlecenia Zagraniczne i def3000/CB.
4. Implementacja zmian w ramach systemów: finansowo-księgowego (def3000/CB), kanałów elektronicznych (Asseco CBP, def3000/CEB), płatności natychmiastowych (SOPN) oraz rozliczeniowych (SET BS), w związku ze zmianą dot. opłacania składek ZUS (jeden przelew zamiast 4).
5. Uruchomienie funkcjonalności Obsługa rachunków uśpionych.
6. Uruchomienie funkcjonalności systemu komorniczego, obejmującego:
  - a. obsługę – zapytania od organów uprawnionych – 430*
  - b. zapytania od organów do spraw informacji – 440*
  - c. zapytań o rachunki bankowe dłużników,
  - d. zapytania o rachunki konsumenta 450*x.

Zmiany funkcjonalne w zakresie kanałów elektronicznych def3000:

W lipcu 2017 wdrożona została funkcjonalność zwiększająca bezpieczeństwo bankowości elektronicznej dla Klientów korporacyjnych. Dzięki niej uprzywilejowany użytkownik (z uprawnieniami administratora) bankowości ma możliwość zdefiniowania adresów IP z których możliwe będzie logowanie się do systemu.

We wrześniu 2017 roku wdrożona została funkcjonalność PayByNet umożliwiająca dokonywanie zakupów w sklepach internetowych za pośrednictwem bankowości internetowej SGB24.PL.

W 2017 r. zakończony został proces udostępnienia nowych kanałów elektronicznych CBP wszystkim klientom.

Zmiany w zakresie technologii informatycznych:

1. Wdrożono system telefoniczny IP w centrali banku.
2. Wdrożono system ochrony stacji klientów bankowości elektronicznej przed złośliwym oprogramowaniem – WebSafe F5.

W zakresie systemów eksploatowanych w Zrzeszeniu:

1. Wdrożenie platformy wymiany walut zintegrowanej z rozwiązaniami Reuters (od uruchomienia Platformy, 29 Banków Spółdzielczych zostało wdrożonych do tej usługi).
2. Wdrożenie usług Automatyzacja księgowania Zleceń Zagranicznych. Od momentu uruchomienia, 26 Banków Spółdzielczych korzysta z tej usługi.
3. Wdrożenie usługi Wydruki Masowe dla Banków Spółdzielczych.
4. Implementacja zmian w systemach rozliczeniowych wynikających z Sepa End Date tj., brak wymogu podawania BIC, państwa odbiorcy oraz zamiana na zlecenia spełniające warunki na SEPA i walidacja przelewów SEPA i SWIFT.
5. Wdrożenie nowego rozwiązania dla systemów Elixir i Euro Elixir – nowa platforma techniczna wraz z wymianą modelu kryptograficznego.
6. Dostosowanie systemów we współpracy z dostawcami systemów dla Banków Spółdzielczych tj. Novum, Softnet, i ASSECO do zmian związanych z opłacaniem składek ZUS (jeden przelew zamiast czterech).
7. W płatnościach natychmiastowych wdrożono obsługę przelewów natychmiastowych typu ZUS i US.
8. Wyszpecyfikowanie koniecznych zmian do systemów MultiComp, SETBS, SOPN, def3000/CB, def3000/CEB, def3000/CBP (wraz ze ścisłą współpracą z dostawcami innych systemów dla Banków Spółdzielczych tj. Novum, Softnet, i ASSECO w zakresie def2000/2500) celem dostosowania systemów do obsługi Split Payment oraz STIR.

4.3 Zmiany procesów i produktów

Nowe produkty wprowadzone do oferty Banku

W 2017 r. kontynuowano działania mające na celu rozwój oferty w SGB-Banku, w zakresie produktów bankowych i okołobankowych. W związku z wdrażaniem nowych oraz modyfikacją dotychczasowych produktów, przygotowano stosowne regulacje. W ramach prowadzonego monitoringu otoczenia konkurencyjnego, reagowano na zmiany oferty rynkowej; w tym zakresie dokonano dopasowania opłat związanych z prowadzeniem rachunków bankowych.

Unowocześniono ofertę produktową, poprzez dodanie do oferty Banku następujących produktów/usług: paybynet, w ramach którego klienci mogą dokonywać szybkich i wygodnych płatności za zakupy przez internet.

Procesy i narzędzia

1. Aktualizowano narzędzia wspierające sprzedaż, w tym kalkulatory kredytowe m.in. pod kątem zmienianych regulacji i wskaźników wykorzystywanych w narzędziach, serwisowano narzędzia dedykowane konkretnym produktom/ programom (np. kalkulator dla kredytów studenckich, kalkulator FWK).
2. Rozwijano funkcjonalność arkuszy wykorzystywanych w ocenie zdolności kredytowej klientów instytucjonalnych.
3. Wdrożono narzędzie wspierające proces kredytowy przy udzielaniu wszystkich produktów kredytów dla klientów MŚP w oparciu o system CasePro.
4. Przygotowano dla Banków kalkulator dotyczący Indywidualnej Taryfy Opłat i Prowizji dla kart płatniczych.
5. W związku z pierwszymi konkursami dotyczącymi środków unijnych perspektywy 2014-2020 przekazywano na bieżąco Oddziałom i bankom spółdzielczym informacje w tym zakresie.

5

Zarządzanie ryzykiem

5.1	Cele i zasady zarządzania ryzykiem	38
5.2	Ryzyko kredytowe	38
5.3	Ryzyko płynności	39
5.4	Ryzyko stopy procentowej	41
5.5	Ryzyko walutowe	42
5.6	Ryzyko operacyjne	43
5.7	Adekwatność kapitałowa, fundusze własne i współczynnik wypłacalności	43
5.8	Kapitał wewnętrzny (Filar II)	44
5.9	Działalność Komitetów	45

Dzięki
odpowiedzialnym
decyzjom

5.1 Cele i zasady zarządzania ryzykiem

W 2017 r. w ramach regularnie prowadzonej weryfikacji procedur z zakresu zarządzania ryzykiem bankowym dokonano aktualizacji obowiązujących w Banku regulacji dotyczących wszystkich obszarów ryzyka monitorowanego w SGB-Banku S.A. ze szczególnym uwzględnieniem zmian, jakie w tym okresie zostały wprowadzone w przepisach zewnętrznych.

5.2 Ryzyko kredytowe

Wg stanu na 31.12.2017 r. portfel kredytowy ogółem wyniósł 5.214.168 tys. zł i w stosunku do roku ubiegłego zmniejszył się o 0,4%. Udział kredytów zagrożonych w portfelu ogółem wyniósł 13,56%. Poziom pokrycia rezerwami portfela kredytów zagrożonych obniżył się w porównaniu z ubiegłym rokiem o 2,9 p.p.

Strukturę ryzyka kredytowego w portfelu podmiotów niefinansowych i sektora budżetowego zaprezentowano w tabeli 9 (dane bez odsetek).

Udział kredytów zagrożonych zarówno w portfelu podmiotów niefinansowych i budżetowych obniżył się odpowiednio z 17,19% do 16,21% oraz z 1,71% do

0,66%. Pokrycie rezerwami portfela kredytów zagrożonych podmiotów niefinansowych i budżetu obniżyło się w stosunku do ubiegłego roku (spadek z poziomu 33,55% do 30,03 %).

Natomiast udział rezerw w należnościach zagrożonych podmiotów niefinansowych i budżetu wyniósł: w kategorii poniżej standardu 5,5%, w wątpliwej 23,74%, a w straconej 41,38%.

Wg stanu na koniec grudnia 2017 r. w Banku nie występowały zaangażowania podmiotów gospodarczych przekraczające 10% kapitału uznanego.

Limity koncentracji, wynikające z przepisów zewnętrznych (Prawa bankowego oraz CRR) tj.:

1. limit dużych ekspozycji (art. 395 CRR),
2. limit sumy kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń udzielonych członkom Zarządu Banku, członkom Rady Nadzorczej Banku lub osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotom powiązanym z członkiem Zarządu albo członkiem Rady Nadzorczej lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze nie zostały przekroczone.

Tabela 9. Udział kredytów zagrożonych – w należnościach sektora niefinansowego i budżetowego – lata 2016 i 2017

2016	Portfel kredytowy			Kredyty zagrożone		Stan rezerw (zagrożonych)	
	tys. zł			tys. zł	udział	tys. zł	udział
	1	2	3=2/1	4	5=4/2		
Sektor niefinansowy	4 178 313	718 258	17,19	244 186	34,00		
Sektor budżetowy	655 079	11 183	1,71	525	4,69		
Razem	4 833 392	729 441	15,09	244 711	33,55		
2017	Portfel kredytowy			Kredyty zagrożone		Stan rezerw (zagrożonych)	
	tys. zł			tys. zł	udział	tys. zł	udział
	1	2	3=2/1	4	5=4/2		
Sektor niefinansowy	4 296 644	696 524	16,21	210 327	30,20		
Sektor budżetowy	601 490	3 951	0,66	0	0,00		
Razem	4 898 134	700 475	14,30	210 327	30,03		

Portfel kredytów konsorcjalnych wg stanu na 31.12.2017 r. wyniósł 2.222.226 tys. zł i w stosunku do roku ubiegłego zwiększył się o 2,59%.

Bank nie jest istotnie zaangażowany w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie (EKZH) podlegające Rekomendacji S oraz detaliczne ekspozycje kredytowe podlegające Rekomendacji T (DEK-T).

Według stanu na 31.12.2017 r. nie zostały przekroczone limity ogólne na EKZH, oraz DEK-T określone w „Polityce kredytowej”.

W porównaniu do 31.12.2016 r. wartość portfela EKZH zwiększyła się o 5,41%. Wzrostowi niniejszego portfela towarzyszył spadek portfela EKZH zagrożonych o 6,12%. W celu doskonalenia systemu monitorowania poziomu ryzyka kredytowego i jego ograniczania podjęto w 2017 r. następujące działania:

1. zmodyfikowano strategię zarządzania ryzykiem kredytowym oraz koncentracji, w tym ustalono cele strategiczne w zakresie niniejszych ryzyk
2. przeprowadzono analizy adekwatności poziomu i wykorzystania obowiązujących limitów,
3. opracowano kolejny raport dotyczący ryzyka działalności w wybranych sektorach gospodarki zawierający analizę bieżącego poziomu ryzyka w wybranych sektorach gospodarki i tendencji jego zmian w następnych sześciu miesiącach – materiał cykliczny,

4. dokonano kolejnej analizy rynku nieruchomości w obszarach działania Banku,

5. zwiększono wolumen portfela analizowanego z wykorzystaniem kart scoringowych i ratingowych.

5.3 Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z „Zasadami zarządzania ryzykiem płynności”. Dokument ten określa m.in. zasady monitorowania ryzyka płynności, obowiązki sprawozdawcze, kompetencje, system limitów oraz tzw. wskaźniki wczesnego ostrzegania ograniczające to ryzyko w Banku.

Nadzorcze miary płynności Banku w całym 2017 r. kształtowały się powyżej wyznaczonych minimalnych limitów.

Wymóg dotyczący pokrycia płynności LCR w ujęciu indywidualnym na koniec grudnia 2017 r. ukształtował się na poziomie 187% – minimalny poziom indywidualnego wskaźnika LCR ustalony na poziomie 64% został dotrzymany.

Wyznaczony na koniec 2017 roku zagregowany wskaźnik LCR w oparciu o łączne dane wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wyniósł 264%

Wykres 5. Nadzorcze miary płynności w 2017 r.

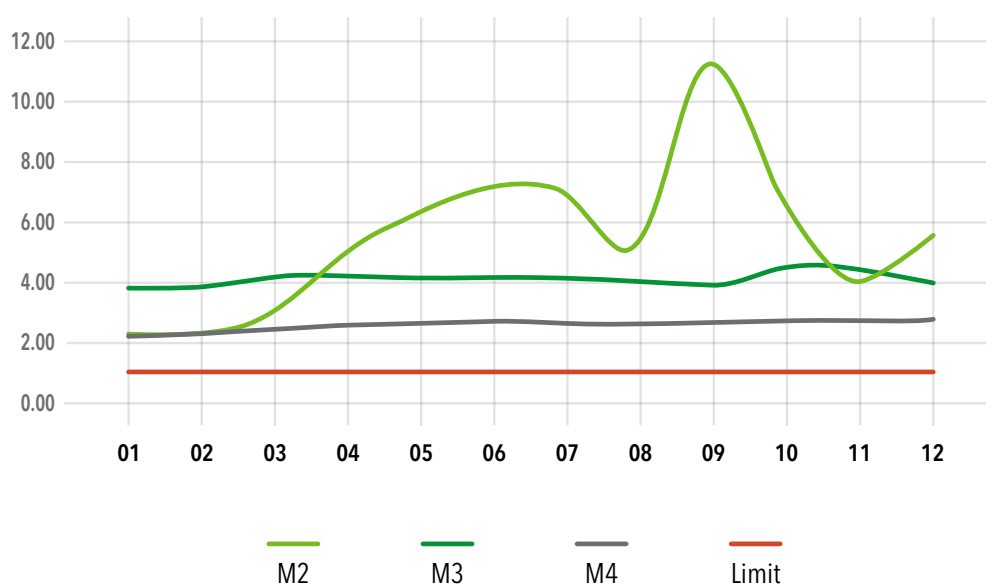

Tabela 10. Nadzorcze miary płynności na dzień 31.12.2017 r.

Symbol miary	Nazwa	Wartość
M1	luka płynności krótkoterminowej [tys. zł]	8 788 551,1
M2	współczynnik płynności krótkoterminowej	5,39
M3	współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	3,98
M4	współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	2,76

- minimalny poziom skonsolidowanego wskaźnika LCR ustalony na poziomie 80% został dotrzymany.

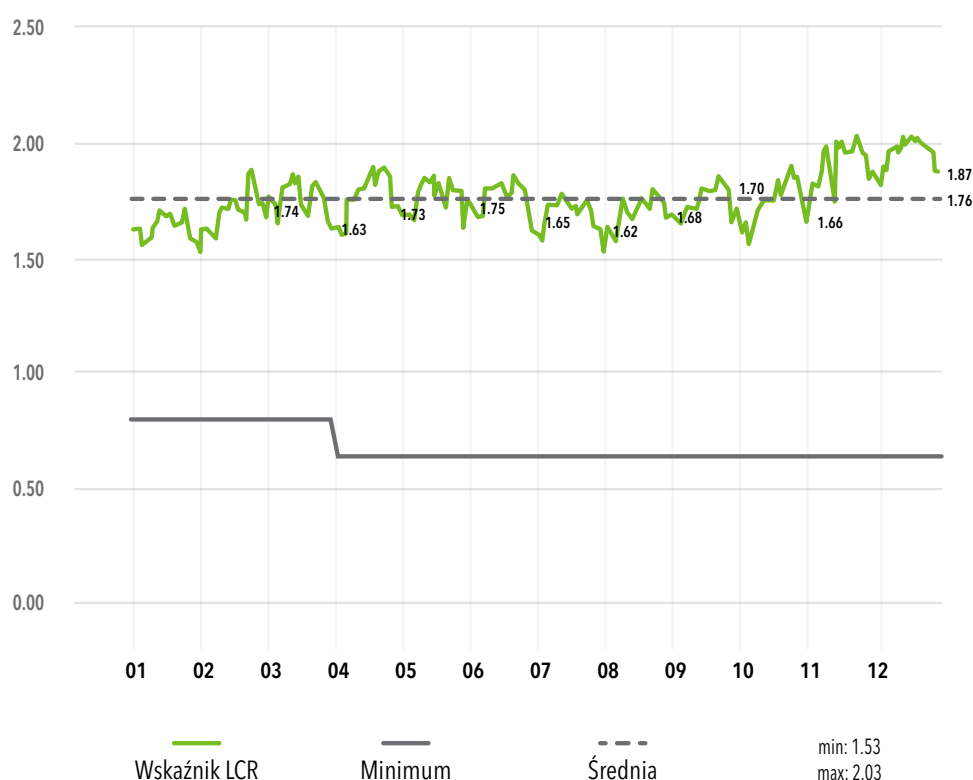
Ogólny poziom ryzyka płynności w 2017 r. nie przekroczył generalnej skłonności podejmowania przez Bank tego ryzyka. wewnętrzny limit wskaźnika LCR ustanowiony w ramach Umowy Systemu Ochrony SGB na poziomie 56%.

Ogólny poziom ryzyka płynności w 2016 r. nie przekroczył generalnej skłonności podejmowania przez Bank tego ryzyka.

Tabela 11. Zobowiązania pozabilansowe udzielone - stan na dzień 31.12.2017 r. (tys. zł)

Nazwa	Wartość
Sektor finansowy	324 034,7
Sektor niefinansowy	471 352,7
Sektor budżetowy	8 306,1

Wykres 6. Wskaźnik LCR (układ dzienny)

5.4 Ryzyko stopy procentowej

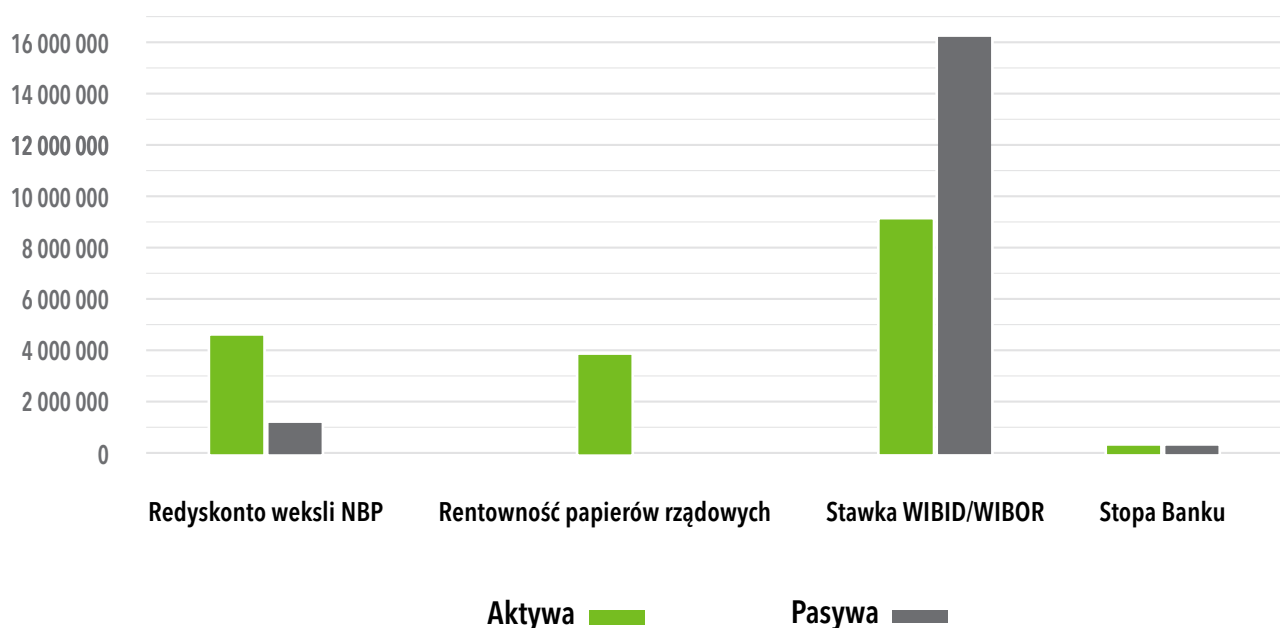
Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmowało: ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe, ryzyko krzywej dochodowości oraz ryzyko opcji klienta.

W 2017 r. Bank kształtował strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych oraz zobowiązań pozabilansowych generujących potencjalne ryzyko stopy procentowej uwzględniając występujące tendencje w zakresie zmian rynkowych stóp procentowych.

Potencjalne narażenie Banku na ryzyko stopy procentowej w 2017 r. było podwyższone.

W 2017 roku wystąpiły przekroczenia wewnętrznych limitów ustanowionych dla tego ryzyka, w tym akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka stopy procentowej, jednak na dzień 31.12.2017 roku wszystkie limity ryzyka stopy procentowej zostały dotrzymane i mieściły się w granicach ustanowionego akceptowalnego ogólnego poziomu tego ryzyka.

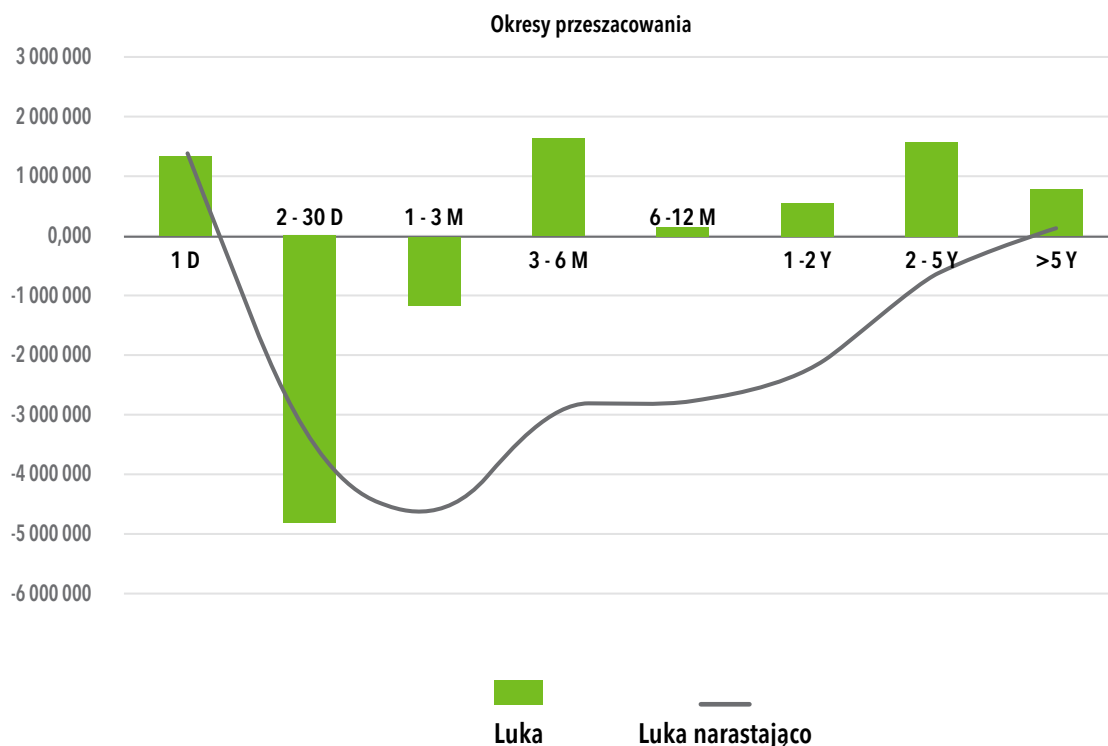
Wykres 7. Struktura aktywów i pasywów oprocentowanych według stawek referencyjnych – stan na dzień 31.12.2017 r. (w tys. zł)

Tabela 12. Wpływ zmian stóp procentowych o +/- 2 p.p. na wynik odsetkowy. Wpływ w 2017 r. prezentowany w wartości bezwzględnej w tys. zł

	31.12.2016	31.03.2017	30.06.2017	30.09.2017	31.12.2017
Wpływ zmian stóp procentowych o +/- 2 p.p. na wynik odsetkowy	44 223,4	54 439,9	48 522,8	51 722,5	58 104,4

Wykres 8. Niedopasowanie terminów przeszacowania aktywów i pasywów oprocentowanych – stan na dzień 31.12.2017 r. (w tys. zł)

5.5 Ryzyko walutowe

W trakcie 2017 r. obserwowane były nieznaczne zmiany działalności walutowej w porównaniu do 2016 roku. Zmalała liczba udzielanych kredytów w EUR, USD i CHF przy obserwowanym wzroście stanu środków na rachunkach bieżących.

Bank prowadził politykę bieżącego domykania pozycji walutowych. W 2017 r. odnotowano czasowe przekroczenia wewnętrznych limitów wyznaczonych dla działalności walutowej. Akceptowalny ogólny poziom ryzyka walutowego w 2017 roku nie został przekroczony.

Tabela 13. Walutowe rachunki bieżące i depozyty terminowe w tys. zł

Data	Rachunki bieżące	Depozyty terminowe
31.12.2016	401 721,2	40 530,4
31.03.2017	417 223,5	37 645,8
30.06.2017	474 017,0	39 982,8
30.09.2017	492 362,7	40 979,8
31.12.2017	563 063,7	39 549,7

Tabela 14. Portfel kredytów walutowych w tys. zł

Data	EUR	CHF	USD
31.12.2016	25 120,5	1 827,9	565,0
31.03.2017	25 337,8	1 777,5	565,0
30.06.2017	25 195,5	1 739,0	565,0
30.09.2017	26 091,2	1 703,6	565,0
31.12.2017	20 566,2	1 655,0	-

5.6 Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym była optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne, automatyzacja procesów realizowanych w Banku pozwalająca na redukcję ryzyka wynikającego z błędów ludzkich, a także wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym. Na wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązywał limit alokacji w wysokości 6% funduszy własnych. W roku 2017 nie odnotowano przekroczeń w/w limitu.

Zdarzenia rzeczywiste (skutkujące stratą rzeczywistą lub potencjalną) oraz incydenty (nie skutkujące stratami) ewidencjonowane były w Banku zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami oraz zapisami w Rekomendacji M. Najwięcej zdarzeń rzeczywistych w roku 2017 zidentyfikowano dla rodzaju – Szkody w rzeczowych aktywach trwałych (50,9 % zarejestrowanych zdarzeń). Najwięcej

incydentów w roku 2017 zidentyfikowano dla rodzaju – Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu (59,2 % zarejestrowanych incydentów).

Największa wartość straty rzeczywistej brutto na zdarzeniu zarejestrowanym w roku 2017 wyniosła 161,2 tys. zł i dotyczyła nieprawidłowości w procesie kredytowym produktu z gwarancją BGK.

Łączna kwota odzysków związana ze stratami zarejestrowanymi w roku 2017 wyniosła 134,98 tys. zł, z czego 58% to kwoty pochodzące z polis ubezpieczeniowych. Liczba wszystkich ryzyk zidentyfikowanych w roku 2017 w procesie samooceny rocznej w systemie wspierającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym wyniosła 592.

5.7 Adekwatność kapitałowa, fundusze własne i współczynnik wypłacalności

Łączny współczynnik kapitałowy na koniec 2017 roku wyniósł 14,62% i w stosunku do poprzedniego roku wzrósł o 1,22 p.p. Na wzrost współczynnika główny wpływ miały wyższe o 145 973,9 tys. zł fundusze

Tabela 15a. Liczba incydentów zgłoszonych w systemie wspierającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Rodzaj ryzyka	liczba incydentów
Oszustwo wewnętrzne	0
Oszustwo zewnętrzne	0
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	6
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	3
Szkody w aktywach trwałych	2
Zakłócenia działalności i awarie systemów	64
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	33
Łącznie w roku 2017:	108

Tabela 15b. Liczba zdarzeń rzeczywistych zgłoszonych w systemie wspierającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Rodzaj ryzyka	liczba zdarzeń rzeczywistych
Oszustwo wewnętrzne	0
Oszustwo zewnętrzne	4
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	0
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	1
Szkody w aktywach trwałych	27
Zakłócenia działalności i awarie systemów	9
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	12
Łącznie w roku 2017:	53

własne. Wzrost funduszy własnych w okresie grudzień 2016 r. – grudzień 2017 r. był efektem głównie:

- wzrostu kapitału zakładowego o 55 639,3 tys. zł (zaliczenie do funduszy własnych wyemitowanych akcji),
- emisji bankowych papierów wartościowych, zaliczanych do zobowiązań podporządkowanych (49 867,0 tys. zł);
- przekazania na kapitały zysku za rok 2016.

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 6 189 908,6 tys. zł i była wyższa o 524 391,4 tys. zł od stanu na 31 grudnia 2016 r.

Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe wzrosła o 508 115,14 tys. zł. Zwiększyła się również wartość ekspozycji na ryzyko operacyjne – wzrost o 16 276,3 tys. zł. Na koniec 2017 r. nie wystąpił wymóg z tytułu ryzyka walutowego.

W 2017 roku tempo wzrostu funduszy własnych (119,2%) było wyższe od tempa wzrostu ekspozycji na ryzyko (109,3%), dzięki czemu nastąpiła poprawa współczynnika adekwatności kapitałowej.

5.8 Kapitał wewnętrzny (Filar II)

Kapitał wewnętrzny Banku wyliczany jest zgodnie z opracowaną w Banku procedurą dotyczącą szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Na koniec poszczególnych kwartałów 2017 r. Bank utrzymywał kapitał wewnętrzny na następujące ryzyka zgodnie z tabelą 16.

Na koniec grudnia 2017 r. dodatkowy wymóg kapitałowy wynosił 167 144 tys. zł i o tą kwotę kapitał wewnętrzny był wyższy w stosunku do wyznaczonego kapitału regulacyjnego.

W 2017 r. niedotrzymany został limit dotyczący ryzyka stopy procentowej w ramach Filaru II. Przekroczenie limitu wynikało z niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami z terminem przeszacowania do roku i nie naruszało celów strategicznych dotyczących minimalnych poziomów współczynników kapitałowych. Pozostałe wyznaczone limity dotyczące alokowania kapitału dostępnego na ryzyka uznane przez Bank za istotne w Filarze II zostały dotrzymane. Dotrzymane zostały długoterminowe cele kapitałowe wskazujące

Tabela 16. Kapitał wewnętrzny SGB-Banku S.A. w tys. zł

Rodzaj ryzyka	Wewnętrzny wymóg kapitałowy			
	31.03.2017	30.06.2017	30.09.2017	31.12.2017
Ryzyko kredytowe	511 979	533 656	543 170	559 040
Ryzyko rynkowe	3 646	3 366	3 326	3 718
Ryzyko operacyjne	41 220	43 427	43 427	41 758
Ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym:	0	0	0	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	0	0	0
koncentracji branżowej	0	0	0	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	0	0	0
koncentracji wybranych kategorii ekspozycji	0	0	0	0
koncentracji geograficznej	0	0	0	0
Ryzyko stopy procentowej, wynikające z działalności w ramach portfela niehandlowego	51 732	61 228	73 064	57 822
Ryzyko płynności	0	0	0	0
Ryzyko niewypłacalności (kapitałowe)	0	0	0	0
KAPITAŁ WEWNĘTRZNY	608 576	641 676	662 988	662 337

na konieczność utrzymania minimalnej wartości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 12% oraz minimalnej wartości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 10%.

5.9 Działalność Komitetów

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami ALCO

W 2017 r. Komitet ALCO zebrał się 25 razy (w tym 9 spraw uzgodniono w trybie obiegowym). Podczas posiedzeń wydawał rekomendacje odnoszące się do kształtowania wybranych pozycji aktywów i pasywów, rachunku zysków i strat, wskaźników ekonomicznych Banku i Zrzeszenia, wprowadzania nowych produktów bankowych, strategii depozytowo – kredytowej, wewnętrznego wymogu kapitałowego, a także ryzyka kredytowego, płynności, stopy procentowej, walutowego i innych.

Komitet Kredytowy

W 2017 r. Komitet Kredytowy zebrał się 70 razy, rozpatrując 197 wniosków kredytowych na łączną kwotę 2.191.822,2 tys. zł. Podjęto 58 pozytywnych decyzji kredytowych w sprawie nowych zaangażowań na łączną kwotę 462.545,6 tys. zł oraz rekomendowano Zarządowi 43 wnioski kredytowe na łączną kwotę 579.779,6 tys. zł. W przypadku 61 wniosków na kwotę 689.678,3 tys. zł Komitet Kredytowy podjął decyzje w zakresie modyfikacji proponowanych warunków kredytowania takich jak obniżenie marży, prowizji, zmiana formy zabezpieczenia kredytu czy przesunięcie terminu uruchomienia oraz spłaty kredytu, a także rekomendował Zarządowi 31 spraw na kwotę 419.710,3 tys. zł. Jednocześnie Komitet Kredytowy rozpatrzył 5 spraw związanych z nabyciem obligacji na łączną kwotę 64.500,00 tys. zł oraz 2 sprawy związane z wykupem wierzytelności i innymi niestandardowymi produktami na kwotę 23.958,5 tys. zł.

Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego

W 2017 r. odbyło się 26 posiedzeń Komitetu ds. Ryzyka Operacyjnego, w tym 4 w trybie obiegowym. Ponadto członkowie KRO mieli możliwość zapoznawania się z materiałami z zakresu ryzyka operacyjnego

przekazanymi do indywidualnego zapoznania się (10 razy). Komitet wydawał rekomendacje do tych obszarów, w których stwierdzono podwyższony poziom ryzyka. Komitet poprawnie realizował swoje cele, tj. w szczególności zapewnienie efektywnego nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym i monitorowanie jakości tego zarządzania, monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego oraz monitorowanie i koordynowanie prac w ramach systemu zarządzania ciągłością działania.

Komitet Portfela Projektów

Komitet Portfela Projektów, jako jednostka opiniotwórczo-decyzyjna, ma na celu optymalizację zasobów wykorzystywanych przy projektach realizowanych w Banku. Komitet rekomenduje oraz wydaje decyzje w formie stanowisk w sprawach dotyczących uruchomienia projektów, akceptacji celu, parametrów projektów, zmian w projektach, otwarcia kolejnych etapów oraz zakończenia projektu. W roku 2017 Komitet zebrał się na 11 posiedzeniach, w tym 4 obiegowo. W trakcie 2017 r. otwarto 12 nowych projektów, 23 projekty zostały zakończone, natomiast 28 projektów (wg. stanu na 31.12.2017) posiadało status „w trakcie realizacji”.

Zespół Ryzyka Kredytowego

W 2017 r. Zespół Ryzyka Kredytowego, który ma na celu monitorowanie ryzyka kredytowego oraz rekomendowanie działań w zakresie zarządzania tym ryzykiem zebrał się 13 razy, analizując w szczególności zagadnienia związane z:

1. weryfikacją procedur kredytowych pod kątem uszczegółowienia i zaostrenia wymagań,
2. identyfikacją przyczyn pogarszania się portfela kredytowego (analiza raportów kredytowych w różnych przekrojach),
3. weryfikacją istniejących limitów oraz wprowadzeniem nowych.

Zespół ds. Zarządzania Płynnością

W całym 2017 r. Zespół ds. zarządzania płynnością monitorujący ryzyko płynności krótkoterminowej zebrał się 52 razy, analizując zagadnienia w zakresie:

1. monitorowania faktycznej pozycji płynności finansowej Banku,

2. kontrolowania faktycznej pozycji płynności finansowej z pozycją prognozowaną,
3. ustalania warunków administracyjnych, organizacyjnych i technicznych niezbędnych do dokładnego, spójnego i efektywnego zarządzania płynnością,
4. rekomendowania działań Banku w zakresie planowanych inwestycji kapitałowych,
5. koordynowania prac oraz sprawowania nadzoru nad zadaniami powierzonymi poszczególnym komórkom i jednostkom organizacyjnym Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności.

Zespół ds. Działalności Walutowej

Zespół ds. Działalności Walutowej, który ma na celu monitorowanie ryzyka walutowego oraz rekomendowanie działań w zakresie zarządzania tym ryzykiem, w 2017 r. zebrał się 12 razy analizując w szczególności zagadnienia w zakresie:

1. analizy stanów na rachunkach nostro,
2. analizy stanów depozytów,
3. analizy wyniku na różnicach kursowych,
4. raportu indywidualnych pozycji walutowych,
5. analizy ryzyka walutowego.

Zespół Kryzysowy

W 2017 r. Zespół Kryzysowy ds. Płynności, którego głównym zadaniem jest podejmowanie działań stabilizujących sytuację płynnościową Banku spotkał się raz w celu przeprowadzenia testu awaryjnego planu płynności w tym m.in. zbadania procedury skuteczności zwoływania awaryjnych posiedzeń Zespołu.

6

System kontroli wewnętrznej

6.1	Kontrola wewnętrzna – funkcja kontroli	48
6.2	Zapewnienie zgodności	49

Dzięki
owocnej
współpracy

Rok 2017 przyniósł zmiany przepisów regulujących zakres systemu kontroli wewnętrznej. Znowelizowana została Rekomendacja H KNF dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach (rekomendowane wprowadzenie w życie jej zapisów do dnia 31.12.2017 r.) oraz weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (obowiązuje od 1.05.2017 r. a część przepisów od 1.07.2017 r.). W związku z powyższym system kontroli wewnętrznej funkcjonujący w SGB-Banku S.A. dostosowany został do nowych wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego i realizowany był w oparciu o opracowane na tej podstawie regulacje wewnętrzne.

System kontroli wewnętrznej w Banku został zorganizowany na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Na drugą linię obrony składa się:

1. zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
2. komórka do spraw zgodności,
3. komórka kontroli wewnętrznej.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach odpowiednio stosowane są mechanizmy kontrolne i niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniono:

1. funkcję kontroli
2. komórkę ds. zgodności
3. niezależną komórkę audytu wewnętrznego.

Dokonując zmian systemu kontroli wewnętrznej w Banku wprowadzono wspomniany już wyżej model trzech linii obrony, wyznaczone zostały procesy istotne, opracowano Matrycę funkcji kontroli, wyznaczono cele szczegółowe, wprowadzono ewidencję mechanizmów kontrolnych, wyodrębniono kluczowe

mechanizmy kontrolne oraz wprowadzono klasyfikację nieprawidłowości.

W 2017 roku audyt wewnętrzny wykonywany był na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, przez Spółdzielczy System Ochrony SGB, którego uczestnikiem jest SGB-Bank S.A. i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze.

6.1 Kontrola wewnętrzna - funkcja kontroli

Na funkcję kontroli w Banku składały się:

- wszystkie mechanizmy kontrolne funkcjonujące w procesach Banku,
- niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych
- raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych (kontrola wewnętrzna) realizowane było w Banku przez:

- każdego pracownika (samokontrola),
- kierujących komórkami organizacyjnymi Centrali oraz osoby przez nich wyznaczone,
- pracowników Biura Kontroli Wewnętrznej – kontrola realizowana głównie w Oddziałach Banku.

W strukturach Banku, w pionie Prezesa Zarządu, realizuje swoje zadania Biuro Kontroli Wewnętrznej (BKW), które przeprowadzało kontrole (obecnie niezależne monitorowanie mechanizmów kontrolnych – testowanie pionowe) w Oddziałach SGB-Banku S.A. w zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego a także w komórkach organizacyjnych Banku. BKW koordynowało kontrole wewnętrzne (obecnie niezależne monitorowanie mechanizmów kontrolnych – testowanie poziome) realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne poprzez weryfikowanie sporządzonych przez komórki organizacyjne Banku zestawień obszarów, które stanowiły podstawę do budowania kwartalnych planów kontroli dla komórek, nadzorowało sporządzanie przez komórki kwartalnych planów kontroli, dokumentacji pokontrolnej, ewidencji zaleceń i ich realizacji.

Sporządzone w 2017 roku kwortalne plany kontroli wewnętrznych BKW zostały zrealizowane. Pracownicy BKW w 2017 roku przeprowadzili łącznie 29 kontroli, w tym 20 kontroli planowych i 9 kontroli doraźnych.

Kontrolą objęto komórki organizacyjne w Centrali oraz Oddziały. Dodatkowo BKW w 2017 roku przeprowadziło 3 badania rozpoznawcze dot. obszaru ryzyka kredytowego. BKW realizowało kontrole sprawdzające realizację zaleceń poaudytowych wydanych przez Prezesa Zarządu Banku oraz pionspekcyjnych i wynikających z oceny BION wydanych przez KNF. W wyniku ustaleń przeprowadzonych przez BKW, wydano zalecenia, których stopień realizacji był na bieżąco monitorowany. Dodatkowo w wyniku zmian przepisów zastosowano narzędzie do operacyjnego zarządzania systemem kontroli wewnętrznej tj. matrycę funkcji kontroli, która pozwoliła na określenie obszarów szczególnie istotnych i zwiększenie częstotliwości ich badania. Na potrzeby Matrycy funkcji kontroli Zarząd na podstawie rekomendacji BKW wyznaczył procesy istotne oraz ich właścicieli. Procesom istotnym przypisano kluczowe mechanizmy kontrolne. Opracowany został system klasyfikacji nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli/testowań poziomych i pionowych, oraz ustalono szczególny tryb raportowania nieprawidłowości znaczących i krytycznych. W Banku prowadzona była ewidencja kluczowych mechanizmów kontrolnych i rejestr nieprawidłowości krytycznych i znaczących. BKW realizując swoje zadania wzmacniało skuteczność i wspierało jakość kontroli wewnętrznej realizowanej w Banku. Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymywały okresowo sprawozdania o wynikach kontroli i działaniach podjętych w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzanych w toku kontroli wewnętrznej. Adekwatność i skuteczność funkcjonującego systemu kontroli wewnętrznej podlegała ocenie dokonywanej przez Organy Banku.

Rok 2017 to dostosowanie Banku do wymagań wynikających ze zmian przepisów prawa w szczególności Rekomendacji H, dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Identyfikowanie zdarzeń ryzyka braku zgodności wskazujących na możliwość zaistnienia ryzyka braku zgodności, było w Banku procesem ciągłym, opartym na bieżących i okresowych informacjach, otrzymywanych z jednostek i komórek organizacyjnych, rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego, rejestrze skarg i reklamacji, rejestrze transakcji ewidencjonowanych na podstawie przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, raportach pokontrolnych i poaudytowych (kontrola wewnętrzna), protokołach pokontrolnych (kontrola zewnętrzna) oraz informacjach dotyczących zmian w przepisach prawa, orzecznictwa, prowadzonych spraw sądowych, zasądzonych kosztów, potencjalnych sporów sądowych, a także oparte na przeprowadzonych monitoringach w ramach monitorowania pionowego realizowanego przez komórkę do spraw zgodności. Zidentyfikowane zdarzenia ryzyka braku zgodności obejmowały obszar dotyczący relacji z klientami, reklamy, ochrony konkurencji i konsumentów, a także reputacji Banku.

6.2 Zapewnienie zgodności

SGB-Bank S.A. prowadząc swoją działalność, dążył do zapewnienia zgodności. W procesie zapewnienia zgodności brały udział wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku (w ramach obszaru swojego działania i realizowanych zadań), Departament Zapewnienia Zgodności oraz Kancelarie Prawne obsługujące Bank. Obowiązek zapobiegania występowaniu ryzyka braku zgodności, jego identyfikacji i minimalizacji spoczywał na wszystkich pracownikach Banku.

7

Wyniki finansowe

Dzięki
przedsiębiorczości
i pomysłowości

Na 31 grudnia 2017 r. fundusze własne SGB-Banku S.A. wyniosły 905 046,2 tys. zł i były wyższe od stanu na koniec roku 2016 o 145 973,9 tys. zł. Wzrost funduszy własnych wynikał, ze wzrostu kapitału zakładowego o 55 639,3 tys. zł (zaliczenie do funduszy własnych wyemitowanych akcji), z emisji bankowych papierów wartościowych, zaliczanych do zobowiązań podporządkowanych (49 867,0 tys. zł); a także z przekazania na kapitały zysku za rok 2016. Dotychczasowe zobowiązania podporządkowane umniejszyły się łącznie o 24 028,3 tys. zł w wyniku amortyzacji bankowych papierów wartościowych oraz pożyczek podporządkowanych.

Szczegóły dotyczące zmian mających wpływ na wysokość funduszy własnych zawiera tabela 17.

Na koniec 2017 r. suma bilansowa Banku była wyższa niż w roku poprzednim o 2 081 821,2 tys. zł. Głównym powodem wzrostu był przyrost depozytów od sektora finansowego (głównie banków spółdzielczych) wynoszący 2 322 808,3 tys. zł. Zgromadzone środki aktywowane zostały głównie w dłużne papiery wartościowe, których wzrost w tym okresie wyniósł 2 176 871,4 tys. zł. Pozycja ta podobnie jak w roku poprzednim była dominującą pozycją aktywów.

Rok 2017 był kolejnym rokiem wzrostu udziału papierów wartościowych w aktywach (z poziomu 58,6% do 63,5%). Zmniejszył się natomiast udział należności od podmiotów niefinansowych, z poziomu 23,5% do 21,1%; należności od sektora finansowego, z poziomu 4,3% do 4,1% oraz należności od sektora budżetowego z poziomu 3,8% do 3,1%. Struktura udziału pozostałych pozycji aktywów nie uległa istotnej zmianie.

Tabela 17. Zmiany mające wpływ na wysokość funduszy własnych (w tys. zł)

	31.12.2017	31.12.2016	Zmiana stanu
	1	2	1-2
Kapitał podstawowy TIER I	749 929,1	584 109,8	165 819,3
Kapitał zakładowy zaliczony do CET I	303 846,6	191 181,6	112 665,0
Kapitał zapasowy	240 029,5	225 613,9	14 415,6
Kapitał rezerwowy	111 229,5	96 813,9	14 415,6
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	72 845,8	72 845,8	0,0
Fundusz z aktualizacji wyceny	64 204,7	37 538,3	26 666,4
Wartości niematerialne i prawne	-29 190,0	-18 766,1	-10 423,9
Korekta funduszu z aktualizacji wyceny	-13 037,0	-21 117,6	8 080,6
Kapitał dodatkowy TIER I	9 071,9	9 650,5	-578,6
Obligacje długoterminowe	16 369,4	22 161,2	-5 213,2
Wartości niematerialne i prawne AT1	-7 297,5	-12 510,7	4 154,4
Kapitał TIER II	146 275,3	168 890,4	-22 615,1
Rezerwa na ryzyko ogólne	8 571,9	8 571,9	0,0
Zobowiązania podporządkowane	137 703,4	111 864,7	25 838,7
Kapitał zakładowy zaliczony do TIER II	0,0	57 025,7	-57 025,7
Fundusze własne	905 046,2	759 072,3	145 973,9

Tabela 18. Podstawowe dane sprawozdawcze oraz wskaźniki ekonomiczno-finansowe (w tys. zł)

	31.12.2017	31.12.2016	Dynamika
Suma bilansowa	19 465 950,4	17 384 129,1	112,0%
Należności sektora finansowego	805 495,3	747 192,9	107,8%
Należności sektora niefinansowego i budżetu	4 720 850,3	4 748 893,7	99,4%
Dłużne papiery wartościowe	12 368 124,7	10 191 253,2	121,4%
Zobowiązania sektor finansowy	17 537 579,2	15 214 770,9	115,3%
Zobowiązania sektor niefinansowy i budżet	808 500,6	1 047 852,0	77,2%
Kapitał podstawowy TIER I	749 929,1	584 109,8	128,4%
Fundusze własne	905 046,2	759 072,3	119,2%
Całkowity wymóg kapitałowy	495 192,7	453 241,4	109,3%
Łączny współczynnik kapitałowy	14,62%	13,40%	109,1%
Wynik odsetkowy	222 192,7	184 165,0	120,6%
Wynik z tytułu prowizji	39 239,3	40 894,1	96,0%
Wynik działalności bankowej	284 747,8	289 665,1	98,3%
Wynik pozostałej działalności operacyjnej	12 845,5	12 730,7	100,9%
Koszty działania	161 303,9	149 565,4	107,8%
Amortyzacja	17 367,7	18 102,4	95,9%
Wynik finansowy brutto	8 386,4	49 333,7	17,0%
Wynik finansowy netto	3 285,7	28 831,1	11,4%
Rentowność brutto	1,16%	5,58%	20,79%
Rentowność netto	0,45%	3,26%	13,87%
ROA	0,02%	0,19%	10,53%
ROE	0,50%	4,95%	10,10%
C/I	60,04%	55,45%	108,28%

W roku 2017 odnotowano wzrost poziomu kredytów dla podmiotów niefinansowych o 2,8% oraz spadek dla podmiotów budżetowych o 8,2%, co przy spadku kredytów zagrożonych o 4,0% wpłynęło na poprawę jakości kredytów dla podmiotów niefinansowych i budżetu. Wskaźnik kredytów zagrożonych w stosunku do całości portfela kredytowego dla tych podmiotów spadł z 15,09% do 14,30%.

W strukturze pasywów dominowały zobowiązania wobec podmiotów finansowych, których udział w stosunku do poprzedniego roku wzrósł o 2,6 pp. i wyniósł 90,1%. Udział zobowiązań wobec podmiotów niefinansowych stanowił 4,0% pasywów i z uwagi na spadek ich wartości o 199 062,7 tys. zł, tj. o 20,2%., w stosunku do roku poprzedniego zmniejszył się o 1,7 pp.

W 2017 r. rzeczowy majątek trwały w wartościach netto obniżył się o 8 882,4 tys. zł, tj. o 9,0% osiągając wartość 89 444,1 tys. zł. Wartości niematerialne i prawne zwiększyły się natomiast o 5 210,8 tys. zł, tj. o 16,7% i wyniosły 36 487,6 tys. zł.

Wynik odsetkowy na koniec 2017 roku był wyższy o 38 027,7 tys. zł od wyniku wygenerowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego i wyniósł 222 192,7 tys. zł. Powodem wzrostu wyniku odsetkowego było uwzględnienie zmiany wynikającej z ustawy o rachunkowości, zgodnie z którą od 1 stycznia 2017 roku do przychodów odsetkowych zaliczone zostały przychody zastrzeżone oraz przychody odsetkowe wycofane z tytułu prowizji rozliczanych według ESP od kredytów zagrożonych. W efekcie przychód odsetkowy wzrósł dodatkowo o 37 403 tys. zł. Skorygowany wynik odsetkowy o przychody zastrzeżone oraz przychody odsetkowe wycofane z tytułu prowizji rozliczanych według ESP od kredytów zagrożonych byłby wyższy od wyniku z ubiegłego roku o 624 tys. zł.

W roku 2017 wynik z prowizji był niższy o 1 654,8 tys. zł niż w roku poprzednim. Niższy wynik z prowizji wynikał z niższych przychodów z prowizji od operacji z podmiotami finansowymi i niefinansowymi.

Wynik działalności bankowej w roku 2017 spadł o 4 917,3 tys. zł. Na zmiany wyniku główny wpływ miała rewaluacja udziałów SGB-Banku S.A. w Visa Europe Ltd w 2016 roku oraz zaliczenie do przychodów odsetkowych przychodów zastrzeżonych oraz przychodów odsetkowych wycofanych z tytułu prowizji rozliczanych według ESP od kredytów zagrożonych. Skorygowany wynik działalności bankowej po wyłączeniu odsetek zastrzeżonych oraz przychodów z transakcji Visa spadł o 8 741 tys. zł. Spadek wynikał z niższego wyniku z pozycji wymiany o 3 636,1 tys. zł, niższego wyniku na operacjach finansowych o 2 362 tys. zł, niższych przychodów z akcji o 1 713,4 tys. zł oraz niższego wyniku z prowizji o 1 654,8 tys. zł.

Koszty działania wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 178 671,6 tys. zł i były o 11 003,8 tys. zł wyższe niż w roku 2016. Wzrost wynikał przede wszystkim z wyższych kosztów opłat obowiązkowych (13 748 tys. zł) przy niższych kosztach usług konsultacyjno-doradczych i prawnych o 3 277 tys. zł oraz reklamy i marketingu o 2 373 tys. zł.

Zrealizowany za rok 2017 wynik finansowy brutto wyniósł 8 386,4 tys. zł i był niższy niż przed rokiem o 40 947,3 tys. zł. Wynik finansowy netto wyniósł 3 285,7 tys. zł i był niższy niż w roku 2016 o 25 545,4 tys. zł.

W roku 2017 pogorszeniu uległy wskaźniki efektywności i bezpieczeństwa działania. Wskaźnik ROA w 2017 r. wyniósł 0,02% i spadł o 0,17 pp., wskaźnik ROE wyniósł 0,50% i spadł o 4,45 pp., a rentowność netto wyniosła 0,45% i była niższa o 2,81 pp. Pogorszeniu z 55,45% w roku 2016 do 60,04% w roku 2017 uległ wskaźnik C/I.

Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 14,62% i w stosunku do stanu z poprzedniego roku wzrósł o 1,22 pp.

8

Prognozy i zamierzenia

8.1	Prognozy otoczenia makro oraz rynku finansowego	55
8.2	Zamierzenia	57

Dzięki
pasji
i talentom

8.1 Prognozy otoczenia makro oraz rynku finansowego

Wzrost gospodarczy i bezrobocie

W 2018 r. tempo wzrostu PKB wyniesie ok. 4,4%. Głównym filarem wzrostu wciąż będzie konsumpcja. Sprzyja jej spadek stopy bezrobocia do historycznie niskiego poziomu i zauważalny wzrost płac. Polska gospodarka przegrzewa się przy braku istotnych nierównowag zewnętrznych, a akomodacyjna polityka budżetowa daje silny impuls fiskalny. Aktywność inwestycyjna nasili się wskutek szybszego wydatkowania środków z bieżącej perspektywy finansowej UE niż w poprzednich latach oraz poprawy koniunktury u głównych partnerów handlowych Polski. Aktywność inwestycyjna będzie wspierana napływającymi zamówieniami zagranicznymi przy stopniowym wyczerpywaniu się wolnych mocy produkcyjnych w przedsiębiorstwach. Hamować ją będzie wydłużający się czas realizacji dostaw, rosnące koszty i coraz trudniejsza sytuacja na rynku pracy, skutkująca problemami w pozyskiwaniu wykwalifikowanych pracowników. Wzrost gospodarczy w strefie euro będzie wspierać aktywność eksportową polskich przedsiębiorstw, jednak utrzymanie nadwyżki w obrotach towarowych będzie trudne wskutek szybko rosnącego importu.

Polska będzie korzystać z solidnych fundamentów i automatycznych stabilizatorów gospodarki, w tym płynnego kursu walutowego. Negatywny wpływ na koniunkturę może za to zacząć wywierać sytuacja demograficzna. Problemy wynikające ze starzenia się społeczeństwa będą się nasilać, ponieważ przyspiesza spadek populacji w wieku produkcyjnym. Działania w postaci zwiększenia wydatków socjalnych i obniżenia wieku emerytalnego mogą dodatkowo obniżyć udział aktywnych zawodowo w ogóle siły roboczej.

Inflacja

Zgodnie z odczytem GUS ceny towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu wzrosły o 2,1% r/r i o 0,2% m/m. Średnie miesięczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych w 2017 r. wyniosło 0,17% (wobec wzrostu o 0,07% w 2016 r.). Wzrost inflacji był skutkiem drożących paliw i żywności. Zahamował jednak wzrost

inflacji bazowej, obliczanej po wyeliminowaniu tych cen. W grudniu wyniosła ona 0,9% r/r, tak jak w listopadzie. W ujęciu miesięcznym inflacja po wyłączeniu cen żywności i energii wyniosła 0,1%, i również był to poziom zbliżony z listopadowym. Spowolnił wyraźnie wzrost cen producentów. Wyroby produkcji przemysłowej podrożały w grudniu o 0,3% r/r, a ich ceny spadły o 0,3% m/m po wzroście o 1,9% r/r i o 0,1% m/m w listopadzie i o 2,4% r/r i o 0,2% m/m w październiku.

Na inflację CPI znaczny wpływ wywierają ceny ropy. Od 1 stycznia 2017 r. światowa produkcja ropy jest niższa o ok. 1,8 mln baryłek ropy dziennie. Jest to efektem porozumienia krajów zrzeszonych w kartelu OPEC. Silniejszy wzrost ceny ropy naftowej hamują jednak doniesienia o zwiększeniu wydobycia surowca w Stanach Zjednoczonych. Jednocześnie stabilne są światowe ceny żywności. W 2017 r. indeks cen żywności Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa osiągnął średnio 174,6 pkt. Była to najwyższa średnia roczna od 2014 r., jednak niższa o 24% od poziomu z 2011 r., wynoszącego niespełna 230 pkt.

Oddziaływanie efektu bazy, spowodowane przyspieszeniem wzrostu cen na przełomie lat 2016–2017, doprowadzi do ustabilizowania inflacji mierzonej indeksem CPI w kolejnych miesiącach. Natomiast począwszy od połowy roku nasili się wzrost inflacji bazowej wskutek rosnącej presji kosztowej i popytowej. Nastąpi stopniowe domykanie luki popytowej i wzrost kosztów pracy. Ten ostatni jest już obserwowany: wynagrodzenia w gospodarce narodowej wzrosły w IV kwartale 2017 r. o 7,1% r/r (najwyżej od III kwartału 2008 r.).

Stopy procentowe rynku pieniężnego

W ocenie Rady w kolejnych miesiącach na zmiany dynamiki cen będą silnie oddziaływać zmiany cen energii i żywności oraz tzw. efekty bazy. Czynnikiem ograniczającym wzrost inflacji pozostanie niska dynamika cen w otoczeniu polskiej gospodarki, a także mocniejszy niż przed rokiem kurs złotego. Większość członków Rady wyraziła opinię, że biorąc pod uwagę

aktualne informacje, również w kolejnych kwartałach prawdopodobna jest stabilizacja stóp procentowych. W opinii części członków Rady, jeśli napływające w kolejnych kwartałach dane i prognozy wskazywałyby na silniejsze od obecnie oczekiwanego nasilenie presji inflacyjnej, w szczególności związane z możliwością silniejszego przyspieszenia wzrostu płac, uzasadnione może być rozważenie podwyższenia stóp procentowych w kolejnych kwartałach. Pojawiła się też opinia, że w razie istotnego osłabienia się wskaźników aktywności gospodarczej połączonego z wyraźnym pogorszeniem się nastrojów konsumentów i przedsiębiorstw w dłuższym okresie zasadne może być rozważenie obniżenia stóp procentowych.

Podczas konferencji prasowej, która odbyła się po lutymowym posiedzeniu RPP, prezes NBP A. Głapiński podtrzymał pogląd, że w świetle istniejącej wiedzy podstawowe stopy procentowe NBP mogłyby pozostać bez zmian także na początku 2019 r. Stwierdził przy tym, że o braku podwyżek stóp w 2018 r. można mówić z dużym stopniem pewności. Podobne stanowisko zajęli obecni podczas konferencji J. Osiatyński i Ł. Hardt, który stwierdził, że w jego ocenie prawdopodobieństwo utrzymania stóp bez zmian do końca tego roku, a może i dłużej, wzrosło po ostatnich danych. J. Osiatyński uznał natomiast, że niskie oczekiwania inflacyjne sprawiają, że obecna polityka pieniężna jest odpowiednia.

Wydźwięk komunikatów wydawanych po posiedzeniach RPP i wystąpien jej członków pozwala sądzić, że pierwszej podwyżki stopy referencyjnej można się spodziewać dopiero na początku 2019 r. Oznacza to, że stopy procentowe rynku pieniężnego pozostaną stabilne w 2018 r.

Kurs złotego wobec euro i dolara

Począwszy od drugiej połowy grudnia 2017 r. złoty umacniał się wobec najważniejszych walut. Aprecjacja polskiej waluty była najsilniejsza w stosunku do dolara, mimo podniesienia stopy funduszy federalnych przez Federalny Komitet Otwartego Rynku na grudniowym posiedzeniu i przegłosowania reformy systemu podatkowego w Stanach Zjednoczonych. W lutym dolar jeszcze się osłabił, a wpłynęła na to oficjalna wypowiedź

S. Mnuchina, sekretarza skarbu Stanów Zjednoczonych, który podkreślił znaczenie słabego dolara dla wspierania amerykańskiego eksportu. Deprecjację zahamował dopiero prezydent D. Trump, stwierdzając, że według niego dolar będzie stawał się coraz silniejszy. W połączeniu z doniesieniami o gotowości większości członków Federalnego Komitetu Otwartego Rynku do zacieśniania polityki pieniężnej i narastającą awersją do ryzyka na rynkach światowych doprowadziło to deprecjacji polskiej waluty.

Na osłabienie złotego na początku 2017 r. wpłynęło gołębie stanowisko wyrażane przez większość członków RPP z prezesem NBP na czele. Pewien dodatkowy wpływ na kurs polskiej waluty mogła mieć wypowiedź E. Łona, że umocnienie złotego może skłonić go do propozycji obniżki podstawowych stóp procentowych, ponieważ silny złoty wywiera już negatywne skutki dla eksportu. Deprecjację wsparły też znacznie lepsze od oczekiwań dane z amerykańskiego rynku pracy, które zwiększyły prawdopodobieństwo podwyżek stopy funduszy federalnych i wywołały aprecjację dolara. Podobne oddziaływanie miała przedłużająca się wyprzedaż na giełdach.

Impulsem wzmacniającym złotego są dobre dane makroekonomiczne, potwierdzające ożywienie koniunktury, jak również znacznie lepsza od oczekiwań sytuacja fiskalna. Na kurs polskiej waluty wpływają jednak czynniki zewnętrzne. Ich oddziaływanie jest przeciwstawne: z jednej strony złoty pozostaje pod presją wynikającą z oczekiwań na zacieśnienie polityki pieniężnej w Stanach Zjednoczonych, a także z ryzyka politycznego w UE, a z drugiej – siłę impulsom aprecjacyjnym dają zawirowania wokół przedłużania prowizorium budżetowego w Stanach Zjednoczonych i negocjacje w sprawie koalicyjnego rządu w Niemczech.

Poziom zagranicznych stóp procentowych

Z zapisu dyskusji po grudniowym posiedzeniu Federalnego Komitetu Otwartego Rynku wynika, że większość jego członków utrzymała poparcie dla kontynuowania stopniowego podnoszenia docelowego przedziału stopy funduszy federalnych. Ich zdaniem takie podejście pomogło zrównoważyć ryzyka dla perspektyw gospodarczych oraz inflacji. Dwóch członków uznało

za to, że w świetle wysokich wycen aktywów i niskiej zmienności na rynkach finansowych trwanie przy ekspansywnej polityce pieniężnej może stwarzać ryzyko dla stabilności finansowej. Kilku członków Komitetu wyraziło obawy przed zbyt niską inflacją, która może utrzymać się dłużej, niż się obecnie oczekuje, i doprowadzić do spadku długoterminowych oczekiwań inflacyjnych. Większość oceniła jednak, że średnioterminowe perspektywy nie uległy większym zmianom.

Obecnie Federalny Komitet Otwartego Rynku oczekuje, że warunki gospodarcze będą zmieniać się w sposób, który umożliwi dalsze stopniowe podwyżki stopy funduszy federalnych. Stopa funduszy federalnych zapewne przez pewien czas pozostanie jednak poniżej poziomów zwykle oczekiwanych w długim terminie. Z prognoz członków Komitetu wynika, że większość z nich oczekuje trzech podwyżek stopy funduszy federalnych o 25 p.b. w 2018 r., dzięki czemu na koniec przyszłego roku przedział dla tej stopy miałby wynieść 2-2,25%.

Z komunikatów wydawanych po posiedzeniach Rady Prezesów EBC wynika, iż podstawowe stopy procentowe pozostaną na obecnym poziomie przez dłuższy okres, przekraczający czas realizacji programu ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej. Program skupu aktywów będzie natomiast trwać do września 2018 r. z limit zakupów wynoszącym 30 mld euro miesięcznie. Spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych będą reinwestowane przez dłuższy czas po zakończeniu zakupów, a w każdym razie tak długo, jak długo będzie istniała taka potrzeba. Rada Prezesów EBC stwierdziła przy tym, że jeżeli pogorszą się perspektywy lub jeśli warunki finansowe nie będą wskazywać na dalszy postęp w trwałym dostosowaniu ścieżki inflacji, możliwe jest zwiększenie skali programu skupu aktywów lub wydłużenie czasu jego prowadzenia.

Opublikowany po grudniowym posiedzeniu zapis dyskusji Rady Prezesów EBC okazał się nadszpodziewanie jastrzębi. Według niego na posiedzeniu zgodzono się, że konieczna będzie stopniowa zmiana komunikacji z rynkiem, i to być może już na początku tego roku, jeśli gospodarka będzie rozwijać się zgodnie

z oczekiwaniami, a inflacja – zbliżyć do celu. Zaznaczono, że sama zmiana retoryki odnośnie do nastawienia polityki pieniężnej ulegnie zmianie pod warunkiem wzrostu inflacji. Jednak na konferencji prasowej, która odbyła się po styczniowym posiedzeniu Rady, prezes EBC M. Draghi poinformował, że szanse na podwyżkę podstawowych stóp procentowych w strefie euro w 2018 r. są bardzo małe. Stwierdził zarazem, że zmienność kursu euro stanowi źródło niepewności, które wymaga monitorowania w kontekście potencjalnych następstw dla stabilności cen. Zaznaczył jednak, że EBC nie ma celu kursowego, a niektóre zmiany na rynku walutowym są uzasadnione rozwojem sytuacji w gospodarce.

Przy zacieśnianiu polityki pieniężnej w Stanach Zjednoczonych i kontynuacji polityki ujemnych stóp procentowych w strefie euro można oczekiwać, że rozbieżność między stopami LIBOR USD i EURIBOR będzie się stopniowo zwiększać.

8.2 Zamierzenia

W roku 2018 kontynuowana będzie realizacja celów i inicjatyw strategicznych wynikających ze strategii Spółdzielczej Grupy Bankowej i Banku Zrzeszającego na lata 2016-2020, przy uwzględnieniu aktualizacji dokonanej w bieżącym roku. Od 2018 roku określa się kluczowe kierunki działań służące podniesieniu poziomu efektywnego realizowania inicjatyw i celów strategicznych wynikających ze Strategii.

Realizowane będą działania oparte na jeszcze większej współpracy z bankami spółdzielczymi m.in. w zakresie kredytów konsorcjalnych, usług skarbu oraz usług rozliczeniowych, w połączeniu z większym wsparciem informatycznym dla banków spółdzielczych.

Działania wewnętrzne będą skupione głównie na wsparciu funkcjonowania banków spółdzielczych, rozwoju atrakcyjnej oferty usług zrzeszeniowych dla banków spółdzielczych oraz intensyfikacji wspólnych działań biznesowych banku zrzeszającego z bankami spółdzielczymi.

Wsparcie technologiczne ukierunkowane będzie także na zapewnienie bezpieczeństwa działania oraz podnoszenie poziomu i jakości usług dla klientów.

Istotnym elementem wspierającym działalność biznesową będą działania promocyjno-wizerunkowe. Działania te będą wspierać realizację strategii Grupy oraz wzmacniać wizerunek marki banków spółdzielczych SGB.

Załączniki

---

1. Struktura organizacyjna Banku	60
2. Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31.12.2017 r.	61
3. Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. – stan na 31.12.2017 r.	62

Dzięki
zaangażowaniu
społecznymi

1. Struktura organizacyjna Banku

2. Wykaz Oddziałów Banku na dzień 31.12.2017 r.

Lp.	Nazwa	Adres
1	Oddział w Brodnicy	ul. Przykop 53, 87-300 Brodnica
2	Oddział – Finansowe Centrum Biznesu w Bydgoszczy	ul. Chodkiewicza 89/91, 85-950 Bydgoszcz
3	Oddział w Ciechanowie	ul. Kopernika 2, 06-400 Ciechanów
4	Oddział – Finansowe Centrum Biznesu w Gdyni	ul. Bytomska 24, 81-509 Gdynia
5	Oddział – Finansowe Centrum Biznesu w Koszalinie	al. Armii Krajowej 8, 75-200 Koszalin
6	Oddział w Lesznie	ul. Zamenhofska 107, 64-100 Leszno
7	Oddział w Łowiczu	ul. Stanisławskiego 25, 99-400 Łowicz
8	I Oddział w Łodzi	ul. Żeromskiego 68, 90-502 Łódź
9	Oddział – placówka zrzeczeniowa w Ostrowie Wielkopolskim	ul. Raszkowska 60/62, 63-400 Ostrów Wlkp.
10	Oddział w Pile	al. Wojska Polskiego 6, 64-920 Piła
11	Oddział w Piotrkowie Trybunalskim	ul. Słowackiego 81, 97-300 Piotrków Tryb.
12	Oddział – placówka zrzeczeniowa w Płocku	ul. Nowy Rynek 6, 04-900 Płock
13	Oddział – Finansowe Centrum Biznesu w Poznaniu	ul. Mielżyńskiego 22, 61-725 Poznań
14	Oddział – placówka zrzeczeniowa w Radomiu	ul. Piłsudskiego 3, 26-600 Radom
15	Oddział – placówka zrzeczeniowa w Sieradzu	ul. Spółdzielcza 4a, 98-200 Sieradz
16	Oddział we Wrocławiu	ul. Zwycięska 14e/2/A, 55-033 Wrocław
17	Oddział – Finansowe Centrum Biznesu w Warszawie	ul. Elbląska 15/17, 01-747 Warszawa

3. Banki Spółdzielcze zrzeszone z SGB-Bankiem S.A. - stan na 31.12.2017 r.

1. Kujawski Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Kujawskim	25. Nadwarciański Bank Spółdzielczy w Działoszynie	49. Piastowski Bank Spółdzielczy w Janikowie
2. Bank Spółdzielczy im. Stefczyka w Belsku Dużym	26. Bank Spółdzielczy w Dzierzgoniu	50. Bank Spółdzielczy w Jarocinie
3. Bank Spółdzielczy w Bełchatowie	27. Bank Spółdzielczy w Dzierżonowie	51. Bank Spółdzielczy w Jastrowiu
4. Bank Spółdzielczy w Starej Białej	28. Bank Spółdzielczy w Gąbinie	52. Południowo-Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Jedlińsku
5. Bank Spółdzielczy Ziemi Wieluńskiej	29. Bank Spółdzielczy w Gliniojecku	53. Bank Spółdzielczy w Jutrosinie
6. Bank Spółdzielczy w Białobrzegach	30. Bank Spółdzielczy w Głowaczowie	54. Bank Spółdzielczy w Kaliszu Pomorskim
7. Bank Spółdzielczy w Białogardzie	31. Bank Spółdzielczy w Głownie	55. Bank Spółdzielczy w Kcyni
8. Nadnotecki Bank Spółdzielczy	32. Bank Spółdzielczy w Gniewie	56. Spółdzielczy Bank Ludowy w Kępnie
9. Bank Spółdzielczy w Białymstoku	33. Bank Spółdzielczy w Gnieźnie	57. Bank Spółdzielczy w Kleszczowie
10. Bank Spółdzielczy w Bieżuniu	34. Bank Spółdzielczy w Goleniowie	58. Bank Spółdzielczy w Kłodawie
11. Bank Spółdzielczy w Błazkach	35. Bank Spółdzielczy w Golubiu-Dobrzyniu	59. Bank Spółdzielczy w Kobierzycach
12. Bank Spółdzielczy w Bytowie	36. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Gorzowie Wielkopolskim	60. Bank Spółdzielczy w Koninie
13. Bank Spółdzielczy w Chełmnie	37. Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu	61. Bank Spółdzielczy w Koronowie
14. Bank Spółdzielczy w Chodzieży	38. Bank Spółdzielczy w Górze	62. Bank Spółdzielczy w Kostrzynie
15. Bank Spółdzielczy w Chojnie	39. Bank Spółdzielczy w Grabowie	63. Bank Spółdzielczy w Kościanie
16. Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy	40. Bank Spółdzielczy w Grębocinie	64. Bank Spółdzielczy w Kościerzynie
17. Bank Spółdzielczy w Chynowie	41. Bank Spółdzielczy w Grodzisku Wielkopolskim	65. Bank Spółdzielczy w Kowalu
18. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie	42. Bank Spółdzielczy w Grójcu	66. Bank Spółdzielczy w Kowalewie Pomorskim
19. Bank Spółdzielczy w Czarnkowie	43. Bank Spółdzielczy w Grudusku	67. Bank Spółdzielczy Ziemi Kaliskiej
20. Bank Spółdzielczy w Czersku	44. Bank Spółdzielczy w Gryficach	68. Bank Spółdzielczy w Kórniku
21. Bank Spółdzielczy w Człuchowie	45. Bank Spółdzielczy w Gryfinie	69. Bank Spółdzielczy w Krokowej
22. Bałtycki Bank Spółdzielczy	46. Bank Spółdzielczy w Halinowie	70. Bank Spółdzielczy w Krośnie Odrzańskim
23. Bank Spółdzielczy w Dobrzycy	47. Bank Spółdzielczy w Iławie	71. Bank Spółdzielczy w Krośniewicach
24. Lubusko-Wielkopolski Bank Spółdzielczy z/s w Drezdenku	48. Bank Spółdzielczy w Inowrocławiu	72. Bank Spółdzielczy w Krotoszynie

Załączniki

73.	Bank Spółdzielczy w Kruszwicy	97.	Bank Spółdzielczy w Nasielsku	120.	Bank Spółdzielczy w Prabutach
74.	Bank Spółdzielczy "Wspólna Praca" w Kutnie	98.	Bank Spółdzielczy w Nowem n/Wisłą	121.	Bank Spółdzielczy w Pruszczu Gdańskim
75.	Bank Spółdzielczy w Działdowie z/s w Lidzbarku	99.	Żuławski Bank Spółdzielczy	122.	Bank Spółdzielczy w Pruszczu Pomorskim
76.	Bank Spółdzielczy w Lipce	100.	Bank Spółdzielczy w Nowym Stawie	123.	Bank Spółdzielczy w Przedborzu
77.	Bank Spółdzielczy w Lipnie	101.	Bank Spółdzielczy w Nowym Tomysłu	124.	Bank Spółdzielczy w Przemkowie
78.	Bank Spółdzielczy w Lipsku	102.	Ludowy Bank Spółdzielczy w Obornikach	125.	Bank Spółdzielczy w Przysusze
79.	Bank Spółdzielczy w Lubichowie	103.	Bank Spółdzielczy w Oławie	126.	Bank Spółdzielczy w Pszczółkach
80.	Bank Spółdzielczy w Lubrańcu	104.	Bank Spółdzielczy w Opocznie	127.	Bank Spółdzielczy w Pucku
81.	Bank Spółdzielczy w Lubyczy Królewskiej	105.	Bank Spółdzielczy w Osiu	128.	Bank Spółdzielczy w Pułtusk
82.	Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie	106.	Bank Spółdzielczy w Ośnie Lubuskim	129.	Pyrzycko-Stargardzki Bank Spółdzielczy w Pyrzycach
83.	Bank Spółdzielczy Lwówek Śląski w Lwówku Śląskim	107.	Bank Spółdzielczy w Ożarowie	130.	Bank Spółdzielczy w Raciążu
84.	Bank Spółdzielczy w Łasinie	108.	Bank SpółdzielczyTowarzystwo Oszczędnościowo-Pożyczkowe PA-CO-BANK	131.	ESBANK Bank Spółdzielczy
85.	Bank Spółdzielczy w Łebie	109.	Braniewsko-Pastęcki Bank Spółdzielczy w Pastęku	132.	Bank Spółdzielczy w Radziejowie
86.	Bank Spółdzielczy Ziemi Łęczyckiej w Łęczycy	110.	Bank Spółdzielczy w Pionkach	133.	Nadobrzeński Bank Spółdzielczy w Rakoniewicach
87.	Bank Spółdzielczy Ziemi Łowickiej w Łowiczu	111.	Bank Spółdzielczy w Piotrkowie Kujawskim	134.	Bank Spółdzielczy w Raszkowie
88.	Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Łodzi	112.	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej w Piotrkowie Trybunalskim	135.	Bank Rumia Spółdzielczy
89.	Rejonowy Bank Spółdzielczy w Malanowie	113.	Bank Spółdzielczy w Pleszewie	136.	Bank Spółdzielczy w Ruścu
90.	Bank Spółdzielczy w Malborku	114.	Bank Spółdzielczy "Mazowsze" w Płocku	137.	Bank Spółdzielczy w Rzepinie
91.	Gospodarczy Bank Spółdzielczy Międzyrzecz	115.	Pobiedzisko-Gośliński Bank Spółdziel- czy w Pobiedziskach	138.	Express Bank Spółdzielczy w Rzeszowie
92.	Bank Spółdzielczy w Mławie	116.	Bank Spółdzielczy w Połczynie Zdroju	139.	Bank Spółdzielczy w Sandomierzu
93.	Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Mosinie	117.	Bank Spółdzielczy w Poniecu	140.	Bank Spółdzielczy w Santoku
94.	Bank Spółdzielczy w Mszczonowie	118.	Poznański Bank Spółdzielczy	141.	Bank Spółdzielczy w Więcborku
95.	Bank Spółdzielczy w Nadarzynie (w upadłości)	119.	Wielkopolski Bank Spółdzielczy	142.	Bank Spółdzielczy w Siedlcu
96.	Bank Spółdzielczy w Nakle n/Notecią			143.	Bank Spółdzielczy w Sieradzu

Załączniki

144.	Bank Spółdzielczy w Sierakowicach	163.	Bank Spółdzielczy Duszniki	182.	Bank Spółdzielczy w Wieleniu
145.	Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie	164.	Bank Spółdzielczy w Sztumie	183.	Bank Spółdzielczy w Wierzbinku
146.	Spółdzielczy Bank Ludowy w Skalmierzycach	165.	Bank Spółdzielczy w Szubinie	184.	Bank Spółdzielczy w Wiskitkach
147.	Bank Spółdzielczy w Skaryszewie	166.	Bank Spółdzielczy w Szubinie	185.	Bank Spółdzielczy w Witkowie
148.	Bank Spółdzielczy w Skępem	167.	Bank Spółdzielczy w Ślesinie	186.	Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy
149.	Bank Spółdzielczy w Skórczu	168.	Bank Spółdzielczy w Śmiglu	187.	Bank Spółdzielczy we Włoszakowicach
150.	Bank Spółdzielczy w Sławnie	168.	Spółdzielczy Bank Ludowy im. Ks. P. Wawrzyniaka	188.	Bank Spółdzielczy w Wolinie
151.	Bank Spółdzielczy w Słupcy	169.	Bank Spółdzielczy w Środzie Wielkopolskiej	189.	Bank Spółdzielczy w Wołczynie
152.	Bank Spółdzielczy w Smętowie Granicznym	170.	Pomorski Bank Spółdzielczy w Świdwinie	190.	Bank Spółdzielczy we Wronkach
153.	Bank Spółdzielczy w Sokołach	171.	Bank Spółdzielczy w Świeciu	191.	Powiatowy Bank Spółdzielczy we Wrześni
154.	Bank Spółdzielczy w Starogardzie Gdańskim	172.	Bank Spółdzielczy w Tczewie	192.	Bank Spółdzielczy we Wschowie
155.	Bank Spółdzielczy w Stegnie	173.	Bank Spółdzielczy w Teresinie	193.	Bank Spółdzielczy w Zagórowie
156.	Bank Spółdzielczy w Strykowie	174.	Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim	194.	Spółdzielczy Bank Ludowy w Zakrzewie
157.	Ludowy Bank Spółdzielczy w Strzałkowie	175.	Bank Spółdzielczy w Toruniu	195.	Ludowy Bank Spółdzielczy w Zduńskiej Woli
158.	Bank Spółdzielczy w Strzegowie	176.	Bank Spółdzielczy w Tucholi	196.	Spółdzielczy Bank Ludowy w Złotowie
159.	Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Strzelinie	177.	Bank Spółdzielczy w Ustce	197.	Bank Spółdzielczy w Zwoleniu
160.	Bank Spółdzielczy w Strzelnie	178.	Bank Spółdzielczy w Warce	198.	Bank Spółdzielczy Pałuki w Żninie
161.	Bank Spółdzielczy w Suszu	179.	Bank Spółdzielczy w Wartkowicach	199.	Bank Spółdzielczy w Żurominie
162.	Bank Spółdzielczy w Szadku	180.	Pałucki Bank Spółdzielczy w Wągrowcu	200.	Bank Spółdzielczy w Żychlinie
		181.	Kaszubski Bank Spółdzielczy		

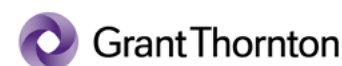
Sprawozdanie finansowe

---

1. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta	66
2. Bilans Banku	72
3. Rachunek zysków i strat	76
4. Zestawienie zmian w kapitale własnym	78
5. Pozycje pozabilansowe	81

Dzięki
lokalnym
działaniom

1. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego

Dla Akcjonariuszy SGB-Bank Spółka Akcyjna

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego SGB-Bank Spółka Akcyjna (Bank) z siedzibą w Poznaniu, ul. Szarych Szeregów 23a, na które składa się wprowadzenie do rocznego sprawozdania finansowego, bilans i pozycje pozabilansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym, rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku oraz informacje dodatkowe i objaśnienia.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Banku za roczne sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, rocznego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 roku poz. 395 z późniejszymi zmianami) (Ustawa o rachunkowości), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa a także statutem Banku. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z Ustawą o rachunkowości Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby roczne sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym rocznym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie rocznego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089) (Ustawa o biegłych rewidentach),
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późniejszymi zmianami w związku z uchwałą nr 2041/37a/2018 z dnia 5 marca 2018 roku oraz

Sprawozdanie finansowe

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczególnych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66) (Rozporządzenie 537/2014).

Celem badania jest uzyskanie wystarczającej pewności co do tego, czy roczne sprawozdanie finansowe jako całość zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Wystarczająca pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego rocznego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na roczne sprawozdanie finansowe.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w rocznym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia rocznego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Bank rocznego sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Banku wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jego spraw przez Zarząd obecnie lub w przyszłości.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla Komitetu Audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od Banku zgodnie z przepisami Ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 Ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Sprawozdanie finansowe

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania rocznego sprawozdania finansowego Banku uchwałą Rady Nadzorczej Banku w dniu 19 września 2017 roku. Sprawozdania finansowe Banku badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2016 roku, to jest przez dwa kolejne lata obrotowe. Do badania każdego z tych lat obrotowych byliśmy powoływani odrębnie.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowną reakcję na te rodzaje ryzyka. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Opis rodzaju ryzyka istotnego zniekształcenia	Reakcja biegłego rewidenta na zidentyfikowane ryzyko oraz w stosownych przypadkach najważniejsze spostrzeżenia związane z ryzykiem
Wycena należności	
W sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank zaprezentował należności od sektorów finansowego, niefinansowego oraz budżetowego w łącznej kwocie 5 526 milionów złotych, co stanowiło 28% sumy aktywów Banku na dzień bilansowy. Rozmiary oraz jakość portfela należności Banku odzwierciedlają skalę oraz efektywność akcji kredytowej i mają istotny wpływ na ocenę sprawozdania finansowego jako całości. Należności generują ryzyko już w momencie udzielania kredytu. Ograniczenie skali ryzyka, że zaprezentowane w bilansie należności nie istnieją, wymaga prawidłowego zaprojektowania i funkcjonowania procesu udzielania kredytów. Należności narażone są również na ryzyko utraty wartości. Wyrazem oceny wystąpienia przesłanek utraty wartości poszczególnych pozycji należności oraz kwantyfikacji skali ryzyka utraty wartości są rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi oraz odpisy aktualizujące na należności związane z tymi ekspozycjami, tworzone przez Zarząd Banku zgodnie z polityką rachunkowości, ustanowioną w oparciu o stosowne przepisy regulujące działalność banków.	W ramach przeprowadzonego badania, w celu odpowiedzi na ryzyko zawyżenia wartości należności zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym Banku, wykonaliśmy czynności: - rozpoznania, zrozumienia i opisanie ustanowionego przez Bank procesu udzielania kredytów, - identyfikacji kluczowych kontroli ustanowionych przez Bank w procesie udzielania kredytów oraz weryfikacji skuteczności tych kontroli poprzez wykonanie testów zgodności, - oceny polityki rachunkowości w zakresie tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących wartość należności, w tym zgodności polityki z obowiązującymi regulacjami prawnymi i adekwatności do bieżącej struktury portfela należności Banku. Ponadto, w odniesieniu do wybranej próby ekspozycji kredytowych, przeprowadziliśmy m.in. procedury: - potwierdzenia istnienia sald należności, - weryfikacji prawidłowości zaliczania poszczególnych ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka ustanowionych w stosownych przepisach na potrzeby

Sprawozdanie finansowe

Nieprawidłowa ocena i kwantyfikacja ryzyka utraty wartości, a także niewłaściwe zarządzanie ryzykiem istnienia należności, może prowadzić do zawyżenia wartości należności w sprawozdaniu finansowym Banku. Główne założenia dotyczące wyceny należności, w tym w zakresie tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących, a także skalę tych rezerw i odpisów według stanu na koniec 2017 roku oraz roku poprzedniego, Zarząd Banku przedstawił odpowiednio w punkcie 4) noty 11 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego oraz w notach 8-10 Informacji dodatkowych i objaśnień.	tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących, w tym w szczególności prawidłowości oceny terminowości należności oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużników, - analizy metodologii przyjętej do ustalania poziomu rezerw celowych i odpisów aktualizujących oraz rekalkulacji tych rezerw i odpisów, - oceny zasadności skorzystania z możliwości pomniejszenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących w związku z ustanowionymi zabezpieczeniami, - weryfikacji jakości i wyceny zabezpieczeń stanowiących podstawę pomniejszenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności. Dodatkowo, na bazie całego portfela należności, przeprowadziliśmy m.in. procedury: - oceny prawidłowości i kompletności naliczania odsetek od należności, - analizy kształtowania się poziomu należności w stosunku do przychodów ujętych w sprawozdaniu finansowym Banku w związku z tymi należnościami w 2017 roku na tle roku poprzedniego.
Wycena dłużnych papierów wartościowych	
Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 12 368 milionów złotych i stanowiła 64% sumy aktywów Banku. Zapewnienie prawidłowości wyceny dłużnych papierów wartościowych oraz odpowiedniej prezentacji skutków tej wyceny w sprawozdaniu finansowym wymaga od Zarządu Banku zaklasyfikowania poszczególnych pozycji w dniu ich nabycia lub powstania do właściwej kategorii aktywów finansowych oraz zastosowania metody wyceny adekwatnej do dokonanej klasyfikacji. Kwestiami wymagającymi szczególnej uwagi może być brak notowań na aktywnym rynku – w przypadku aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej – oraz utrata wartości – w przypadku aktywów finansowych wycenianych w skorygowanej cenie nabycia z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Większość posiadanych przez Bank dłużnych papierów wartościowych to instrumenty notowane na aktywnych rynkach, a aż 97% wartości tej pozycji bilansowej stanowią papiery emitowane przez banki, instytucje	W trakcie naszego badania dokonaliśmy oceny polityki rachunkowości w zakresie: - klasyfikacji poszczególnych pozycji dłużnych papierów wartościowych do kategorii aktywów finansowych, - wyboru metod wyceny w ramach poszczególnych kategorii aktywów finansowych. Ponadto, w odniesieniu do wybranej próby dłużnych papierów wartościowych, wykonaliśmy m.in. procedury: - oceny prawidłowości stosowania polityki rachunkowości Banku w zakresie klasyfikacji papierów dłużnych, - weryfikacji prawidłowości wyceny wartości godziwej w oparciu o notowania instrumentów dłużnych na aktywnych rynkach, - weryfikacji prawidłowości doboru metody wyceny oraz założeń przyjętych przy wycenie wartości godziwej instrumentów dłużnych, dla których nie istnieją aktywne rynki,

Sprawozdanie finansowe

rządowe i samorządowe. Bezpieczna struktura portfela papierów dłużnych może ograniczać ryzyko związane z tymi aktywami. Tym niemniej wielkość tej pozycji bilansowej powoduje, że ryzyko zawyżenia wyceny dłużnych papierów wartościowych jest istotne dla oceny sprawozdania finansowego jako całości. Zarząd Banku w punktach 3)-9) noty 11 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego opisał sposób wyceny poszczególnych kategorii aktywów finansowych, natomiast w notce 13 Informacji dodatkowych i objaśnień przedstawił strukturę portfela oraz przyczyny jej zmian w 2017 roku w porównaniu z rokiem poprzednim.	- weryfikacji prawidłowości wyceny w skorygowanej cenie nabycia z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, - weryfikacji prawidłowości ujęcia skutków wyceny instrumentów dłużnych w ramach wyniku z tytułu odsetek lub jako kapitału z aktualizacji wyceny.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych prowadzonych prawidłowo zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy o rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz postanowieniami statutu Banku.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji*Opinia na temat sprawozdania z działalności*

Nasza opinia o rocznym sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z Ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Ponadto Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności, za wyjątkiem treści rozdziału/punktu „Oświadczenie na temat informacji niefinansowych” zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania rocznego sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia, a także wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie. Ponadto zgodnie z art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku poz. 1876 z późniejszymi zmianami) (Prawo bankowe) jesteśmy zobowiązani do zbadania informacji określonych w art. 111a ust. 2 Prawa bankowego.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami, to jest zgodnie z postanowieniami art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz art. 111a ust. 1 i 2 Prawa bankowego i jest zgodne z informacjami zawartymi w załączonym rocznym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle

Sprawozdanie finansowe

wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania rocznego sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Informacja o sporządzeniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach informujemy, że Bank sporządził oświadczenie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 1 ustawy o rachunkowości jako wyodrębnioną część sprawozdania z działalności.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących oświadczenia na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

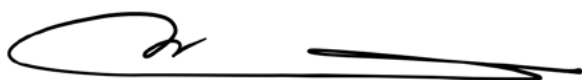
Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za zapewnienie zgodności działalności Banku z regulacjami ostrożnościowymi określonymi w odrębnych przepisach, a w szczególności za prawidłowe ustalenie współczynników kapitałowych.

Celem badania sprawozdania finansowego nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania przez Bank regulacji ostrożnościowych, zatem nie wyrażamy opinii na ten temat. W ramach badania sprawozdania finansowego Banku przeprowadziliśmy procedury, których celem była identyfikacja naruszenia przez Bank regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności w zakresie prawidłowości ustalenia przez Bank współczynników kapitałowych zaprezentowanych w punkcie 1 Informacji dodatkowych i objaśnień do załączonego sprawozdania finansowego, które mogłyby mieć istotny wpływ na to sprawozdanie finansowe.

W wyniku przeprowadzonego badania załączonego sprawozdania finansowego informujemy, że nie stwierdziliśmy przypadków naruszenia przez Bank w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku obowiązujących go regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności w zakresie prawidłowości ustalenia przez Bank współczynników kapitałowych na dzień 31 grudnia 2017 roku, które mogłyby mieć istotny wpływ na zbadane sprawozdanie finansowe.

Elżbieta Grześkowiak

Biegły rewident nr 5014

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu

Grant Thornton Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,

Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E, firma audytorska nr 4055

Poznań, 30 kwietnia 2018 roku.

Sprawozdanie finansowe

2. Bilans Banku

Aktywa		31.12.2017	31.12.2016
I	Kasa, środki w Banku Centralnym	891 233 181,55	1 059 750 733,86
	1. W rachunku bieżącym	784 866 548,45	950 695 289,44
	2. Rezerwa obowiązkowa	0,00	0,00
	3. Inne środki	106 366 633,10	109 055 444,42
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,00	0,00
III	Należności od sektora finansowego	805 459 072,46	747 192 902,20
	1. W rachunku bieżącym	364 894 460,67	243 750 324,66
	2. Terminowe	440 564 611,79	503 442 577,54
IV	Należności od sektora niefinansowego	4 116 788 603,36	4 092 261 653,27
	1. W rachunku bieżącym	298 722 431,84	285 822 790,91
	2. Terminowe	3 818 066 171,52	3 806 438 862,36
V	Należności od sektora budżetowego	604 061 714,11	656 632 063,47
	1. W rachunku bieżącym	40,70	0,00
	2. Terminowe	604 061 673,41	656 632 063,47
VI	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	1 127 548,73	1 258 152,83
VII	Dłużne papiery wartościowe	12 368 124 672,57	10 191 253 245,59
	1. Banków	4 210 798 463,81	4 370 276 312,79
	2. Instytucji rządowych i samorządowych	7 749 384 152,90	5 412 737 058,41
	3. Pozostałe	407 942 055,86	408 239 874,39
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	10 777 526,15	10 777 526,15
	1. W instytucjach finansowych	1 421 526,15	1 421 526,15
	2. W pozostałych jednostkach	9 356 000,00	9 356 000,00
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	3 325 000,00	3 325 000,00
	1. W instytucjach finansowych	3 325 000,00	3 325 000,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	31 356 048,97	25 440 183,90
	1. W instytucjach finansowych	31 254 918,97	25 339 053,90
	2. W pozostałych jednostkach	101 130,00	101 130,00
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	383 369 395,27	369 520 586,54

Sprawozdanie finansowe

	Aktywa		
XIII	Wartości niematerialne i prawne	36 487 561,94	31 276 769,97
	1. Wartość firmy	0,00	0,00
	2. Inne wartości niematerialne i prawne	24 372 188,37	25 922 395,76
	3. Nakłady na wartości niematerialne i prawne	12 115 373,57	5 354 374,21
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	89 444 115,01	98 326 526,72
	1. Nieruchomości	78 052 941,77	84 427 088,99
	2. Pozostałe środki trwałe	9 950 648,27	12 383 841,80
	3. Środki trwałe w budowie	1 440 524,97	1 515 595,93
XV	Inne aktywa	37 542 229,16	37 458 657,80
	1. Przejęte aktywa – do zbycia	0,00	2 567 962,60
	2. Pozostałe	37 542 229,16	34 890 695,20
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	86 853 681,08	59 655 131,70
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	84 935 627,00	57 701 255,00
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	1 918 054,08	1 953 876,70
XVII	Akcje własne	0,00	0,00
	AKTYWA RAZEM	19 465 950 350,36	17 384 129 134,00

Sprawozdanie finansowe

Pasywa	31.12.2017	31.12.2016
I Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,00	0,00
II Zobowiązania wobec sektora finansowego	17 537 579 238,63	15 214 770 894,53
1. W rachunku bieżącym	3 707 121 099,90	3 382 850 267,99
2. Terminowe	13 830 458 138,73	11 831 920 626,54
III Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	787 461 791,61	986 524 484,41
1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	723 747 130,40	791 856 144,35
a) bieżące	641 879 650,40	701 998 805,10
b) terminowe	81 867 480,00	89 857 339,25
2. Pozostałe, w tym:	63 714 661,21	194 668 340,06
a) bieżące	58 204 037,77	105 659 996,00
b) terminowe	5 510 623,44	89 008 344,06
IV Zobowiązania wobec sektora budżetowego	21 038 783,58	61 327 469,45
1. Bieżące	10 662 451,27	13 753 961,10
2. Terminowe	10 376 332,31	47 573 508,35
V Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VI Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	24 233 458,36	26 878 052,88
VII Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	38 196,84	27 391,22
VIII Fundusze specjalne i inne zobowiązania	29 563 679,23	44 031 103,41
1. Fundusze specjalne	32 925,16	32 372,69
2. Inne zobowiązania	29 530 754,07	43 998 730,72
IX Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	5 700 113,60	144 901 388,39
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	689 818,06	677 207,45
2. Ujemna wartość firmy	1 629 459,04	4 073 647,60
3. Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone	3 380 836,50	140 150 533,34
X Rezerwy	76 344 024,44	51 346 153,91
1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	63 542 136,00	36 858 822,00
2. Pozostałe rezerwy	12 801 888,44	14 487 331,91
XI Zobowiązania podporządkowane	188 549 298,34	144 471 919,57
XII Kapitał podstawowy	303 846 600,00	248 207 300,00
XIII Kapitał (fundusz) zapasowy	240 029 461,79	225 613 905,79
XIV Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	64 204 706,77	37 538 252,57

Sprawozdanie finansowe

XV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	184 075 261,87	169 659 705,00
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	72 845 763,25	72 845 763,25
	2. Pozostałe	111 229 498,62	96 813 941,75
XVI	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00
	1. Zysk	0,00	0,00
	2. Strata	0,00	0,00
XVII	Zysk (strata) netto	3 285 735,30	28 831 112,87
	PASYWA RAZEM	19 465 950 350,36	17 384 129 134,00
	WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	14,62%	13,40%

Sprawozdanie finansowe

3. Rachunek zysków i strat

		od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
I	Przychody z tytułu odsetek	496 020 854,62	416 979 576,94
	1. Od sektora finansowego	12 836 876,75	15 830 086,55
	2. Od sektora niefinansowego	181 489 729,52	143 348 624,90
	3. Od sektora budżetowego	24 354 520,72	27 578 827,17
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	277 339 727,63	230 222 038,32
II	Koszty odsetek	273 828 180,97	232 814 600,75
	1. Od sektora finansowego	238 355 505,88	195 441 021,33
	2. Od sektora niefinansowego	8 434 384,38	9 526 809,23
	3. Od sektora budżetowego	527 696,81	783 732,23
	4. Z papierów wartościowych		
	<i>koszty emisji własnych papierów wartościowych</i>	6 852 398,98	7 394 386,42
	<i>koszty premii</i>	19 658 194,92	19 668 651,54
III	Wynik z tytułu odsetek (I - II)	222 192 673,65	184 164 976,19
IV	Przychody z tytułu prowizji	47 041 763,21	49 620 207,48
V	Koszty z tytułu prowizji	7 802 434,57	8 726 073,76
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	39 239 328,64	40 894 133,72
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	914 418,94	2 627 847,49
	1. Od jednostek zależnych	160 685,91	1 855 782,29
	2. Od jednostek współzależnych	0,00	0,00
	3. Od jednostek stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Od pozostałych jednostek	753 733,03	772 065,20
VIII	Wynik na operacjach finansowych	7 263 017,03	43 203 706,73
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	7 263 017,03	43 203 706,73
	2. Pozostałych	0,00	0,00
IX	Wynik z pozycji wymiany	15 138 354,14	18 774 459,96
X	Wynik na działalności bankowej (III+VI+VII+/-VIII+IX)	284 747 792,40	289 665 124,09
XI	Pozostałe przychody operacyjne	29 385 347,86	19 628 902,68
XII	Pozostałe koszty operacyjne	16 539 812,94	6 898 248,95
XIII	Koszty działania banku	161 303 884,40	149 565 387,16
	1. Wynagrodzenia	47 112 442,26	44 111 446,22
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	12 598 086,66	11 583 658,92
	3. Inne	101 593 355,48	93 870 282,02

Sprawozdanie finansowe

XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	17 367 691,36	18 102 355,39
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	252 279 108,16	405 479 272,14
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	247 025 864,94	391 875 722,14
	2. Aktualizacja wartości aktywów	5 253 243,22	13 603 550,00
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	141 743 780,12	320 084 985,74
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	141 743 780,12	319 405 625,74
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	679 360,00
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV - XVI)	110 535 328,04	85 394 286,40
XVIII	Wynik z działalności operacyjnej (X+XI-XII-XIII-XIV+/-XVII)	8 386 423,52	49 333 748,87
XIX	Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00	0,00
	1. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
	2. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
XX	Zysk (strata) brutto	8 386 423,52	49 333 748,87
XXI	Podatek dochodowy	5 100 688,22	20 502 636,00
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,00	0,00
XXIII	Zysk (strata) netto	3 285 735,30	28 831 112,87

4. Zestawienie zmian w kapitale własnym

	31.12.2017	31.12.2016
I Kapitał własny na początek okresu (BO)	709 850 277,00	665 894 473,00
(-) korekty błędów podstawowych		
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO) po korektach	709 850 277,00	665 894 473,00
1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	248 207 300,00	248 207 300,00
1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	55 639 300,00	0,00
a) zwiększenia (z tytułu)	55 639 300,00	0,00
emisji akcji	55 639 300,00	0,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
umorzenia akcji	0,00	0,00
1,2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	303 846 600,00	248 207 300,00
2. Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego na początek okresu	0,00	0,00
2.1. Zmiana należnych wpłat na poczet kapitału podstawowego	0,00	0,00
a) zwiększenia (z tytułu)	0,00	0,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
2,2. Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego na koniec okresu	0,00	0,00
3. Akcje własne na początek okresu	0,00	0,00
a) zwiększenie	0,00	0,00
b) zmniejszenie	0,00	0,00
3.1. Akcje własne na koniec okresu	0,00	0,00
4. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	225 613 906,00	217 042 018,00
4.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	14 415 556,00	8 571 888,00
a) zwiększenia (z tytułu)	14 415 556,00	8 571 888,00
emisji akcji powyżej wartości nominalnej	0,00	0,00
podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)	0,00	0,00
podziału zysku statutowo	14 415 556,00	8 571 888,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
pokrycia straty	0,00	0,00
4,2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	240 029 462,00	225 613 906,00
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	37 538 252,00	16 061 010,00
5.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	26 666 455,00	21 477 242,00
a) zwiększenie - wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	26 666 455,00	21 477 242,00
b) zmniejszenie - wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	0,00	0,00
zbycia lub likwidacji środków trwałych	0,00	0,00

Sprawozdanie finansowe

5.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	64 204 707,00	37 538 252,00
6. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na początek okresu	72 845 763,00	64 273 875,00
6.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	0,00	8 571 888,00
a) zwiększenia (z tytułu)	0,00	8 571 888,00
odpis z zysku	0,00	8 571 888,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
6.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	72 845 763,00	72 845 763,00
7. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	96 813 941,00	128 642 113,00
7.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	14 415 557,00	-31 828 172,00
a) zwiększenia (z tytułu)	14 415 557,00	8 571 888,00
z podziału zysku	14 415 557,00	8 571 888,00
b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	40 400 060,00
pokrycia straty	0,00	40 400 060,00
7.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	111 229 500,00	96 813 941,00
8. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	-40 252 690,00
8.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	0,00
korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
8.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	0,00	0,00
8.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
podziału zysku z lat ubiegłych	0,00	0,00
zwiększenie z tytułu przejęcia	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
kapitał (fundusz) zapasowy	0,00	0,00
kapitał (fundusz) rezerwowy	0,00	0,00
fundusz ogólnego ryzyka	0,00	0,00
dywidenda	0,00	0,00
8.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
8.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	0,00
korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
8.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	0,00	40 252 690,00
8.7. Zmiana straty z lat ubiegłych	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
zwiększenie z tytułu przejęcia	0,00	0,00

Sprawozdanie finansowe

b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	40 252 690,00
pokrycie straty	0,00	40 252 690,00
8.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	40 252 690,00
8.9. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
9. Wynik netto	3 285 735,00	28 831 113,00
a) zysk netto	3 285 735,00	28 831 113,00
b) strata netto	0,00	0,00
II Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	795 441 768,00	709 850 275,00
III Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku	795 441 768,00	709 850 275,00
(dywidenda)	0,00	0,00

5. Pozycje pozabilansowe

		31.12.2017	31.12.2016
I	Zobowiązania udzielone	803 693 430,53	1 026 099 948,87
	1. Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych	324 034 669,04	635 338 724,43
	a) zobowiązania dotyczące finansowania	323 624 627,04	630 671 069,82
	b) zobowiązania gwarancyjne	410 042,00	4 667 654,61
	2. Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych	471 352 655,85	384 486 218,31
	a) zobowiązania dotyczące finansowania	429 337 889,75	359 238 309,41
	b) zobowiązania gwarancyjne	42 014 766,10	25 247 908,90
	3. Zobowiązania udzielone na rzecz budżetu	8 306 105,64	6 275 006,13
II	Zobowiązania otrzymane	19 940 153,11	23 971 999,15
	1. Zobowiązania otrzymane od podmiotów finansowych	19 940 153,11	23 971 999,15
	a) zobowiązania dotyczące finansowania	0,00	0,00
	b) zobowiązania gwarancyjne	19 940 153,11	23 971 999,15
	2. Zobowiązania otrzymane od podmiotów niefinansowych	0,00	0,00
	a) zobowiązania dotyczące finansowania	0,00	0,00
	b) zobowiązania gwarancyjne	0,00	0,00
	3. Zobowiązania otrzymane od budżetu	0,00	0,00
III	Operacje walutowe	78 631 537,62	24 282 465,20
IV	Operacje papierami wartościowymi	21 184 432,60	35 130 000,00
V	Zobowiązania z tytułu operacji instrumentami finansowymi	0,00	0,00
VI	Inne zobowiązania	0,00	0,00

